



**L**ibellus isagogicus ab dilazi. id est serui gloriosi dei:  
 Qui dicitur alchabitius ad magisterium iudiciorum astro-  
 rum interpretatus a iohanne hispalensi scriptumque in-  
 eundem a iohanne saxonie editum vt illi serie connexum  
 incipiunt.



Postulata a domino prolixitate vite cephadala. i.  
 gladij regni z durabilitate sui honoris custodia  
 quoque operum eius siue bonorum atque extensione  
 sui imperij: exordiamur id quod volumus narra-  
 re. **E**um vidissem conuentum quorundam antiquo-  
 rum ex auctoribus magisterij iudiciorum astro-  
 rum edidisse libros quos vocauerunt introducto-  
 rios huius magisterij id est iudiciorum astro-  
 rum sed quosdam ex eis non fuisse scrutatos diligenter  
 vniuersa que necessaria sunt in eodez magisterio  
 de his que conueniunt introductorio. quosdam

vero ea que necessaria sunt protulisse prolixer: quia quod necessarium est in  
 eo perijisse cernerem. Quosdam quoque in ordinatione eorum que protulerunt  
 non incesse itinere discipline conspexissem cepi edere hunc librum: z posui  
 eum introductorium. atque collegi in eo ex dictis antiquorum quicquid necessa-  
 rium est huic magisterio secundum modum introductorium: z non introdu-  
 xi ratiocinationes disputationi siue defensionem eorum que protulimus necessa-  
 rias cum sint in libro **P**tolemei qui appellatur alarbamacalet id est quattuor  
 tractatum: z in libro meo quem edidi in confirmatione magisterij iudiciorum  
 astrologorum: z in destructione epistole haifsebenhali in annullatione eius ex ra-  
 tiocinatione que ad hoc possint sufficere: z diuisi eum in quinque differentias.

**P**rima differentia est in esse circuli signorum essentiali z accidentali. **S**ecun-  
 da differentia in naturis planetarum septem: z quid illis proprium: z quid si-  
 gnificent. **T**ertia differentia in his que accidunt planetis septem in semetipsis:  
 z quid accidat eis adinuicem. **Q**uarta differentia in expositione nominum  
 astrologorum. **Q**uinta differentia in vniuersitate partium z expositione esse  
 earum in gradibus.

## **D**ifferentia prima.

LANDES-  
 RUND STADT-  
 BIBLIOTHEK  
 DÜSSELDORF

ca mouit

Exemplar  
 de 1709

deus in libro

artia vlti in finem  
 ter meridiana. ad  
 accidentia z ab omni  
 tur. ad vnum caput  
 quocumque ab alio  
 erit obediunt sibi v  
 aquarum scilicet  
 ligandis a capite  
 rias z agras. **S**em  
 e libro. **E**t vocat  
 vniuersitas magis  
 cum huius planer  
 nes dicitur vniuers  
 fm. **A**ccidit in mar  
 gibus medietas calid  
 tas frigida. **E**t vocat  
 vniuersitas quarta calid  
 centi vlti in finem  
 illa q. est ad vniu  
 melancholice h  
 tio caput vni vlti  
 byzantio. **S**icut  
 es sed q. feruntur  
 gnouit e carit  
 Sol deinde. **Q**u  
 carit omnibus velo  
 duntur planeta q  
 h. **B**ent  
 L. quidam pe

**De diuisione circuli signorum**

**M**

Itach idest circulus signorum: diuiditur in xij. partes equales secundū diuisionē circuli signorum: z hec xij. partes dicuntur signa z referunt ad imagines que sunt sub eodem zodiaco circulo: que sunt **Aries Taurus Gemini Cancer Leo Virgo Libra Scorpius Sagittarius Capricornus Aquarius Pisces.** Et vnumquodq; istorū signorum diuiditur in xxx. partes equales. que gradus vocantur. Et gradus diuiditur in lx. minuta: z minutum in lx. secunda: z secundum in lx. tertia. Similiter que sequuntur quarta: scilicet z quinta ascendendo vsq; ad infinita. **Et** sex ex his signis sunt septentrionalia. i. ab initio

*Nitars*

*128<sup>o</sup>*

*Gradus*

*Minuto*

*2<sup>o</sup> z 3*

*Direte*

*z retro*

arietis vsq; in finem virginis que sunt septentrionalia a linea equinoctializ sex meridiana. i. ab initio libre vsq; in finē pisciū. Et sex ex illis dicunt directe ascendētia. i. ab initio cācri vsq; in finē sagitarij. Et sex retrose ascendētia dicuntur. i. ab initio capricorni vsq; in finē geminoz. Et retrose ascendētia obediunt directe ascendētib; hoc est: duo signa q̄ fuerint vni<sup>o</sup> lōgitudinis a capite cancri obediunt sibi vi gemini cācri. Taurus leoni. Aries virgini. Et pisces libre aquarius scorpion. Et capricornus sagittario. Et duo signa q̄ fuerint vnus lōgitudinis a capite arietis dicunt cōcordātia in itinere vt aries z pisces. Taurus z aqrius. Gemini z capricorn<sup>o</sup>. Cancer z sagittarius. Leo z scorpio. Virgo z libra. Et vocat medietas circuli q̄ est ab initio leonis vsq; in finē capricorn<sup>o</sup> medietas maxima: z est medietas solis qz sol in oi hac medietate hz p<sup>m</sup> sicuti hnt planete in suis terminis. Et alia medietas q̄ est ab initio aqri vsq; in finē cācri vocat minima: z est medietas lune: qz luna silt hz in oi hac medietate p<sup>m</sup> sic sol in maxiaz vocat illa medietas q̄ est ab initio arietis vsq; in finē virginis medietas calida: z alia q̄ est ab initio libre vsq; in finē pisciū vocat medietas frigida. Et vocat illa q̄rta pars circuli q̄ est ab initio Arietis vsq; in finē geminoz quarta calida hūida vernalis puerilis sanguinea. Et illa q̄ est ab initio cancri vsq; in finē virginis dī q̄rta calida sicca estualis iuuenilis colerica. Et illa q̄ est ab initio libre vsq; in finē sagitarij dī quarta frigida sicca autūnalis melancholica: z sūt inuū diminutionis mediocritis etatis. Et illa q̄ est ab initio capricorni vsq; in finem pisciū dī quarta frigida humida defectua senilis hyemalis statica. Quibus autē planetis que feruntur in his signis non q̄ sint in eis: sed qz feruntur sub eis hoc est indirecto eoz. Altior z propior circulo signorum z cursu tardior est Saturnus: deinde Jupiter. deinde Mars deinde Sol. deinde Venus deinde Mercurius deinde Luna que est terre propior z cursu omnibus velocior. Significantur autē etiam per caput draconis z caudam cum planetis quedam significationes sicut exponemus in sequentibus.

**De domibus planetarum.**

**H**abent quoq; planete in his signis potestates: quasdam per naturam: quasdam per accidens. Que sunt p naturā sunt hec domus. Exalta

si id est ferri gloriosi  
magisterii iudiciorū astro  
hipalensi scripturūq; in  
m rali serie conecum  
o polipitate in cephadala  
dilatate sui honoris custodia  
sine bono vsq; extenone  
amur id quod volumus narra  
comentū opus tam ampo  
magisterii iudiciorū et in  
quos vocauerunt introducto  
quid est iudiciorū astro  
non fuisse scrutatos diligenter  
ta sunt in eoz magisterii  
int introductio. quodam  
na quod necessarium est in  
one eoz que potulerunt  
edere bene libozque potu  
amptuoz quocquid necess  
duo conuice non introdu  
q; que potuimus neces  
rba mscaler id est quoz  
annulatione eius ex  
n in quoz differētas  
ile accidit. Secun  
llo propiorē quā si  
eas septem (sempties  
n oppositōne nomum  
arum z oppositōne dī

no. **Terminus Triplicitas. Facies.** De illis autem que per accidens sunt loco conuenienti tractabimus. **Domus** sunt hec **Aries** et **Scorpius**. domus **Mars** taurus et libra. domus **Veneris**. Gemini et virgo. domus **Mercurij**. aries. domus **Lune** Leo. domus **Solis**. Sagittarius et Pisces. domus **Jouis**. Capricornus Aquarius. domus **Saturni**. Sepimum autem signum a domo vni usculiusq; planete dicitur eiusdem fore detrimentus. Et si duo signa fuerint domus vnius planete: dicuntur concordantia in almanica: hoc est in circulo qui latus est in medio et in ligatura strictus: et habet significare circulum zodiacus. **Signa** autem in que planete dum intrant dicuntur gratulari in eis et domini eorum secundum doctoz hium sunt hec Saturnus dum intrat aquarius gaudere dicitur **Jupiter** in Sagittario. **Mars** in scorpione. **Venus** in Tauro: et **Mercurius** in Virgine.

**De exaltationibus planetarum.**

**H** sunt exaltationes planetarum. **Sol** exaltatur in ariete: hoc est in xviii. gradu eius **Luna** in. iij. gradu. **Tauri**. Saturnus in xxx. libra. **Jupiter** in xv. gradu cancri. **Mars** in xxvij. gradu Capricorni. **Venus** in xxvij. gradu Piscium. **Mercurius** in xv. Virginit. Caput draconis in. iij. gradu geminorum. Et cauda in. iij. gradu Sagittarij. In sepimo autem signo ab exaltatione vniuscuiusq; planete: in simili gradu erit eius descensio: verbi gratia: sicut sol exaltatur in xviii. gradu arietis. ita i xix. gradu libre cadit: et sic de ceteris. **Ptolemeus** autem ponit arietem totum exaltationem solis. Et taurum totum exaltationem Lune et cetera similiter.

*Archimedes dicitur hoc per triplicitatem et signa charis capite  
vng. cam. Domus in De triplicitatibus. geminis et libra in  
pluribus partibus sed et per se et cetera signa quibus*

**T**riplicitates vero sic distinguimur. Omnia enim tria lingua que in vna natura videntur concordari faciunt triplicitatem et eodem nomine vocantur. hoc est triplicitas. **Aries** ergo **Leo** et **Sagittarius** faciunt triplicitatem primam: quia vnumquodq; istorum signorum est igneum masculinum. diurnum calidum. scilicet et siccum colericum. sapore amarum est quoq; et hec triplicitas orientalis. Cuius domini sunt in die sol et in nocte **Jupiter** et eorum particeps in die ac nocte est **Saturnus**. **Triplicitas** secunda est ex **Tauro** **Virgine** et **Capricornio**: quia hec sunt signa feminina nocturna terra frigida. scilicet et sicca melanconica sapore acris meridiana. Cuius quoq; triplicitatis domini sunt in die **Venus** et nocte **Luna** quarum particeps in die ac nocte est **Mars**. **Tertia** triplicitas est ex **Geminis** **Libra** et **Aquario**: quia hec signa sunt masculina diurna sanguinea scilicet calida humida aerea sapore dulcia occidentalia. Cuius triplicitatis domini sunt in die **Saturnus** et in nocte **Mercurius**: eorum quoq; particeps in die ac nocte est **Jupiter**. **Quarta** vero triplicitatem faciunt **Cancer** **Scorpius** et **Pisces**: quia hec sunt feminina nocturna septentrionalia aquatica statica frigida humida sapore salsa. Cuius triplicitatis domini sunt in die **Venus** et in nocte **Mars**: quorum particeps in die ac nocte est **Luna**.

*Ignis pro datur i terra et probatur terra i igne  
et modatur aqua quarta*

*Planis omnium exaltat*

|         |    |    |
|---------|----|----|
| vi      | no | 10 |
| vii     | no | 11 |
| viii    | no | 12 |
| ix      | no | 13 |
| x       | no | 14 |
| xi      | no | 15 |
| xii     | no | 16 |
| xiii    | no | 17 |
| xiiii   | no | 18 |
| xv      | no | 19 |
| xvi     | no | 20 |
| xvii    | no | 21 |
| xviii   | no | 22 |
| xix     | no | 23 |
| xx      | no | 24 |
| xxi     | no | 25 |
| xxii    | no | 26 |
| xxiii   | no | 27 |
| xxiiii  | no | 28 |
| xxv     | no | 29 |
| xxvi    | no | 30 |
| xxvii   | no | 31 |
| xxviii  | no | 32 |
| xxix    | no | 33 |
| xxx     | no | 34 |
| xxxi    | no | 35 |
| xxxii   | no | 36 |
| xxxiii  | no | 37 |
| xxxiiii | no | 38 |
| xxxv    | no | 39 |
| xxxvi   | no | 40 |
| xxxvii  | no | 41 |
| xxxviii | no | 42 |
| xxxix   | no | 43 |
| xl      | no | 44 |
| xli     | no | 45 |
| xlii    | no | 46 |
| xliiii  | no | 47 |
| xlv     | no | 48 |
| xlv     | no | 49 |
| xlv     | no | 50 |
| xlv     | no | 51 |
| xlv     | no | 52 |
| xlv     | no | 53 |
| xlv     | no | 54 |
| xlv     | no | 55 |
| xlv     | no | 56 |
| xlv     | no | 57 |
| xlv     | no | 58 |
| xlv     | no | 59 |
| xlv     | no | 60 |

**O**mnium quoque...  
haec et Capricornus  
non Reliqua  
sunt communia. Dicuntur  
ingreditur aliquid ubi  
sua perfectio: sicut  
dicitur aliter: verbi  
mutatur id est verum  
tempus vernalis quia  
dum dumerit et c.

**O**mnium quoque...  
ante se et terram  
nilis et est alpe  
lis et gyloneat septem  
rui in unis. Directa a  
aquoio post se qui est  
post se. Locum et  
tem cell. 150 gradus  
et quantum signum a  
citur trigonus vel tri  
neat et est alpeae co  
por oppositio: et et  
curios fuerint plan  
teherum in vno signo  
signo erant et ubi illius  
du signum: verbi  
minus curus gradus  
minus curus gradu  
parat condantione.

Domus / Exaltat / gaudior / Triplici

Tabula domorum exaltationu Gaudio z casu z Triplicitatu planetarum.

|   |  |   |       |  |   |        |  |   |   |    |    |   |      |   |   |    |   |   |    |    |
|---|--|---|-------|--|---|--------|--|---|---|----|----|---|------|---|---|----|---|---|----|----|
| v |  | ♂ | die   |  | ☉ | 19 di. |  |   | ♄ | 21 |    | ☉ | o. 7 |   | ♄ | 15 |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♀ | no.   |  | ♃ | 3      |  | ♀ |   |    |    | ♀ |      | ♃ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♂ | di.   |  | ♄ | 3      |  |   | ♄ | 3  |    | ♄ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♃ | o. n. |  | ♄ | 15     |  |   | ♄ | 28 |    | ♀ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ☉ | o. n. |  |   |        |  |   |   |    |    | ☉ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♀ | n.    |  | ♀ | 15     |  | ♀ |   | ♀  | 27 |   | ♀    |   | ♄ |    | ♄ |   | ♄  | 15 |
| ♄ |  | ♀ | o.    |  | ♄ | 21     |  |   | ☉ | 19 |    | ♄ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♂ | n.    |  |   |        |  | ♄ |   | ♃  | 3  |   | ♀    |   | ♄ |    | ♄ |   | ♄  | 15 |
| ♄ |  | ♄ | o.    |  | ♄ | 3      |  | ♄ |   | ♄  | 3  |   | ☉    |   | ♄ |    | ♄ |   | ♄  | 15 |
| ♄ |  | ♄ | n.    |  | ♄ | 28     |  |   | ♄ | 15 |    | ♀ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♄ | o.    |  | ♄ |        |  | ♄ |   |    |    | ♄ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |
| ♄ |  | ♄ | n.    |  | ♀ | 27     |  |   | ♀ | 15 |    | ♀ |      | ♄ |   | ♄  |   | ♄ | 15 |    |

h  
f  
o  
c  
t  
o  
r  
e  
p  
l  
a  
s

De signis mobilibus fixis z communibus.

**Q**uattuor quoq; ex his signis dicuntur esse nobilia s. Aries Cancer Li  
bra z Capricornus. Et quattuor fixa. s. Taurus Leo Scorpius z aqua  
rius. Reliqua vero quattuor. s. Gemini Virgo Sagittarius z pisces  
sunt communia. Dicuntur autem mobilia fixa vel communia: qz quando Sol  
ingreditur aliquod istozum mouetur. i. mutatur tempus vel figitur i. in eodez  
statu perseverat: aut fit commune. i. medietas illius vnus temporis erit vt me  
dietas alterius: verbi gratia: quando Sol ingreditur signum Arietis tempus  
mutatur idest vertitur hyems in ver. Et quando intrat Taurum figitur idem  
tempus vernale quado vero sol ingreditur geminos fit tempus commune. i.  
dimidium veris z dimidium estatis z sic de ceteris.

Y  
P  
E  
m  
o  
b  
i  
l  
i  
a  
f  
i  
x  
a  
c  
o  
m  
m  
u  
n  
i  
a

De aspectibus planetarum.

**D**icuntur etiam signa se aspiciere: hoc est omne signum aspicit tertium  
ante se z tertium post se quod est vndecimum z hic aspectus dicitur sex  
tilis z est aspectus dilectionis z medie amicitie: z dicitur etiam sexti  
lis eo qz tenet sextam partez circuli. i. 60. gradus: verbi gratia: planeta qui fue  
rit in initio Arietis aspicit euz qui fuerit in gemini ante se z eum qui fuerit in  
auario post se qui est aspectus amicitie. Et aspicit quartum ante se z quartum  
post se. i. decimum z hic aspectus vocatur tetragonus eo qz tenet quartam par  
tem celi. i. 90. gradus: z est aspectus discordie atq; medie inimicitie z aspicit quo  
q; quintum signum ante se z quintum post se quod est nonus: z hic aspectus di  
citur trigonus vel trigona radiatio eo qz tertiam partem celi. i. 120. gradus te  
net: z est aspectus concordie z dilectionis perfecte. Aspicit autem septimum  
per oppositionem: z est aspectus inimicitie pfecte. Et si in his signis ita se aspi  
cientibus fuerint planete dicuntur se aspiciere hic est aspectus: z si duo plane  
te fuerint in vno signo dicuntur coniuncti. Cum vero fuerit planeta in aliquo  
signo erunt radij illius in signis illis que aspiciunt ipsum signuz in simili gra  
du atq; minuto: verbi gratia: si fuerit mars in primo gradu arietis z in primo  
minuto eiusdez gradus erunt radij eius in primo gradu signi libe z in primo  
minuto eiusdem gradus: z sic intellige de ceteris aspectibus vt in hac figura  
patet euentissime.



**Ubi preponuntur triplicitates terminis.**

**Q**uidam autem preponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatum sunt fortiores in nutritione: et quia significant nutritionem: et quia nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cum preponuntur: et quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo quod domini terminorum sunt fortiores in directione.

**De faciebus signorum et cui planetarum attribuuntur.**  
**F**acies autem signorum sunt hec. unumquodque signum dividit in tres partes equales: quolibet pars constat ex .10. gradibus et vocat facies quarum initium est a primo gradu arietis. Prima ergo facies est a primo gradu arietis usque in .10. et datur Marti. Secunda usque ad .20. gradum. et datur Soli qui succedit ei in ordine circulozum. Tertia usque ad finem predicti signi. et est Veneris: similiter prima facies Tauri est Mercurij qui Veneri succedit: et ita usque in finem signorum. Cum igitur habueris gradum in aliquo signo et volueris scire ex cuius planetarum facie sit: sume ab initio arietis signa integra usque ad signum de quo volueris scire et triplica ea et quod superfuerit adde supra usque ad signum de quo volueris scire et triplica ea et quod superfuerit adde super hoc quod preterijt ex faciebus illius signi de quo faciem scire volueris cum eadem facie cuius dominum scire volueris et projice a planeta qui est dominus faciei signi arietis qui est Mars secundum successionem circulozum. 7. 8. 7. et quod remanserit infra septem numerum erit prima facies illius signi unde fuerit gradus: et quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius signi unde fuerit gradus usque in .10. eiusdem signi illius planete apud quem numerus erit finitus: et a .10. usque in .20. alterius planete qui illum succedit: et a .20. usque in finem alterius signi qui ei succedit: et in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planete. vocantur etiam domini facierum istarum a quibusdam decani cuius sequitur tabula.

|    |   |   |    |   |    |   |    |
|----|---|---|----|---|----|---|----|
| In | ♈ | ♂ | 10 | ☉ | 10 | ♀ | 10 |
| In | ♉ | ♁ | 10 | ☾ | 10 | ♃ | 10 |
| In | ♊ | ♃ | 10 | ♂ | 10 | ☉ | 10 |
| In | ♋ | ♀ | 10 | ♁ | 10 | ☾ | 10 |
| In | ♌ | ♃ | 10 | ♃ | 10 | ♂ | 10 |
| In | ♍ | ☉ | 10 | ♀ | 10 | ♁ | 10 |
| In | ♎ | ☾ | 10 | ♃ | 10 | ♃ | 10 |
| In | ♏ | ♂ | 10 | ☉ | 10 | ♀ | 10 |
| In | ♐ | ♁ | 10 | ☾ | 10 | ♃ | 10 |
| In | ♑ | ♃ | 10 | ♂ | 10 | ☉ | 10 |
| In | ♒ | ♀ | 10 | ♁ | 10 | ☾ | 10 |
| In | ♓ | ♃ | 10 | ♃ | 10 | ♂ | 10 |

**De virtutibus planetarum.**

**Q**uia iam annuente deo tractauimus de potestatibus planetarum in signis que sunt domus exaltatio triplicitas terminus et facies. Nunc igitur tractemus de virtutibus seu fortitudinibus eorum in ipfis. nam dominus domus habet .5. fortitudines: et dominus exal. 4. et dominus tripli. 3. dominus termini duas: et dominus faciei vnam. **I**ntellige ergo ex hoc numero a iij

ro fortitudines planetarū. qui enim magis abundant in numero magis abundant in fortitudine: z quidam preponunt terminuz triplicitati idest volunt vt dominus termini sit fortior domino triplicitatis: sed itaz exposuimus superius in quo valet vnusquisq; Quidam etiam de hac re tale dederunt comparatio / nem dicentes qd planeta cuz fuerit in domo sua est similis viro in domo atq; in dominatione sua: z cū fuerit in ex- latione sua est similis viro in regno suo z gloria: z cuz fuerit in termino suo est sicut vir inter parētes z cognatos suos atq; gentes: z cum fuerit in triplicitate sua erit sicut vir in honore suo: z inter auxillatores atq; ministros suos z cum fuerit in facie sua erit sicut vir in magistratio suo. De sunt vniuerse potestates planetarum: essentielles in signis z sequuntur has figure signorum.

**De essentialibus signorum z quid significant in semetipsis.**

**Q**uia in signis sunt quedaz signa que dicuntur rationalia. s. Virgo Gemini Libra z Aquarius z prima medietas Sagittarij quia eorum imagines in circulo ad imagines hominum figurantur hec quoq; dicuntur nigra pulchras voces habentia hec quoq; vigent cū fuerint in oriente. Et quedam dicuntur alas habentia. s. Gemini Virgo z Pisces. Et quedam quadrupedia: vt Leo z Sagittarius. Quedā eorum sunt domestica: vt Aries Taurus Capricornus: z hec vigent cum fuerint in meridie. Virgo autem z Capricornus z Aquarius vigent cum fuerint in Septentriones. Et ex signis quedaz sunt toruosa z vitiosa. s. Aries Taurus Cácer Scorpio z Capricornus. Et quedam ex eis dicuntur plures proles habentia. s. Cancer Scorpio z Pisces. Et hec vigent cum fuerint in occidente. Et quedam ex eis sunt sterilia: vt Gemini Leo z Virgo. Et quedam sunt paucos filios habentia: vt Aries Taurus Libra Sagittarius Capricornus z Aquarius. Et quedam dicuntur multum luxuriosa. s. Aries Taurus Leo z Capricornus. Et ex signis quedam dicuntur mediam vocem habentia que formantur ad imagines animalium balantium z mugientiu z rugientium: vt Aries Taurus Leo z Capricornus: z vltima pars sagittarij. Et quedam sunt voce carentia. s. illa que formantur ad imagines animalium voce carentium. scilicet Cancer Scorpius z Pisces.

**De significationibus signorum.**

♈  
 ♉  
 ♊  
 ♋  
 ♌

**A** vnumquodq; signum habet propriam significationem in his que significant ex creatione membrorum z moribus omnium z regionuz z seminum z arborum z cetera. **Aries** habet ex corpore hominis caput z faciem z ex regionibus bebil: z ferim. idest babiloniam z perfidaz z arabiam z salastim z palestnam. **Taurus** habet arbores que plantantur: z ex corpore hominis habet collum z guturis nodum: z ex regionibus ezetim z almechim z sandem z araterad. **Gemini** est signum largum boni animi z habet ex corpore hominis humeros z brachiaz manus: z ex regionibus vrgeti z armentam nutrabigē etelenimstet. idest egyptum etbartha. **Cancer** habet ex arboribus eas que fuerint equales longitudine: z ex corpore hominis pectus cor stomachum costas splenē z pulmonem z ex regionibus armentam minorem z orientalem plangā buthabē z massē z acin: z habet participationem in barach z arabicem. **Leo** habet arbores proceras. idest longas calidas z versutus: z multe angustie atq; tristitie: z ex corpore hominis stomachum cor

vntum lante e regione  
 habet quicquid tenuina  
 reur e interuosa. Iel  
 alim idca quedam re  
 que hispana e fctre  
 ni antoni: habet ex  
 z pccatum e reuolud  
 rum vel gregari que  
 velign vlg in hincm  
 polidol e labantem b  
 nequales largum dom  
 los vcliam anum e te  
 eus vlg in allegem  
 molios z calidus hnt  
 am: maharab en z  
 bone vuz traudim  
 minus gema e e greg  
 vlg ad duo mara est  
 hominis crura vlg ad  
 nes idest ingridum em  
 egypti e occidentale  
 tus multu colosse hnt  
 e sepiationalem pl  
 effen habet vntidam  
 De significatione  
 E si quidem  
 gno mem  
 tarum in signi  
 habet pectus. Supplic  
 curus crura. Luna g  
 colli. Sol gema. U  
 vntus veniem hnt  
 dum. Sol crura o  
 femora in cancro z  
 Dars pectus. Sol  
 guntur. Luna caput  
 femora z genua. D  
 ros z guntur. Luna  
 eorum succedentia  
 us cor. Luna dumer  
 ter oculos z eorum h  
 succedentia. Sol hnt  
 Scorpius. Saturnu  
 des. Dars caput hnt

dorsum latus z ex regionibus artitri vsq; in fines regionis habitabilis. **Virgo** m  
 habet quicquid seminat ex feminib; z est larga boni ai: z habet ex corpe hois  
 venire z interiora. s. telam. i. dyaphragma z intestina: z ex regionib; argumeta. z  
 assem idest quedam regio circa hierusalem z alforas idest eufraten z iudiam  
 que hispania z testix vel afeum. **Libra** habet arbores proceras z est larga bo  
 ni animi: z habet ex corpore hominis lumbos z inferiora ventrisymbilicum  
 z pectinem z verenda anchas z illa z nates: z ex regionibus terram romano  
 rum vel grecoru z que succedunt eis affines vsq; ad **Africam**: habet etiā araffe  
 vel azim vsq; in finem ethiopte z bariban: habet z carmen z fegestem z thebis  
 vel thebit z tabraffen barabiz ambarath. **Scorpius** habet arbores longitudi  
 ne equales largus boni animi z habet ex hominis corpore verenda testicu  
 los vesicam anum z femora z ex regionibus helehiger z rura **Arabuz** z fines  
 eius vsq; in allegem: z habet in alchach participationem. **Sagittarius** inge  
 niosus z calidus habet ex corpore hominis femora: z ex regionibus ethiopi  
 am z maharabem z achuit vel acenit vel achichit que est india. **Capricornus**  
 bone vite iracundus cautus z calidus: multe tristicie habens ex corpore se ho  
 minis genua z ex regionibus ethiopiaz anhabanalcon z acuitz z mahamen  
 vsq; ad duo maria etahant z achuit que est india. **Aquarius** habet ex corpore  
 hominis crura vsq; ad inferiora cauillarum idest taloru z ex regionibus aze  
 nes idest nigredinem z althupha z partes eius z terram elhes z partem terre  
 egypti z occidentalem plagam z terre achuit. **Pisces** calidus z cauius comit  
 tus multi coloris habens ex corpore hominis pedes: z regionibus carabzare  
 z septentrionalem plagam terre iurgem z participationem in romanis vsq; ad  
 effen habet insulam z egyptium z alexandriam z mare licium.

De significatione planetarum in signis secundum membra hominis.

Dolo's  
plura  
h  
**Q**uod si quidem planete significauerint dolorem habent in vno quoq; si  
 gno membrum sibi proprium. Tractemus ergo de doloribus plane  
 tarum in signis: z primum incipiamus ab **Ariete** Saturnus in ariete  
 habet pectus. **Jupiter** ventres. **Mars** caput. **Sol** femora **Venus** pedes. **Mer  
 curius** crura. **Luna** genua. **In tauro**. Saturnus ventres. **Jupiter** dorsus. **Mars**  
 collu. **Sol** genua. **Venus** caput. **Mercurius** pedes. **Luna** crura. **In geminis**. Sa  
 turnus ventrem. **Jupiter** verenda z que succedunt. **Mars** pectus z que succe  
 dunt. **Sol** crura z cauillas idest talos. **Venus** colluz. **Mercurius** caput. **Luna**  
 femora. **In cancro** Saturnus virilia z omnia eis succedentia. **Jupiter** femora  
**Mars** pectus. **Sol** pedes. **Venus** brachia z humeros. **Mercurius** oculos z  
 guttur. **Luna** caput. **In leone**. Saturnus verenda z eis succedentia. **Jupiter**  
 femora z genua. **Mars** ventrem. **Sol** caput. **Venus** cor. **Mercurius** hume  
 ros z guttur. **Luna** collum. **In virgine**. Saturnus pedes. **Jupiter** genua z  
 eorum succedentia. **Mars** ventrem. **Sol** collum. **Venus** ventrem. **Mercuri  
 us** cor. **Luna** humeros. **In libra** Saturnus genua z eorum succedentia. **Jupi  
 ter** oculos z eorum succedentia. idest partes capitis. **Mars** verenda z eorum  
 succedentia. **Sol** humeros. **Venus** caput. **Mercurius** ventrem. **Luna** cor. **In  
 scorpione**. Saturnus cauillas. idest talos z eorum succedentia. **Jupiter** pe  
 des. **Mars** caput brachia z femora. **Sol** cor. **Venus** verenda z eorum suc

cedentia. Mercurius dorsus. Luna ventrē. **C**In sagittario. Saturnus pedes. Jupiter crura z caput. Mars pedes z manus. Sol ventrem. Venus femora z brachia. Mercurius verenda z cor. Luna dorsum. **C**In capricorno. Saturnus caput z pedes. Jupiter genua z oculos. Mars crura z humeros. Sol dorsum. Venus femora z cor. Mercurius verenda z eorum succedentia. Luna femora. **C**In aquario. Saturnus caput z collum. Jupiter humeros pectus z pedes. Mars cauillas z cor. Sol verenda z eorum succedentia. Venus genua z eorum succedentia. Mercurius femora z cor. Luna verenda. **C**In pisce saturnus humeros z brachia z collus. Jupiter cor z caput. Mars cauillas z ventrem. Sol femora z eorum succedentia. Venus collum z dorsum. Mercurius crura z verenda. Luna femoralia.

**De gradibus signorum masculinis z femininis.**

**S**unt quoq; in vnoquoq; signo gradus qui proprie dicuntur masculini atq; feminini. Nam ab initio Arietis vsq; in 8. gradum dicuntur esse masculini: z ab 8. in 9. feminini: z a 9. in 15. masculini: z a 15. vsq; in 22. feminini: z a 22. vsq; in finem arietis masculini quos de cretium describere sicut descripsimus terminos: z hic modo depingimus tabulam vt leuius redatur opus deo auxiliante.

|          |       |    |       |    |       |    |       |    |       |    |       |   |
|----------|-------|----|-------|----|-------|----|-------|----|-------|----|-------|---|
| <b>V</b> | mas.  | 8  | femi. | 1  | mas.  | 6  | femi. | 7  | mas.  | 8  |       |   |
| <b>♄</b> | femi. | 5  | mas.  | 6  | femi. | 6  | mas.  | 4  | femi. | 3  | mas.  | 6 |
| <b>♃</b> | femi. | 5  | mas.  | 11 | femi. | 6  | mas.  | 4  | femi. | 4  |       |   |
| <b>♂</b> | mas.  | 2  | femi. | 6  | mas.  | 2  | femi. | 2  | mas.  | 11 | femi. | 4 |
| <b>♁</b> | mas.  | 5  | femi. | 3  | mas.  | 7  | femi. | 8  | mas.  | 7  |       |   |
| <b>♂</b> | remi. | 8  | mas.  | 4  | femi. | 8  | mas.  | 10 |       |    |       |   |
| <b>♆</b> | mas.  | 5  | femi. | 10 | mas.  | 5  | femi. | 7  | mas.  | 3  |       |   |
| <b>♄</b> | mas.  | 4  | femi. | 10 | mas.  | 3  | femi. | 8  | mas.  | 5  |       |   |
| <b>♃</b> | mas.  | 2  | femi. | 3  | mas.  | 7  | femi. | 12 | mas.  | 6  |       |   |
| <b>♁</b> | mas.  | 11 | femi. | 8  | mas.  | 11 |       |    |       |    |       |   |
| <b>♂</b> | mas.  | 5  | femi. | 10 | mas.  | 6  | remi. | 4  | mas.  | 2  | femi. | 3 |
| <b>X</b> | mas.  | 10 | femi. | 10 | mas.  | 3  | femi. | 5  | mas.  | 2  |       |   |

**De gradibus lucidis: tenebrosis z fumosis z vacuis.**

**A**t in vnoquoq; istorum signorum sunt gradus qui dicuntur lucidi: z gradus qui dicuntur tenebrosi: z gradus qui dicuntur fumosi: z gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arietis vsq; in tertiu gradum sunt tenebrosi: z a. iiii. in. 8. lucidi: z ab 8. in. 16. tenebrosi: z a. 16. in. 20. lucidi: z a 20. vsq; ad. 24. vacui. z a 24. vsq; in. 29. lucidi: z a. 29. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam si deus voluerit.

|   |     |    |     |    |     |    |     |   |     |   |     |   |     |    |
|---|-----|----|-----|----|-----|----|-----|---|-----|---|-----|---|-----|----|
| γ | te. | 3  | lu. | 5  | te. | 8  | lu. | 4 | va  | 4 | lu. | 5 | va  | 1  |
| δ | te. | 3  | lu. | 4  | va  | 5  | lu. | 3 | va  | 5 | lu. | 5 | te. | 12 |
| ε | lu. | 4  | te. | 3  | lu. | 5  | va  | 4 | lu. | 6 | te. | 5 | va  | 3  |
| ζ | lu. | 12 | te. | 2  | va  | 4  | fu. | 2 | lu. | 8 | va  | 2 |     |    |
| η | te. | 10 | fu. | 10 | va  | 5  | lu. | 5 |     |   |     |   |     |    |
| θ | te. | 5  | lu. | 3  | va  | 2  | lu. | 6 | fu. | 6 | va  | 5 | te. | 3  |
| ι | lu. | 5  | te. | 5  | lu. | 8  | te. | 3 | lu. | 6 | va  | 3 |     |    |
| κ | te. | 3  | lu. | 5  | va  | 6  | lu. | 6 | fu. | 2 | va  | 5 | te. | 3  |
| λ | lu. | 9  | te. | 3  | lu. | 7  | u.  | 4 | lu. | 7 |     |   |     |    |
| μ | te. | 7  | lu. | 3  | fu. | 15 | lu. | 4 | te. | 3 | va  | 3 | te. | 15 |
| ν | lu. | 4  | lu. | 5  | te. | 4  | lu. | 8 | va  | 4 | lu. | 5 |     |    |
| ξ | te. | 6  | lu. | 6  | te. | 6  | lu. | 4 | va  | 3 | lu. | 3 | te. | 2  |

De gradibus putealibus.

¶ In signis sunt quedam gradus qui vocantur putei: cum fuerit planeta in aliquo eorum dicitur esse in puteo: ut est sex gradus arietis et cetera. ut in hac tabula sequenti ostendetur.

|   |    |    |    |    |    |    |  |   |    |    |    |    |    |    |
|---|----|----|----|----|----|----|--|---|----|----|----|----|----|----|
| γ | 6  | 11 | 16 | 23 | 29 |    |  | ♌ | 1  | 7  | 20 | 30 |    |    |
| δ | 5  | 12 |    | 24 | 31 |    |  | ♍ | 9  | 10 | 22 | 23 | 27 |    |
| ε | 12 | 12 | 17 | 26 | 30 |    |  | ♎ | 7  | 12 | 15 | 24 | 27 | 30 |
| ζ | 12 | 17 | 23 | 26 | 30 |    |  | ♏ | 12 | 17 | 17 | 22 | 24 | 28 |
| η | 6  | 13 | 15 | 22 | 23 | 28 |  | ♐ | 1  | 12 | 17 | 22 | 24 | 29 |
| θ | 8  | 13 | 19 | 21 | 25 |    |  | ♑ | 14 | 19 | 24 | 17 | 22 |    |

De gradibus azemena id est debilitatis corporis.

¶ In signis quidam gradus qui dicuntur gradus azemena id est gradus debilitatis corporis. Est enim azemena quedam debilitatio corporis temporalis: ut surditas: cecitas: membri amissio: et cetera talia que quando vixerit homo super habet: nisi miraculose sanet. Cum ergo fuerit luna in his gradibus in natiuitate alicuius pueri: accidet ei predicta azemena secundum significationem loci et aspectus seu loca planetarum. Significat quoque azemena per astra diuersis modis. sic in libris natiuitatum inuenies gradus autem azemene sunt hi qui describuntur in hac tabula.

|      |    |    |    |    |    |    |    |      |    |    |    |    |    |
|------|----|----|----|----|----|----|----|------|----|----|----|----|----|
| In δ | 6  | 7  | 8  | 9  | 10 |    |    | In ♍ | 19 | 29 |    |    |    |
|      |    |    |    |    |    |    |    | In ♎ | 1  | 7  | 18 | 18 | 19 |
| In ε | 9  | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | In ♏ | 26 | 27 | 28 | 29 |    |
| In ζ | 18 | 27 | 28 |    |    |    |    | In ♐ | 18 | 19 |    |    |    |

De gradibus augmentantibus fortunam.

¶ In hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunam: qui in ista tabula descripti sunt.

|   |    |    |    |    |    |  |  |   |    |    |    |    |  |
|---|----|----|----|----|----|--|--|---|----|----|----|----|--|
| γ | 19 |    |    |    |    |  |  | ♌ | 3  | 5  | 21 |    |  |
| δ | 3  | 15 | 27 |    |    |  |  | ♍ | 7  | 18 | 20 |    |  |
| ε | 11 |    |    |    |    |  |  | ♎ | 13 | 20 |    |    |  |
| ζ | 1  | 2  | 3  | 4  | 15 |  |  | ♏ | 12 | 13 | 14 | 20 |  |
| η | 2  | 5  | 7  | 19 |    |  |  | ♐ | 7  | 16 | 17 | 20 |  |
| θ | 3  | 14 | 20 |    |    |  |  | ♑ | 13 | 20 |    |    |  |



dum occidentalis signi idest septime qui est super circulus hemisperij occiden-  
 talis que est dom<sup>o</sup> nona octaua: z septima: z est merediana feminina recedens  
 significat mediā etatē: z vocatur profecto iuuentutis estiuales colerica. **Ter-**  
 tia quoq; pars que est ab occidente vsq; a dgradum quarte domus que est sup  
 circuli meridiei sub terra que est domus sexta 5<sup>a</sup> z 4<sup>a</sup> est occidentalis masculi-  
 na adueniens significat finē vite: z vocatur autumnalis melācolica z est seni-  
 lis z est mediocris etatis. **Quarta** pars que est a quarta domo vsq; ad ascen-  
 dens que domus est tertia secunda atq; ascendens est septentrionalis femini-  
 na recedens significat quod accidit homini post mortē eius z ad quid deuenit  
 et corpus eius vel eius dispositio de dimissa substantia: aut quid dicetur de eo. s.  
 virum laudetur vel vituperetur: z vocat hec pars senilis flegmatica defectiua  
 hyemalis. Et ille due partes que sunt a medio celi vsq; ad ascendens: z ab ascen-  
 dente vsq; ad quartā domū: ista medietas vocat medietas ascendens: z relique  
 partes que sunt a quarta domo vsq; ad septimā: z inde ad mediū celi vocatur  
 medietas descendens. Et quicquid fuerit super terrā ex circulo idest illa pars  
 circuli superior dicitur de xtra: z que sub terra idest illa pars inferior dicitur si-  
 nistra. Et ascendens z quarta z septima z decima dicuntur a lamed id est quas  
 nos angulos vocamus z pulchrius sonet. Et secūda domus octaua z quinta  
 z vndecima succedentes angulis vocantur. Tertia autē z vi. viiij. ac. xij. caden-  
 tes ab angulis dicuntur. Cum ergo planeta in angulis vel eius succedentibus  
 fuerit dicitur proficere: z si fuerit in cadentibus ab angulis dicitur deficere: z vna  
 queq; istarum domozum significat aliquid de esse hominum.

**De domibus z significatōnibus earum.**

**P**rima dom<sup>o</sup> cuius initū oris in circulo hemisperij orientalis vocat  
 aihale. i. ascendens. hec signi corpora z vitā z initia operū in interrogatio-  
 nibus z orōne z locutione z rumorib<sup>us</sup>: z quicqd cogitat interrogās in  
 suo: z signi initia vite. Et dixit alendegod in natiuitate: qd dñs triplicitatis  
 ascendens prius signi vitā z naturā nati seu interrogatis z eius delectationē  
 atq; voluntatez: z quid diligat: z quid odio habeat: z quid boni seu mali ei ad-  
 ueniat in initio vite eius: z dñs triplicitatis. secundus signi vitā z corpus z vir-  
 tutem seu fortitudinem z medietatē vite: z dñs triplicitatis tertius significat id  
 quod socij eius significauerunt: z significat finem vite in morte.

**S**ecūda domus est domus substantia ac victus z ministroz z auxi-  
 liatorum: z significat finem annozum vite idest finem iuuentutis. Et  
 dixit alendegod de dominis triplicitatis domus substantie: de primo  
 scilicet secundo ac de tertio vide quis eozum sit fortior esse z loco hunc facies  
 merito auctorem substantie z significatoz acquisitionis: qd si fuerit in medio  
 celi inueniet hanc a rege: z si fuerit in domo fidei alias fiducie est melius. Si  
 militet dominus triplicitatis. primus dat substantiam in initio vite: z secūdus  
 in medio vite: z tertius in fine eius.

**T**ertia domus est fratrum z sorozum z propinqozū ac dilectorum fidei  
 atq; religionis mandatorum ac legatorū mutationū atq; itinerum mi-  
 norum: z significat esse vite ante mortem. dixit alendegod dominus  
 triplicitatis dominus fratrum. primus signat fratres maiores: et secundus me-  
 dios. tertius minores: eritq; eozum dignitas z eozum esse secundū loca eozum



quod obtingit matribus in cōceptiōe suā ex bono vel malo. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus inimicorū primus significat inimicos. secundus labores. tertius vero bestias et pecora. Nec sunt que significant. xij. domus.

**De coloribus duodecim domorum.**

**S**ignificant etiam. xij. domus colores: et hi sunt: nam domus ascendens vel prima et xij. sunt albe. ij. et xij. virides. iij. et xj. crocee. iij. et x. rubee v. et viij. mellite i. habent mellis colorem. vi. vero. et viij. nigre sunt.

**De gaudijs planetarum in domibus.**

**A**vnusquisq; planeta habet in vnaqueq; istarum domorum quādam potestatem ex potestatibus scilicet accidentalibus que dicuntur gaudium: quia mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo. iij. Neptunus quoq; in. v. et mars in. vi. Sol in. ix. Jupiter in. xi. Saturnus in. xij.

**De fortitudine angulorum.**

**A**edicatur in significatione domorum qd anguli significant fortitudinem et perfectiones. Cadentes vero ab angulis debilitates et detrimētuz nisi qd. viij. et iij. significant rem apertam et detectam cū fama. xij. et. vj. significant occultationem et retentionem et vilitatem rerū. Anguli autem et domini angulorum significant magnitudinem honorum precij atq; fortune: fortitudinem et exercitationē et elongationē a casu: et presentia eorum in cadētibz est contraria fortune. idest dedecus et casus. De succedentibus vero angulorum. domus que succedit decem. idest vndecima significat fortitudinem et fortunam mediam amicorū. et ex ea parte in qua erat fiducia. et illa que sequit quartā. idest. v. significat fortunam mediā per donationes et venerationes et causa filiorū cū veneratione leticia et gaudio. que autez succedit ascendēti que est secunda significat similiter fortunam mediā ex causa substantiē et ministro- rum que vero succedit septime. idest octava significat similiter fortunam mediā ex almuernibz. idest ex substantia que hereditat a mortuis et rebus occultis.

**De significationibus domorum angulorum.**

**H**ec quoq; sunt significationes domorum angulorūz dū fuerint pntes in angulis. Penitentia dñi ascendētis in ascendēte significat eius fortunam per semetipsum: et per eius acquisitionē: et significat pntia ei. i. x. per regē et magistreria altiora: et cū fuerit. i. vij. p cōuentiōes et factores atq; vxores per pntiaz quoq; eius in q̄rta significat fortunā p hereditates et cās patrū et per productiōes aquarū et populatiōes vel plantatiōes. i. edificatiōes et ex rebus antiquis et radicalibz. **C** Significat quoq; dominus decime per pntia suā in eadē decima fortunam vel per regem vel per regnūz maugnū et magistreria altiora: et sigt per pntia suā in septima regnū per victoriā cōtentionū et ex caus vxorū: et p pntia eius i q̄rta sigt regnū per amicitia nobiliū et regis eius p causas tribunorū et per dispensatores regū et cultus terrarū et edificatiōes ciuitatum et per diuisiones fluminū et custodias ciuitatū et ex rebus antiquis: et per pntia suā in ascendente significat regnū p ingenia et per p̄p̄nquiatē regis rebz vulgi. **C** Pntia aut dñi septime in septima significat fortunā per negociationes et p cōuentiōes: et p nutritiones quoq; et mulieres: et per fatores: et significat p pntia eius in quarta p cōuentiōes mulierū: et p negociatiōes: et p cās patrū et hereditatū et cultus terre et pntia sua in ascendēte per cōnētiōes et negociatio

nes per causas medicine atq; astronomie: et per opera spiritualia atq; ingenie z confimilia: et significat per presentiam suam in .x. fortunam per conuentiones z negociationes z per vxores z per causas regis. Presentia vero domini quarte in quarta significat fortunam ex cultu terre: et fructu per causas partium atq; res antiquas: z per presentiam eius in ascendente significat fortunam ex cultu terre z fructu per ingenium z consilij profunditatem: z presentia sua in .x. significat profectum ex cultu terre z fructu per causas regis z magistrorum. Et presentia sua in septima significat fortunam ex cultu terre z fructu per causas vxorum z satorum: z per negociationes. Nec significant domini angulorum per presentiam suam in angulis suis. Similiter ergo facies de presentia dominorum ceterarum domorum: z ideo introduximus tantum dominos angulorum vt essent exemplar in ceteris.

### *Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.*

**Q**um volueris scire planetam dominatorem rei aspicias quis planetarum sit plurius auctoritatis in domo rei: z planetam qui significat naturam illius rei: sicut dicemus in naturis planetarum vide ergo quod planetarum sit fortior in domo rei: z in parte eius ex fortitudinibus quas prediximus id est ex numero quem prediximus dum de fortitudine planetarum z potestate tractauimus z qui fortior omnibus fuerit in loco rei: ipse erit dominator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia z volueris scire quod sit dominator eius z fuerit secunda domus que significat substantiam scilicet quintus gradus signi arctis: quia domus est martis: habet in hoc loco mars quinque fortitudines: exaltatio quoque est solis. z habet in eo quattuor fortitudines. est etiam ipse solis triplicitas: z habet in eo tres fortitudines. habet ergo sol ibi septem fortitudines. z est terminus Iouis. z habet ibi duas fortitudines: z est etiam facies martis: z habet ibi vnā fortitudinem ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinque ex domo z vnā ex facie: z sol septem: z talis planeta vocatur almutia. id est vincens. Sol ergo accipit ibi principatum: quia habet ibi septem fortitudines z ipse dominatur ibi in domo substantie. Similiter accipies in loco partis substantie z partis fortune z particeps illorum facies Iouem qui est significator substantie numeraliter z commiscebis partium z planetarum testimonia: z facies hoc idem de omnibus domibus z scies dominatorem earum.

### *De potestatibus accidentalibus planetarum.*

**Q**ue potestatibus quoque planetarum accidentalibus est albus id est similitudo: z hoc est cum fuerit planeta diurnus in die super terram z in nocte sub terra z planeta nocturnus in nocte super terram: z in die sub terra z si hoc fuerit masculinus planeta in signo masculino: z planeta femininus in signo feminino dicitur esse in sua similitudine. id est in suo albais. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius profectus. id est acquisitionis atq; fortune.

*Primum secunda in nat  
et significat de eius*



*deris e. fendi est odore  
profunditatem consilij: n  
e preciosas: significat cu  
si fuerit fortunatus res  
banciet tollens: e nau  
cilio z patens. Et si  
male sospitionis multu  
Et si fuerit fortunatus  
diuates e terre cultuse  
veteres atq; coarbitra  
colicos z pilulos: con  
eres e cetera spuumidit  
vincula laborem quoq; e  
tas motuorum: patres  
viles homines: e signi  
gnificatio atq; complex  
ter significat opus perge  
tur sibi mare significat  
ctur sibi sol significat e  
significat opus cotuor  
ptum in India. Et si co  
quibus scribuntur restan  
na significat preparatio  
voluminis similitudo signi  
tatione si fuerit melius si  
tatione id est voluntate.  
quis fuit vnus est olo que  
significat idem iudicia. id  
ipia nulla atq; facta Sati*

9

**D**ifferentia secunda in naturis planetarum septem & quid sit illis proprium & quid significant de esse rerum.

**E**quia auxiliante deo iam peregrimus quod proposuimus tractare de circulo signorum & eius accidentibus prosequamur nunc intentionem septem planetarum & naturas eorum esse quoque eorum & quid significant.

**S**aturnus est masculinus malus diurnus & est significator patrum si fuerit pueri natiuitas in nocte: & significat senectutem vltimam si fuerit occidentalis: & initium senectutis si fuerit orientalis: & significat grauitates frigoris & siccitatis: & ex complexione corporum melancholicam: & augmentum eius atque distillationem. Et fortassis erit quandoque complexio frigida humida ponderosa & fetida est odoris: & multe comestitionis & vere dilectionis: & significat profunditatem consilij: & multitudinem silentij: & ex magisterijs res antiquas & preciosas: & significat culus agrorum & populationem terrarum & fluminum si fuerit fortunatus: & res viles & laboriosas si fuerit malus: vt cōfricationes in balneis: & fullones & nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spaciosus & patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus stabilis tristis & merens male suspicionis multum suspicians & mouens homines in susurrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas & durabiles & hereditates & terre cultus: & si fuerit malus significat aquas sordidas & mali saporis veteres atque cōuertibiles. Et ex infirmitatibus morbos flegmaticos & melancholicos & viscosos & congelatos acutos: vt lepram morpheam podagraz & cancrios & cetera huiusmodi: & significat peregrinationes longinquas cancrios & vincula laborum quoque ac tarditatem & afflictionem & almaveritū id est substantias viles homines: & significat ex operibus opera coriorum si fuerit solus significator absque complexione alicuius planetarum. Si complexitur ei Iupiter significat opus pergamenti in quo scribuntur diuini libri. Et si complexitur sibi mars significat soleas sotularium & preparationes earum. Et si complexitur sibi sol significat opus confutorum coriorum. Et si complexitur ei venus vltimur in ludis. Et si complexitur ei mercurius significat opus coriorum in quibus scribuntur testamenta & numeri stipendiorum. Et si complexitur ei luna significat preparationem coriorum ferarum & montanorum animalium: huiusmodi familia: & significat de sectis eam que vnitates confitentur si fuerit fortunatus: & si fuerit malus significat credentiam vnitatis cum multa tamen hesitatione id est dubitatione. Et dixit messibala id est quem voluit deus exaltari qui fuit vnus astrologus in scientia perspicuus iudicij: quare sic dictus est quod significat fidem iudicij. ideo quod est ex antiquioribus: & omnes cōfitentur eam & ipsa nullā aliam: sicut Saturnus cui oēs iunguntur & ipse nulli: significat quoque



et alaoimes et archadiam et ex partibus habens partem habitudinis pfectus et significat fidem et appetitum in bonis: et ex operibus salubritatem securitatem et participationem.

**Q**uartus masculinus nocturnus malus operatur calorem et siccitatem et est significator fratrum et peregrinationum: et habet ex etatibus iuuentutem usque in finem iuuentutis: et natura eius colerica amari saporis: et ex magisterijs omne magisterium igneum et quod fit per ferrum et ignem: sicut est percussio gladiozorum cum martellis. Et quod ei complectitur Saturnus significat percussione ferri. Si Jupiter significat percussione eris. Si sol significat percussione numozorum aureozorum. Si venus significat magisterium ornamentozorum. Si mercurius percussione acuum. Si luna significat percussione lancearum et librozorum, significat etiaz cum solus suscipit significationem opus medicine. Si nullus planeta ei complectitur significat minutionem: et vulnerationem et apertionem et horum similia. Et si complectitur ei Saturnus significat opus medicine et vulnereum. Et si iupiter significat opus naturaz. Et si sol significat curam oculozorum. Si venus significat opus ornamentum: ut te nura criantum et barbarum et abscisione ungularum: et si mercurius significat abscisione venarum. Si luna significat eradicationem dentium et purgationem aurium. Et per se significat iniurias miserorum et effusionem sanguinis et oppressiones per vim et abscisiones viarum et iracundiaz et ducatum exercitus et festinationem et inuersionem et peregrinationem extra patriam: et feditatem coitus. et casus puerozorum id est abortiuozorum: et fratres medios atque sorozes: scientiam ac discretionem cure bestiarum. Et ex infirmitatibus febres calidas et sanguineas et pustulas sanguineas alabzaha que est rubedo corporis ac asperitate et feditate et commestione carnum cum putredine: et dimidij capitis dolorem: et ignem facrum et pauorem et cogitationes horribiles que inquietant homines et commouent et impediunt atque inanes reddunt: et quicquid fuerit euz inflammatio ne caloris. Et ex qualitate animi commotionem scilicet animi et conturbationem. Si aspexerit eum Saturnus significat odium et maximam inuidiaz: et ex sectis eam in qua bellum fuerit et vnitatem et celeritatem mutationis a fide: et multitudinem hesitationis et mutationem de testamento in testamentum: erunt tamen hec omnia sub vnitatem. Dixerunt quidam quod habet ex membris felrenes et veneas et decursum spermatis et dorsum: et habet ex coloribus rubedinem: et ex saporibus amarum: et quantitas orbis eius est. 8. grad. et ex diebus habet diem martis et ex noctibus noctem sabbati: et anni frigiditate eius sunt septem: et anni eius maximi sunt. 264. maiores sunt. 66. medij autem. 40. et dimidium: et minores. 15. et fortitudo eius in plagis circuli in meridie. Et dixit mesceala quod significet de imaginibus hominum hominem rubeum habentem capillos rufos et faciem rotundam leuiter homines de honestate habentem oculos croceos horribilis aspectus audaces alacrum habentem in pede signum vel maculam. Et dixit Dozothius quod significat habentem acutum aspectum: et ex partibus partem audacie et significat perseuerantiam calliditatem et superbiam et leuitatem et mobilitatem et audaciam et negociationem acuitatem et festinationem in omnibus rebus: et habet ex partibus mundi. Et ce et terras romanorum usque in occidentem: et terras tuscozorum.

**S**ol per aspectum fortunatus est: et malus per conjunctionem in vno signo et est masculus diurnus operatur caliditatem et siccitatem: et est significator patrum si fuerit natiuitas in die significat regnum maximū et animam vitalem et lumen et splendorem et intellectum et pulchritudinem et mundiciam atq; fidem. Et ex etate finem iuuentutis. Et participatur vniuersis planetis in dispositione annorum. Et ex magisterijs regimen et principatum: et significat iaculationem iaculorum et venationem purgationem cum omni specie purgandi qua corpora interius et exterius purgantur. Et ex infirmitatibus significat infirmitates calidas et siccas in corporibus apparentes. Et ex substantia auri plurimum et vniuersas species substantie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatem prudentiam et que sequuntur honestatem. scilicet largitatem et gloriā: et prolixitatem mentis. Et ex sectis culturam bonam et eis similia. Et significat impertum vocis et fortitudinem celeritatis. Si completif ei saturnus significat villicationem et huiusmodi principatum. Si iupiter significat in fide principatum et religionem et etiam iudicem inter homines iudicantem opera oppressorū vel iniuriarum etc. Si mars signat ducatum exercitus et inuestigationem bellorum. Si venus signat regnum per mulieres et per obsequium potentum. Si mercurius signat consultores regum et opus librorum et hereditatum et maiorum operum. Si luna signat opus legatorum et detectionem consiliorum et huiusmodi similia. Et dixerunt quidā quod sol signat imaginem vultus hominis: et proprie ex viris oculum dextrum: et ex mulieribus oculum sinistrum: et dixerunt quidā quod habet cor et medullā et femora. Et ex infirmitatibus comestione carnis in ore: et detrimentum oris proprie et descensionem aque in oculum: potestas eius in capite. Et dixerunt indi quod cum fuerit in ascendente erit comburens et habebit signum in facie. Et habet ex coloribus quicquid videt peregrino colore: et ex saporibus acrez. Et quāntas orbis eius est. 15 graduū. Et ex diebus diem habet dominicam: et ex noctibus noctes 30 uis anni frigidarie eius sunt decem. Et anni eius maiores sunt. 120. maximi sunt. in. 1460. mediū. 39. et dimidiū vel sim quosdam. 69. et dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriente. Et dixit mesalea quod signa de figuris hominum eum que h3 colorem inter croceum et nigrum. i. fuscum rectum cum rubore breui stature scriptum caluum pulchri corporis: et h3 ex saporibus acutum. Et dixit Dorotheus quod figura solis et lune est figura planetarum que fuerint cum eis: et eius que dignior fuerit in loco eorum. Si ergo velis scire figuram solis scito quod sit crocea habens partem ruboris capillozum oculi eius aliquantulum crocei. Et ex partibus habens partem futurorum. i. partē diuinationis et est significator naturarum et spiritus sapientie elevationis et perfectionis fidei quoque scientiarum et laudum. Et ex partibus mundi habet zamarach et cura et ferit et eius terminos et terras romanorum.

**Q**uenus fortuna feminina nocturna et est significatrix mulierum et vxorum ac matrum si fuerit natiuitas diurna et operatur frigus et humiditatem temperatam: et ex etate habebit iuuentutem vel adolescentiam: et ex magisterijs instrumenta ludorum ornamenta quoque figurarum pulchras et ludos alearum et schachorum et saltationes et ocia et fornicationes ac fornicatores et filios fornicationis et multitudinem coitus: et vniuersa genera luxurie et compositiones coronarum et vsus earum: et pulchritudinem

Atque in refectis et  
 iustis: gaudis et  
 iustis: et est omnibus  
 motum vultus et domo  
 rum omnium signos pe  
 fiat sonum cantatione  
 edificatos quando videt  
 sonum leuatum vel cant  
 das et hoc sonus eorum  
 sonus pulvis vultus  
 me vel pulvis vel in q  
 primum in quo hi me  
 Si Sol signat sonus sign  
 curus sonum qui exere  
 nauarum in nauibus: et  
 qui accidit proprie et ma  
 que accipitur proprie pul  
 mens earum margarita  
 ciam et dimidionem et h3  
 comes: et ex sectis cultura  
 metione aut potatione  
 doni et perna. Et alij dixe  
 renes et vultu matrem  
 albedines: et saporibus  
 habet ex vultibus diem  
 eius sunt octo. Et anni e  
 ro. 3. Fortitudo eius in pl  
 gy signat de figuris homi  
 cipi corpus et capillum  
 merillam pulchros oculos  
 pulchros signat homi  
 et malos capillos et plie ad  
 volentem. Et habet ex par  
 e vultum et patientiam  
 bus mundi alioque et alie

**Q**uercus com  
 nam ad eum que  
 los fratrum m  
 rum signat etiam ocuaten  
 bonum vel ocationem.  
 platur significat res terr  
 uocationem et profectum in  
 neti postulationem et p  
 trariaz adpationem et  
 rans: veridicantiaque

ac mundiciam vestimenta etiã z ornamenta. Aurum z argentum z dilectione ludos risus z gaudiuz z vnguentis diuersisq; speciebus vii potationes z ebrietates; seq; credit omnibus; largitatem quoq; significat; z dilectione diligentia amorem iustitiaz z domos orationis reuinet quoq; fidem; z significat magisterium omnium signozũ veluti musica zc. q; si complectitur ei Saturnus significat sonum cantationũ quibus deflentur aliquando mortui; vel quas cantant edificatores quando edificant edificia. Et si complectitur ei Iupiter significat sonum lectionum vel cantationum quibus vtuntur domini sectarum in altari bus z locis orationis eorum in laudem dei omnipotentis. Et si Mars signat sonos quibus vtuntur seculares z cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel prelozorum; vel in quo fit mentio carceris vel laboris z horum similitas vt cantus in quo fit mentio captiuus z alligatiõis z percussioni flagelloz. Si Sol signat sonuz ligni quo cantatur cora; regibus z nobilibus. Si Mercurius sonum qui exercetur in cõpõsitione versuuz. Et si luna significat cantus nauaruz in nauibus. z ex infirmitatibus morbos habet frigidos z humidos qui accidunt proprie z multoties in membris genitalibus. Et ex substantia que acquiritur propter pulchritudinem; vt sunt ornamenta mulierum; z vestimenta earum margaritas atq; picturas. Et ex qualitate animi suauitatez z amicitiam z cõmestionem z his similia; z cupiditates pottonis z cõmestionis ac coitus. Et ex sectis culturã idolozuz; z eos in quibus maxime exercentur comestiones atq; potationes. Et dixerunt quidam q; significat anchas z spinam dozi z sperma. Et alij dixerunt q; habet significare pinguedinem z carnes z renes z vuluã matricem ventris pectinem z vmbilicuz. Et habet ex coloribus albedines; z ex saporibus vnicuosum. Et quantitas orbis eius. 7. graduz. Et habet ex diebus diem Veneris; z ex noctibus noctes martis. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores. 82. maximi. 151. z medij. 45. minores vero. 8. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Mesceala q; signat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredinez pulchri corporis z capillozum; faciem habentem rotundam; z paruum habentez maxillam pulchros oculos; z eius nigredo oculozum est plusq; oportet. Et dixit Dorotheus signat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos z multos capillos z plus album confectum rubore crasum ostendentem beni uolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij z significat amicitia z luduz z dilectionem z patientiam z coniunctiones masculozum. Et habet ex partibus mundi albiget z aliemẽ z terras arabum.

**M**ercurius commixtus masculinus diurnus inclinatur per naturam suam ad eum qui complectitur ex planetis z ex signis; z est significa tor fratrum minorum; z significat seruos z dilectionem concubinarum signat etiam deitatem z oracula prophetarum z crudelitatem z opus z honorem vel orationem. Qui si in natura sua fuerit z nullus planeta ei complectitur significat res terreas z rerum augmentationem crescendo; z ex etate iuuentutem; z profectum in ea; z ex operibus opera que generant cognitiõnem predicationem z rhetoricam z negotiationes z extimationem z geometriam; z dispositionem rei z philosophiam z auguria z prouerbia z scripturam; z verificandi scientiaz z opus numeri maxime. Qui si complectitur Sa-

urnus significat ex opere numeri opus mesure terrarum z hereditatum z numerum ediciozum atq; telarum. **S**i **J**upiter signat numerum psallendi z numerum librorum diuinorum. **S**i **M**ars significat numerum qui fit in donatiuis exercitiis z pugnantium z numerum percussionum flagellorum atq; clauarum. **S**i **S**ol signat pcesse numero regum z substantie domorum. **S**i **V**enus signat numerum chordarum lignorum seu cythararum numerum sonorum atq; fistularum. **S**i **L**una signat numerum ferulorum que sunt ad commestiones tenerantium extra domum. **E**t signat de infirmitatibus infirmitates spirituales anime. i. cogitationes horribiles: z inquietudinem mentis atq; dubitationes z cetera similia. **S**ignificat etiam animi qualitates z c. similia sicut complexionem suam z coniunctionem: cum fuerit fortunatus erunt bonitates sicut genus fortune que facit eum fortunatus: z sicut locum in quo fuerit fortunatus mercurius: z cum fuerit malus erunt iniquitates sicut malum quod eum facit malum: z sicut locum in quo factus est malus. **E**t significat ex sectis culturam vnitatis z horum similia: z hoc secreto cum hypocrisis z simulatione. **E**t dixerunt quidam qd significat femora ymbilicum z peccunem z crura nervos atq; venas z ex coloribus habet omnem colorem commixtum atq; variatum: z alius enim qui est color floris lilij agrestis: z ex saporibus acetosum. **E**t quantitas noctibus eius est .7. graduum: z habet ex diebus die mercurij: z ex noctibus noctibus diei domnice. **A**nni frigidarie eius sunt 13. z anni eius maiores .76. maximi .460. medij .48. minores vero .20. fortitudo eius in plagis circuli est in septentrione. **E**t dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad stationem secundam significat pueritiam: z a statione secunda vsq; ad coniunctionem solis iuuentutem: z a coniunctione solis vsq; ad stationem primam mediam etatem: z a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat senectutem z contrarietatem: z in coniunctione sua per directionem vsq; ad stationem primam significat dilectionem z amicitiam z amoris imitationem: z ex statione sua secunda ad coniunctionem iens significat inquisitionem dilectionis z concordiam: z a statione sua prima iens iterum ad retrogradationem significat inquisitionem contrarietatis z dissimulationis tarditatem z verecundiam paruum z occupationem z stuporem in redus: z in medio retrogradationis significat celeritatem temperatam propter ingenij debilitatem. z apud stationem secundam significat stuporem z occupationem ingenij z tarditatem z egressus ab hac celeritatem z apertionem ingeniorum: z coniunctione soli per directionem significat celeritatem expansionem ingeniorum z latitudinem vel augmentationem eorum. **S**imiliter **V**eneri accidit in his locis z planetis aliis. **E**t dixit mesceala mercurius significat ex figuris hominem non multum album neq; nigrum habentem colorem: frontem habentem eleuatam z longam: in facie longitudinem z nasum longum: raras habentem barbam in maxillis z oculos pulchros non ex toto nigros: longos quoq; habentem digitos. **E**t ex partibus habet partem negotiationis: z significat iunorem z infestationem z bellum z inimicitias z seductiones z contrarietates: z significat quoq; perfectum magistrum z subtilitatem in opere z inquisitione: z in ceteris que sunt in hominibus exactis z contentionibus. **E**t ex terris habet adelech aliquidem z maxime in meridie: z terras indorum.

**M**ercurius significat  
bella temperatum  
in operibus habet legem  
condam equantem forte  
ca bonum z eorum. **A**  
domina aliquos reus  
bono aspectu in bone loc  
re colium habere aut  
mucos epulentiam paral  
tino meo come com  
ras z ymbilicis. **E**t qual  
planis. **C**um si comple  
curatatem z benignitas  
tos celeritatem: duntum  
caulam z signatur z de  
fuerit malis: sicut mers  
in talibus. **S**i Saturnus od  
aspectu laudat significat  
guntar bonam id est fa  
serum quidam qd significat  
z grauitatem lingue: ma  
s macteras. z pcepit an  
popule z palmo. **C**  
lum. **E**t quantitas octo  
finitur: ex multo ror  
bus noctem. **A**nni  
mi .76. medij .46. z anni  
res vero nigrom. **A**  
us. **E**t dixit mesceala qd sig  
fatum rorore iunctis iup  
nigros faciem rotundam  
rius habet arcus z tuman  
erum ad vno mensis vi  
teme: significat etatem pe  
fene eorum vsq; ad coniu  
ungitur soli. **E**t cum tra  
similiter omnes planetas  
faciendam esse: in implet  
vno mensis. **S**ol  
gnificat iunio mensis la  
sternos: significat in o  
opponem id est cum fa  
niz contrarietas z eius  
cat caulis ex opinis a p  
erum ad occultatione z p

**L**una fortuna femina nocturna operatur frigiditatem & humiditatem: & ex significatrix matrum: si fuerit natiuitas nocturna & est in ea falsa temperatum & significat etatez puerilem & inuitu crescendi. **Et** ex operibus habet legationes & mandata: & opera aquarum atq; terrarum secundum quantitatem fortunij vel infortunij vel mali qd si fuerit bona significat bonum & econuerso. Significat etiam principatum si presuerit vel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu & in bono loco. **Et** de substantia significat argumentum & terreculum si habuerit auctoritatem in quarta & ex fide religionem. **Et** ex infirmitatibus epilensiam paralysim guttam caducam & vultus torsionem enodationem membrorum & commotionem: & quicquid fuerit in similitudine frigoris & humiditatis. **Et** qualitatem animi secundum coniunctionem suam cum planetis. **C**ui si complectitur fortuna: & fuerit fortuna ipsa Venus significat curialitatem & benignitatem: & animi suauitatem: & modum honestatem: & motus celeritatem: & diuinum obsequium. **S**i fuerit Jupiter significat honestatez cautelam & societatem & benignitatem & vite pulchritudinem. **Et** si complexa fuerit malis & fuerit mars significat studiū suurrattonis inter homines & vsus in talibus. **S**i Saturnus odium simulationem ac inuidiam. **S**i fuerit sol ab aspectu laudabili significat dispositionem regalem. **Et** si fuerit Mercurius significat rhetoricam id est facundiam & bonitatem lingue & scripturam. **Et** dixerunt quidam qd significat cogitationem & nouitatez animi & debilitatez sensus & grauitatem lingue: & mulieres honestas: & nutritiones paruulorū & matres & materias & preparationes ciborum. **Et** dixerunt alii qd significat cerebrū proprie & pulmonem. **Et** ex coloribus habet croceum: & ex saporibus salisum. **Et** quantitas orbis eius est .12. graduum. **Et** significat ex viris oculum sinistrum: & ex mulieribus dextrum. **Et** ex diebus habet diem lune: & ex noctibus noctem venenis. **A**nni fridarie eius sunt nouem. maiores autēz .108. maximus .50. & medij .66. & dimidium: & secundum quosdam .39. & dimidium: & minores vero vigesimoquinto. **Et** fortitudo etus ex plagis circuli in dextra occidentis. **Et** dixit **M**esseala qd significat de figuris hominum hominem album confectum rubore iunctis supercilijs: beneuolum habentem oculos non ex toto nigros. faciem rotundam pulchram staturam: & in facie eius signum. **Et** ex terrijs habet arcoch & timanaz & aldeilam. **Et** quidam dixerunt qd significat pueritiam ab initio mensis vsq; ad .7. dies: & a .7. diebus vsq; ad .14. dies iuuentutem: & significat etatem perfectionis .i. medie etatis vsq; ad .21. dies & noctes: & senectutem vsq; ad coniunctionem: id est vsq; in finem mensis quando coniungitur soli. **Et** cum fuerit subradijs Solis significat secreta & res occultas: & similiter omnis planeta: & in initio mensis quando crescit significat omne qd faciendum est: & in impletione sua quod destruendum est: quia decrescit: & in initio mensis ipsa & Sol significat accusatores: & in fine mensis accusatos: & significat in initio mensis lucrum & continentiam: in fine mensis stipendia & dispersiones. & significat in oppositione contrarietatem. & in initio mutationis ad oppositionem id est cum fuerint inter eam & oppositionem .15. gradus signi intus contrarietatis & eius causam: & cum separata fuerit ab oppositione significat causas exceptiois a contrarietate: & in exiit suo de sub radijs Solis significat exitum ab occultatione & his filia: & in introitu sub radijs signi aptationes ad oc



est caput: est fortuna cum est cū fortunis. z malum cum malis: z cauda mala cū bonis z bona cum malis: z anni eius fridarie eius sunt duo.

**De horis diei z noctis quozum sunt planetarum.**

**S**i fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planete z secunda hora alterius planete qui ei succedit: ceteroziq; secundum ordinem circulozū pari ratione est successio verbi gratia: die veneris cuius est z dies prima hora est ipsius veneris secunda mercurij. tertia lune. quarta saturni. quinta Jouis. sexta martis. septima solis. octava iterum veneris. nona mercurij. decima lune. vndecima Saturni. duodecima Jouis. ecce habes. 12. horas diei inaequales. Itē de horis noctis. Prima hora sequētis noctis est martis cuius est z tota nox. Secunda Solis. Tertia veneris. Quarta Mercurij. quinta Lune. sexta saturni. septima Jouis octava iterum martis. nona solis. decima veneris. vndecima mercurij. duodecima lune. z sic habes etiam. 12. horas noctis inaequales. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: z ipsius est tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum z noctium z diuisiones earum super planetas singulos si deus voluerit.

**De horis masculinis z femininis.**

**O**scuntur z hore esse masculine z feminine: quia hora prima vniuscuiusq; diei z noctis est masculina. secunda feminina. tertia masculina. quarta feminina. sicq; succedunt per ordinem. vna scilicet feminina. alia masculina. vsq; in finem diei z noctis.

**Differentia tertia in his que accidunt planetis septez in semetipsis z quid accidat eis abinuicem.**

**E**

**T**quia iam annuente deo iam peregrinus esse planetarum in semetipsis: z quid significant: prosequamur narrando quid eis accidat in semetipsis z abinuicem id est a quibusdam erga quosdam.

**S**ignificatio planetarū in semetipsis est vt sit planeta ascendens in circulo augis sue minor lumine z magnitudine atq; cursu id est cū fuerit inter ipsū z suam augez minus 90. gradibus ante vel retro si aut fuerint inter ipsū z augez. 90. gradus equales erit equalis in lumine z magnitudine atq; cursu. si vero fuerit extra hec duo loca. i. plus. 90. erit descendens de circulo augis z apparebit maior lumine z magnitudine ac cursu vel velocior: z si fuerit portio eius equata minus. 180. gra. erit augens numerum. z si fuerit plus erit

minuens numerū: z si fuerit portio eius equata ex 180. gra. vel. 360. erit nec au-  
gens nec minuens: z si addatur equatio equata super mediū cursuz dī augens  
cursuz vel numerū: z si minuitur eius equatio dicitur minuens numerū. Et qñ  
aliquis planetarū altiorū. 3. vadit plus medio cursū suo dicit augere cursuz: z  
si minus vadit dicitur minuere cursuz: z si vadit in dicitur cursū equalis z qñ  
aliquis planetarū inferiorū vadit plus medio cursū solis erit augens cursuz.  
qñ vadit minus dicitur minuens cursuz: z qñ vadit in erit cursū equalis. Lu-  
minariū autē esse in cursū est sicut esse trium altiorū planetarū. Sit quoq; plane-  
ta septentrionalis cū transferit genzahar suum. i. cū transferit per viam Solis  
tens a meridie in septentrionē ille transitus. i. illa abscisio circuloz dī genza-  
har. cū ergo planeta transferit ipsaz abscisionē z fuerit inter planetā z ipsaz ab-  
scisionē minus 90. gra. erit planeta septentrionalis ascēdens: z cū fuerit a. 90.  
vsq; ad 180. erit septentrionalis descēdens: z cū transferint hunc numerū 1. cū  
habuerit plus tens ad. 270. erit meridianus descēdens: z cū trāserit hunc nu-  
merū tens ad 360. erit meridianus ascēdens. hoc est eē planetaz in semetipsis.

**O** esse autē planetarū ab inuicem tractemus. s. quid accidat 5. planetis  
erga luminaria: z dicemus ex hoc quod dixit Ptolemeus de almu-  
gea hoc est de visione inuicem faciet ad faciem. hoc est cuz fuerit in-  
ter planetam z solem: dum fuerit planeta occidentalis idest duz sequitur soles  
tantum quantum est inter domum illius planete z domum solis de signis: aut  
cum fuerit inter ipsum planetam z lunam cuz fuerit orientalis a luna idest duz  
succedit luna tantum quantum est inter domum planete z domum lune ex si-  
gnis idest cum fuerit planeta tantum distans a sole post quantum distat domus  
eius a domo solis: similiter de luna dicitur: quia cum planeta successerit soli z  
fuerit a sole saturnus: scilicet in 6. signo: z iupiter in 5. mars in 4. venus in 3.  
mercurius in 2. tunc dicitur esse in almugea solis. Similiter cum fuerit inter  
vnūquemq; planetam z lunam succedentem hic numerus signorum vnuscu-  
iusq; planete dicitur esse in almugea lune.

**De ductoria. i. securitate planete.**

**A** hoc ductoria planete. i. vt sit planeta in suo hatz. i. in parte sibi pro-  
pria z aliquo angulorum ascendentis: z aliquod luminarium: simili-  
ter in loco sibi consimili in quadrante videlicet in aliquo angulo ita  
q; sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidentalis a luna z omnis pla-  
neta dicitur esse in sua ductoria secundum quosdam cum fuerit inter planetaz  
orientalem z solem 60. gra. Et omnis planeta ex quo tegitur a radijs solis do-  
nec appareat de subradys vocatur combustus: z dum incipit intrare radios  
dicitur incepisse comburi: z dum absconditur sub radijs z fuerit prope solem  
per. 12. gra. dicitur oppressus z cum fuerit cum sole in vno gradu fuerintq; in-  
ter eos. 16. minuta: vel infra z latitudo eius similiter vocat vnus: z cuz trāse-  
rit eandem vnionē petens exituz donec videat vocat euasus. Et ex quo appa-  
rent tres altiores de subradys z incipiunt oziri. i. apparere mane ante solem:  
hoc est cū fuerit ppinquiores circulo hemispherij orientalis donec veniat ad  
oppositionem vocant oziales dextri: z ex quo trāserit oppositionē donec cō-  
iungatur iterū soli vocant occidentales sinistri. Venus vō z Mercuri⁹ ex quo  
seperat aliqs eoz a gradib⁹ solis in medio retrogradatiōis sue: z apparent do-  
nec cōburant a sole in sua directiōe vocant oziales: z ex quo seperant a sole

in medio orientalis dicitur  
occidentales: cū trāse-  
rit a sole. z occidit  
in medio. i. in loco  
hemispherij: tunc sunt foris  
vocant oziales: z pōt  
post hoc vsq; ad 90. gra.  
60. gra. vocant planete  
gradatim sic notant  
mer post hoc erunt occide-  
porantur ad boream orientis  
donec in longitudine eoz a  
longitudine 6. gra. post hoc  
tōde hanc occidentales d  
quosq; opo operant a  
esse in vniōne vnus  
longitudine eoz a sole  
eius ad retrogradatiōem  
solis post hoc sunt cōiuncti  
eius: ex quo seperant a sole  
60. vsq; ad 90. gra. retrog  
cū sole erit videtur: plan-  
cus trāserit q; in

**De die**  
**S**ic enim illic  
fuerit vno pla-  
in signo suo  
rimoz inter eos 6. gra. re-  
ponderit: hoc est cum gra-  
runc: cum trāserit eum  
emo longitudinis. C. Con-  
tur per latitudinem. Et si  
tudo eoz cum equale in v-  
tet vniū latitudines eoz  
pōt vnus: aliter vbi  
e alteri: dicitur in m-  
e hoc est q; sit latitudo  
densis eoz: rō in mer-  
cum seperat vnus plane-  
gno fuerit dicitur cursū  
gno planeta non aspererit  
his vbi seperat. C. Cum  
tunc vnus fuerit alteri: an-  
nea vnus: alio modo  
seperat: q; pōt seperat  
leuonit ad pōt seperat.

in medio directiōis sue donec iterum comburant in retrogradatiōe sua vocā-  
 tur occidentales: z cū fuerit in ortu suo. i. cū fuerit oriētales vocant dextris: z di-  
 cunt esse maf. z occiduo suo. i. cū fuerit occidētales vocant finitri z dñr esse  
 feminei: z tūc sunt fortiores. **T**res vō altiores postq̄ exiit de subradijs solis  
 vocant oriētales z dñr augmētari i fortitudine vsq̄ ad. 30. gra. a sole z vocant  
 post hoc vsq̄ ad. 30. gra. alios oriētales fortes vel fortiores: z cū trāsierint solē,  
 60. gra. vocant planete orientales eūtes ad debilitatē donec veniāt ad retro-  
 gradationem tūc noiant oriētales retro gradi: donec sint z veniāt in opposito-  
 nez post hoc erunt occidētales retro gradi cū trāsierint oppositione. donec  
 perueniant ad directionē: deinde a directione vsq̄ ad. 60. gra. post directiōem  
 donec sit longitudo eoz a sole 30. graduū dicunt occidētales fortes: deinde a  
 longitudine 6. gra. post directionē dicunt occidētales eūtes ad debilitatē: de-  
 inde sunt occidentales debiles donec intrent sub radijs solis. **I**nfertiores  
 quoq̄ ex quo seperant a sole: z ipsi retrogradi vocant oriētales debiles: sicq̄  
 eūte nō dehitūt donec veniāt ad directionē suā: z tūc sūt oriētales fortes: donec  
 longitudo eoz sit a sole sicut lōgītudo solis ab eis fuit duz cepissent debilitari  
 eūtes ad retrogradatiōē: deinde sūt oriētales debiles donec supponāt radijs  
 solis post hoc sunt cōiuncti: deinde cōiuncti eūtes ad apparitionē donec vide-  
 ant: z ex quo seperant a sole in directiōe vsq̄ ad 60. gradus sunt fortiores: z a  
 60. vsq̄ ad horā sue retrogradatiōis erūt occidentales fortes: z donec fuerint  
 cū sole erūt debiles: z planeta cū exierit de subradijs solis: z nulli planete iun-  
 ctus fuerit dicitur q̄ sit in lumine suo: hoc est esse planetarū cū luminariū.

**De his que accidunt planetis ad seinuicem.**

**E**ste autem illorum erga seinuicem hoc est idem q̄ coniunctio. i. cum  
 fuerint duo planete in duobus signis aspicientibus se z fuerit leuior  
 in signo suo minus gradibus q̄ fuerit ponderosior in signo suo: fue-  
 rintq̄ inter eos. 6. gra. vel infra: tunc dicitur q̄ leuior eat ad coniunctionem  
 ponderosior: s: z cum gradus eorum fuerint equales perficiunt coniunctio eo-  
 rum: z cum trāserit eum erit ab eo separatus coniunctio hęc dicitur coniu-  
 ctio longitudinis. **C**oniunctio vero latitudinis est: vt duo planete iungan-  
 tur per latitudinem. **E**t si fuerit applicatio coniunctionis oppozet: vt sit lati-  
 tudo eorum equalis in vna parte: z si fuerit coniunctio ex oppositione opoz-  
 tet vt sint latitudines eorum equales: ita vt latitudo vnus sit ascendens in se-  
 ptentrione: z alterius descēdens in sperētrione vel vnus ascendēs in meridiē:  
 z alteri<sup>o</sup> descēdens in meridiē: aut si fuerit applicatio ex aliquo alio aspectū:  
 z hoc est q̄ sit latitudo vni<sup>o</sup> septētrionalis ascendēs: z alteri<sup>o</sup> meridiana descē-  
 dens: z eōu. rso in meridiē: z hęc est applicatio latitudinis que dicta est. **E**t  
 cum seperat vnus planeta ab alto z nulli planetarū iungitur q̄zdiu in eodē si-  
 gno fuerit dicitur cursu vacuus. **E**t cum fuerit planeta in aliquo signo: z ali-  
 q̄ planeta non aspererit hoc signū alter planeta q̄zdiu in eodē fuerit dñr fera-  
 lis vel agrestis. **E**t cum seperat planeta leuis a planeta ponderosiori z  
 iunctus fuerit alteri. trāsfert naturam p̄imi ad secundum. **T**rāsfert etiaz pla-  
 neta naturam alto modo hoc est vt planeta leuis iungat planete pōderosiori  
 se: z ipse pōderosior iterū alteri se ponderosior: tūc melius trāsser naturam  
 leuioris ad pōderosiorē. **S**i autē nō iungit vnus isto p̄ alteri: z iungit p̄ter z

q; alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli reddit lumen eorum ad locum ipsum. & hoc vocatur redditus luminis. **T**ertio si vnus planeta non iungitur alteri: sed alter planeta tertius in vtroq; transiit lumē: tunc hec coniunctio dicitur etiam redditus luminis. **C** Sequitur prohibitio & fit duobus modis. **V**no scilicet ex coniunctione hoc cum fuerint tres plane te in vno signo: sed in diuersis gradibus: & fuerit ponderosior plus gradibus: tunc ille qui est medius prohibet priorem illum. scilicet qui est minus gradi bus ne iungatur ponderosiori donec pertransseat eum. **S**ecundo modo vt duo planete sint in vno signo: & leuior iungatur ponderosiori: alter quoq; iunga tur eidem ponderosiori per aspectū: ille ergo qui est cum eo in vno signo aspi cientem prohibet a ponderosioris cōiunctione: si fuerint tamen gradus illius qui iungitur: & ipsius qui aspiciat equales. idest vnus numeri. **S**i vero ille qui aspiciat fuerit propior gradui ponderosioris erit coniunctio aspicientis. **E**t si coniungitur planeta domino illius signi in quo fuerit: vel domino exaltatio nis seu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicitur pulsare idest mittere naturam illius planete domini scilicet eiusdem dignitatis ad eum. **C** Et si fuerit planeta in aliqua dignitatum suarum & fuerit iunctus ali j plane te qui habeat etiam partē dignitatis in eodem loco mittit et etiam vtrinq; natu ram suam. s. & illius cui iungit: & hec missio omnis vocat alcobol idest receptio.

**N**unc sequitur redditus. i. quando iungitur planeta alicui planete qui comburitur. i. qui fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus red ditq; et virtutem propter debilitatem suam quam non valet retinere: tunc si fuerint vtriq; planete in angulo vel succedentibus angulorum erit red ditus cum proficuo. similiter si fuerit qui coniungitur ei tantum in angulo: & il le cui coniungitur receperit eum. **S**i autem fuerit planeta qui iungitur cadēs ab angulo: & ille cui coniungitur in angulo vel in sequenti angulorum: aut si vtriq; fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

**I**nde sequitur almenes. idest refrenatio que fit quādo planeta vult cō iungi alteri: sed anteq; iungatur accidit retrogradatio & sic destrui tur eius coniunctio. **C** Hanc sequitur alchorad. i. contrarietas acci dens: hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multorum graduum in signo & alter illo ponderosior minus gradibus. tertius quoq; leuior primo volens cō iungi ponderosiori: sed anteq; ei coniungatur fit retrogradus ille leuior qui habet plures gradus & iungitur & applicatur illi ponderoso & transiens illum iungitur etiam alteri planete leuiori: & sic destruitur coniunctio illius prioris cum ponderoso.

**S**equitur alfasim. i. frustratio. h quoq; fit cum aliquis planeta petit cō iunctionem alterius planete. sed anteq; perueniat ad eum mutatur iste in aliud signum & erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signum & erunt radij eius in initio signi. **C**ūq; exierit sequens planeta de primo signo iungitur isti aspicienti & annullatur coniunctio quam habe bat cum illo. s. cum primo.

**H**inc sequitur abscisio luminis hoc est quando aliqs planeta petit cō iunctionē alterius & fuerit in secundo signo a signo illius cui iungitur alter planeta: sed anteq; iungat ei prius fit ille qui est in secundo signo

... coniungitur  
... etiam  
... alter planeta  
... ponderosioris  
... primo leuior.

**Q**uoniam pla  
... polianore loca  
... Sed loca in quib  
... bonum id est in aliquo  
... quibusda; ita nominatur  
... dem ad eis sing; separ  
... tibus vel radijs eorum di  
... narum. **C** Et cum ob  
... ente se & aliam formam  
... id est penetrantem vnt  
... stitue vno vel cōmuni  
... pelos auct lumine & m  
... id est in sua similitudine  
... e femininis in signo fe  
... ra nocturnus in nocte  
... gnis in quibus habuer  
... in gradibus laudis rec  
... pentione aut sint lega  
... aut in ratione secundū p  
... rogradatio: aut sint ex  
... quenti eius aut sint tres a  
... aut vno aspectu erit illa  
... maliculus & sol cui fuer  
... erit forma etiam nisi fit n  
... rum est vt sup; occidens  
... neri fit in nocte super  
... feminis: cum fuerit

**E** infotio ve  
... iunctioe malos  
... na aut trigona  
... mali vel radijs eius in  
... aut vno aspectu erit  
... malo vtriusq; non rec  
... oppositione euertit in

retrogradus. coniungiturq; ei z abscondit lumen suum a planeta qui vole-  
bat coniungi ei: similiter si fuerit planeta iens ad coniunctionem alterius pla-  
nete: z ipse alter planeta cui vult iungi petat coniunctionem alterius planete  
se ponderosioris: sed anteq; perueniat leuis ad gradus ponderosioris iungi-  
tur ipse ponderosus alteri seipso ponderosiori: z abscondit lumen illius a pla-  
neta primo leuiori.

### De locis fortunatis z malis.

**S**unt quoq; his planetis loca in quibus confortantur z in quibus de-  
bilitantur: z loca in quibus sunt fortune: z loca in quibus sunt mali.  
Sed loca in quibus sunt fortune sunt h: vt scilicet sint in aspectibus  
bonorum idest in aliquo aspectu vtili: scilicet sextili: aut in trino aspectu quia a  
quibusdaz ita nominatur exagona radiatio quoq; ac trigona: z vt sint mali ca-  
dentes ab eis sintq; separati ab infortunata: z iuncti fortune: aut sint obsessi a for-  
tunis vel radijs eorum idest vt sint inter duas fortunas vel inter radios fortu-  
narum. **H**ec est enim obsessio vt habeat planeta fortunam vel radios eius  
ante se z aliam fortunam: vel eius radios post se. **E**t quidam vocant hoc altifert  
idest veneratio: aut sint vniti cuz sole in vno gradu. aut sint in aspectu eius sex-  
tili: siue trino vel cõsimili aspectu lune z luna tunc fit fortunata: z vt cursu sint  
veloces aucti lumine z numero: aut sint in dignitatibus suis vel in suo haim:  
idest in sua similitudine vt sit videlicet planeta masculinus in signo masculino  
z femininus in signo feminino z diurnus in die super terrã z in nocte sub ter-  
ra nocturnus in nocte super terram: z in die sub terra z reliqua z vt sint in si-  
gnis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel gaudijs suis vel in  
in gradibus lucidis recepti: z ex fortitudine eorum est vt sint ascendentes in se-  
ptentrione: aut sint septentrionales: vel sint ascendentes in circulo augis sue:  
aut in statione secunda hoc est quando fuerint in statione vbi dirigantur a re-  
trogradatione: aut sint exeuntes de sub radijs solis: aut sint in angulo: vel in se-  
quenti eius: aut sint tres altiores orientales a sole: q; si eum aspexerint sextili:  
aut trino aspectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis: aut fuerint in quartis  
masculinis z sol cuz fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis  
erit fortis etiam nisi sit in libra: quia ibi cadit. **E**t ex fortitudine trium infertio-  
rum est vt sint occidentales a sole: aut in quartis femininis z ex fortitudine lu-  
ne: vt sit in nocte super terram z in die sub terra in loco feminino: vel in signo  
feminino: z cum fuerit in exaltatione solis.

### De infortunio planetarum.

**I**nfortunio vero planetarum z destructione eorum est vt sint in cõ-  
iunctione malorum: aut in oppositione eorum: vel in eorum tetrago-  
na: aut trigona: aut exagona radiatione: aut si fuerit iter eos z corpus  
mali vel radios eius minus termino planete: aut fuerint in terminis malorum:  
aut domibus eorum: aut sint mali elevati super eos a .x. vel .xi. a locis eorum: z  
multo deterius si non receperint eos. **S**ed fuerint in coniunctione solis: vel  
oppositione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerit in captibus suorum

genzabar: aut cum caudis suis: aut cum capite draconis vel cauda sintq; inter eos z inter aliquem istorum scilicet locorum 22. gradus vel infra: z maxime si fuerit luna in aliquo eorum: similiter z sol tunc magis impeditur ab eis. idest a capite vel cauda cum fuerint inter ipsum z vnum eorum etiam. 4. gra. ante vel retro: aut fuerit planeta obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo aliquo z cuj eo malus: vel radij eius ante se: z malus vel radij eius post se: aut seperatur a malo per conjunctionem: vel per aspectum: z iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum: idest in secundo ab eo: z in signo quod est post euz: idest in .12. ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de signis q; sint obsessa. Quod si aspexerit fortuna vel sol eundem planetam obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a sextili aspectu fueritq; inter eum z conjunctionem minus septem gradibus soluitur ipsa malicia vel obsessio. **C** Et ex hoc vt sit planeta retrogradus: vel sub radijs solis combustus: aut cadens ab ascendente: aut ex debilitate eoruz: vt sint tardi cursu: aut in statione prima: hoc est quando stant: vt retrogradi fiant: aut sint in gradibus tenebrosis: aut sint masculini in signis femininis: z gradibus femininis in die sub terra: z in nocte super terram: aut sint feminini in signis masculinis: z in gradibus masculinis in nocte sub terra: z in die super terram: aut sint in oppositione dignitatum suarum: seu potestatum: aut descendentes in meridie vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a succedentibus angulorum: aut in domibus cadentibus: aut sint in via combusta que est medietas vltima libe: z prima medietas scorpionis: aut iungantur planete retrogrado vel impedito seu cadenti: aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a solo occidentales: aut in quartis femininis: z debilitas solis est: vt ut in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: z debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut in quartis masculinis.

**De amicitia z odio planetarum.**

**A** dicitur in planetis q; sint quidam eorum se inuicem diligentes z odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dixerunt q; Jupiter diligit omnes planetas z sit amicus eorum z ipsi illius preter martem. Veneris amici sunt omnes planete z omnes diligunt eum preter saturnum. Saturni autem amici sunt Jupiter Sol z Luna z inimici eius Mars z Venus z ipsa plus habet eum odio. **C** Et amica martis est Venus z ceteri planete odio habent eum z plus Jupiter z Sol. **C** Solis vero amici sunt Jupiter z Venus: z inimici Mars Mercurius z Luna. **C** Mercurij amici sunt Jupiter Venus: z Saturnus tantum: z inimici eius sunt Sol z Luna z Mars. Lune autem amici sunt Jupiter z Venus z Saturnus: z inimici Mars z Mercurius. Capitis draconis amici sunt Jupiter z Venus: z inimici Saturnus z Mars. Laude vero amici Saturnus z Mars: inimici Sol z Luna Jupiter z Venus. Et sunt alie species inimicitie: cum fuerint duo planete habentes domos suas oppositas: vt Mars z Venus: z cu iunguntur d: aperito portarum. Tertia quoq; species inimicitie est vt sint duorum planetarum exaltationes opposite. Fortior autem planetarum amicitia est: vt concordet planeta cum planeta in natura z in qualitate atque substantia z potestate sicut concordat Mars cum sole: quia vterq; concordat in caliditate z siccitate z acuitio

...interdicitur est dominus  
...monocost Luna z  
...nna eius. Cum autem co  
...Jupiter z Venus sunt  
**D**ifferencia quarta  
**P**rolog  
...panum h  
...ctones le  
...mbus: qu  
...tunc  
...z B sit in  
...in im  
...guntur  
faciant in vna quia ipse  
tonico ad irplicitatem que  
ni z martis in vna cantri  
equantio iova z laurri  
**C** Luna est deo hunc lun  
tempo: sicut in g efflu  
te est conuictio luminar  
soluante. Et quando d  
alcedens mundu: ad est fi  
poncum equino: cu per  
tuncio pedica.  
**De animis d. l. g.**  
**E**t hoc animo  
...tus naturas: p  
idem gradus aliter  
tam perfecti in libro meo  
vignis omnibus gradibus  
secundum cursum natura  
q; inueniatur per eum g  
renu gradus conuictio  
naturas: si fuerit co  
conuictio: nalis: si fuer  
qualicq; coru fuerit nat  
e nomine naturas predi  
grades in quo iunguntur  
tione in pteuone aut  
in vteris gradibus. Nec  
gradum pteuone: na  
q; fuerit in terram est  
eueni in pteuone q;  
gradu occidentali: gra

ne z celeritate: z est dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: z vii concordat Luna z Venus in frigore z humiditate: z est domina exalta / nonis eius. Cum autem concordauerunt duo planete in natura z substantia: vt Jupiter z Venus sunt amici.

*Differentia quarta in expositione nominum astrologorum.*



**Q**uod prosequamur nunc expositionem nominum astrologorum. Initium horum est. Coniunctio z res significantes destructiones seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex coniunctionibus: quarum numerus est sex: maior autem omnibus coniunctionibus est coniunctio saturni z iouis in initio arietis z h fit in. 960. annis. **S**ecunda autem eorum coniunctio est in initio vniuscuiusq; triplicitatis z h fit in. 240. annis. **J**unguntur enim in vnaquaq; triplicitate duodecies: z fortassis faciunt in vnaquaq; triplicitate. 13. coniunctiones: deinde mutatur eorum coniunctio ad triplicitatem que huic succedit. **T**ertia autem coniunctio est saturni z martis in initio cancri que fit in omnibus. 30. annis. **Q**uarta quoq; est coniunctio iouis z saturni in vnoquoq; signo que fit in omnibus. 20. annis. **Q**uinta est descensio luminaris maioris in punctum z equinoctij vernalis temporis. scilicet ingressus solis in capite arietis que fit in omni ano. **S**exta est coniunctio luminarium z oppositio eorum que fit in dimidio cuiusq; mensis lunaris. **E**t quando dicitur ascendens coniunctionis dicitur vel significat ascendens mundi. idest signum quod ascendit hora introitus solis in predictum punctum equinoctij vernalis in initio scilicet illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

*De animodar. i. gradus ascendentes natiuitatum inuestigatione.*

**Q**uod ex hoc animodar quod est inuestigatio gradus ascendentes alicuius natiuitatis: z putant multi astrologorum q; inueniatur per eundem gradum ascendentes natiuitatis alicuius: sed hoc falsum est: z hoc tam patefacti in libro meo quem feci de animodar: sed inuenitur per eundem dignior omnibus gradibus circuli post gradum ascendentes in eadem hora secundum cursum naturalem: z concordat multotiens. idest accidit aliquando q; inueniatur per eum gradus ascendentes. Cuius rei cognitio est vt consideretur gradus coniunctionis vel gradus preventionis que fuerit ante ipsam natiuitatem: z si fuerit coniunctio illi natiuitati proprio vocatur ipsa natiuitas coniunctionalis: z si fuerit preventio illi proprio dicitur preventionalis. i. in qualicunq; eorum fuerit natiuitas in coniunctione. s. vel preventionem eodem modo nomine natiuitas predicta nuncupatur: z quia gradus coniunctionis est idem gradus in quo iunguntur luminaria nulla est inquisitio: nec indiget expositione: in preventionem aut quia vnquoq; luminarium est in gradu suo idest in diuersis gradibus. **N**ecessario est nobis scire que horum graduum velit intelligi gradum preventionis: z tam dixit Ptolemeus: quia gradus illius luminaris quod fuerit super terram est gradus preventionis: z quidam sapientium dixerunt q; si euenerit in preventionem q; vnum luminarium sit in gradu orientis z alterum in gradu occidentis: tunc gradus orientis erit gradus preventionis. **E**t dixit Celli

us: quia gradus preventionis est gradus in quo fit impletio volens intelligi gradū lune: sed qz hoc est opus Ptolemei opz in hoc nos redire ad eius finiaz cū ergo gradus cōiunctionis vel gradus preventionis certissime patuerit cōstitutes gra. ascendente per extimationez hore natiuitatis z quattuor angulos reliquas domos: deinde aspicias gra. conjunctionis: vel gradū preventionis que fuerit ante natiuitatez: z quis planetarū in eo fuerit dignior vel fortior in eadē hora cōiunctionis vel preventionis per multitudinē dignitatū seu potestatus. i. cōsiderabis quis planetaz habeat maius dominū in eodē loco. **H**unc ergo planetaz equabis ad horā opinatā natiuitatis. deinde aspicias virum sit gradus illius planete in signo in quo est propior gradui. x. domus aut gradui ascendētis z cui horū ppor fuerit facies hūc angulū ad istar gradus ipsi planete z eius minuti: z diuides. xij. domus per eū dixit Ptolemeus si planete plures conuenerint in domino eiusdem loci z fuerint equales in fortitudine cōstitutes dñm loci illum qui fuerit dñs haim: qz si in hoc etiaz cōuenerint cōstitutes eum qui velo eius dz mutari ab esse suo ad id qd fuerit melius. i. eum qui uoluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: z intrare aliud in quo habuerit plures dignitates: vel si fuerint orientales a sole eliges euz qui soli fuerit propinquior z non fuerit sub radijs. **S**i vero in angulo fuerit ille est eligendus qui gradui eiusdem anguli fuerit propinquior: z hoc intellige.

**Q**uæ hanc hylech. i. locus vite in natiuitatibus cuius scientia est: vt primo aspicias horā natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: qui si fuerit ante gradū signi ascendētis per. 5. gradus aut infra: aut fuerit in 10. vel. 11. siue masculinum fuerit ipsum signū seu femininū aptus erit: vt sit hylech. **S**i aut fuerit in his tribus locis. s. in septima vel octaua vel nona in signo mas. s. aptus erit: vt sit hylech. **S**i vero fuerit in his tribus locis i signo feminino nō erit aptus: vt sit hylech. **H**inc aspiciens Lunā que si fuerit in ascendente vel in secūda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta hylech siue masculinum siue femininū fuerit signū. **E**t si fuerit ante gradū signi ascendētis per. 5. gradus vel infra: aut fuerit in. 10. vel. 11. aut in quarta vel quinta vel in septima in signo feminino aptetur hylech. **S**i autē fuerit in aliquo istorū in signo masculino nō erit apta hylech si fuerit in die natiuitas. **S**i vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna que si fuerit in aliquo predictorū locorū: s. m qz prediximus erit apta hylech. **S**i autē luna non fuerit in eis aspiciens post hoc ad solē. qui si fuerit ante gra. 7. per. 5. gra. vel infra: aut si fuerit in. 4. vel in. 5. erit aptus vt sit hylech siue signū fuerit masculinū siue femininū. si vero fuerit ante ascendentez. 5. gradibus vel infra: aut in ascendente: vel in secundo si gno mas. aptabitur etiā hylech. **S**i autē fuerit in aliquo istorū locorū in signo femi. nō erit aptus hylech. **Q**uod si luminariū aliquod nō fuerit aptū hylech. **A**spice post hoc natiuitatem: vt sit coniuunctionalis aut preventionalis. i. vt sit post cōiunctionē vel preventionem. **Q**uod si fuerit natiuitas coniuunctionalis z fuerit gradus conjunctionis in aliquo anguloz. vel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. **S**i vero predictus gradus fuerit cadens ab his octo locis id est ab angulis z a succedentibus angulis non erit hylech. **A**spicias tunc gradum partis fortune: qui si fuerit in aliquo anguloz vel in succedentibus angulis: erit in loco apto hylech. **S**i vero cadens fuerit ab his. 8. locis. **A**spicias post hoc gradū ascendētis z constitues euz hylech. **S**i

per unum preventionalis  
 gradum post ipsum gra.  
 domos. **E**t tunc autem  
 gra illa mai. vel femi.  
 conis vel preventionis z  
 finit in malignis vel femi.  
 hęc quanto in erunt tunc  
 vel succedentibus eozū u  
 angulis non erunt apta hyle  
 nocte super terrā i. loco terra  
 Luna quo apta erit hylech  
 i. locus super terrā in. 1. i.  
 r. ab ipso non erit apta  
 bus eo qz secundū qz equat  
 secundū qz equat euz  
 nez. **Q**uæ equatris dom  
 dam signa ascendēta vel c  
 eius ualida in domo que el  
 et apta hylech si aliter  
 domus domus equalit  
 domus facta: in omni

**Q**uæ hanc hylech. i. locus vite in natiuitatibus cuius scientia est: vt primo aspicias horā natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: qui si fuerit ante gradū signi ascendētis per. 5. gradus aut infra: aut fuerit in 10. vel. 11. siue masculinum fuerit ipsum signū seu femininū aptus erit: vt sit hylech. **S**i aut fuerit in his tribus locis. s. in septima vel octaua vel nona in signo mas. s. aptus erit: vt sit hylech. **S**i vero fuerit in his tribus locis i signo feminino nō erit aptus: vt sit hylech. **H**inc aspiciens Lunā que si fuerit in ascendente vel in secūda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta hylech siue masculinum siue femininū fuerit signū. **E**t si fuerit ante gradū signi ascendētis per. 5. gradus vel infra: aut fuerit in. 10. vel. 11. aut in quarta vel quinta vel in septima in signo feminino aptetur hylech. **S**i autē fuerit in aliquo istorū in signo masculino nō erit apta hylech si fuerit in die natiuitas. **S**i vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna que si fuerit in aliquo predictorū locorū: s. m qz prediximus erit apta hylech. **S**i autē luna non fuerit in eis aspiciens post hoc ad solē. qui si fuerit ante gra. 7. per. 5. gra. vel infra: aut si fuerit in. 4. vel in. 5. erit aptus vt sit hylech siue signū fuerit masculinū siue femininū. si vero fuerit ante ascendentez. 5. gradibus vel infra: aut in ascendente: vel in secundo si gno mas. aptabitur etiā hylech. **S**i autē fuerit in aliquo istorū locorū in signo femi. nō erit aptus hylech. **Q**uod si luminariū aliquod nō fuerit aptū hylech. **A**spice post hoc natiuitatem: vt sit coniuunctionalis aut preventionalis. i. vt sit post cōiunctionē vel preventionem. **Q**uod si fuerit natiuitas coniuunctionalis z fuerit gradus conjunctionis in aliquo anguloz. vel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. **S**i vero predictus gradus fuerit cadens ab his octo locis id est ab angulis z a succedentibus angulis non erit hylech. **A**spicias tunc gradum partis fortune: qui si fuerit in aliquo anguloz vel in succedentibus angulis: erit in loco apto hylech. **S**i vero cadens fuerit ab his. 8. locis. **A**spicias post hoc gradū ascendētis z constitues euz hylech. **S**i

vero natiuitas preuentionalis fuerit: incipies a gradu preuentionis. **A**spicies eum sicut prius fecisti in gradu coniunctionis: et post ipsum gradum partis fortune post ipsum gradum ascendens eo ordine quo predictimus in gra. coniunctionis. **D**e sexu autem signorum non curabis. i. non aspicias utrum sint signa illa masculina vel femina nisi tantummodo in luminaribus hoc est in gradu coniunctionis vel preuentionis et ascendens et partis fortune non consideres utrum sint in masculinis vel feminis. tam in angulis quam in succedentibus angulorum: sed hec quattuor tamen erunt tunc apta hylech cum fuerint in his octo locis. i. in angulis vel succedentibus eorum si vero fuerint in locis recedentibus. i. cadentibus ab angulis non erunt apta hylech. **A**pparet itaque quod sol sit hylech apertus in die et nocte super terram et sub terra in .ii. locis: super terram in 6. locis et sub terra in .s. Luna quoque apta erit hylech in die et nocte super terram et sub terra similiter in .ii. locis super terram in .s. et sub terra in .6. et cum hoc si fuerit luna in his locis sub radijs solis non erit apta hylech. **A**spiciens autem hylech in angulis et succedentibus eorum secundum quod equatur. .ii. domus circuli per gradus horarum ascendens secundum quod exponit eius opus in canone planetarum: id est in libro cursum planetarum. Cumque equaueris domos hoc modo omnis planeta qui fuerit ante gradum signi ascendens vel cuiuslibet domus per .s. gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que ei succedit: et omnis locus ex locis que predictimus est apertus hylech: si aspexerit eum aliquis dominorum illius qui sit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus terminum: aut triplicitatis: aut dominus faciet: et si non: non erit apertus hylech.

**De alcohoden.**

**E**x hoc alcohoden qui est significator vite: id est dominus annorum: vel dans annos quem cuius uolueris scire et tam prenotat hylech eo ordine quem predicti: aspicias dominum domus hylech: aut dominum exaltationis eius: aut dominum terminum eius: aut dominum triplicitatis: aut faciet eius quis horum fortior fuerit et autentior in loco hylech: et si aspexerit hylech erit dignior alcohoden. **Q**uod si non aspexerit hylech qui fuerit pluris auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias alium quem ex illis qui aspiciat: quod si non aspexerit hylech non poterit ille locus esse hylech: et tunc queres ab alio hylech et iterum queres ab eodem secundo hylech alcohoden eo ordine quo predictimus: quod si equales fuerint duo planete vel tres in auctoritate gradus hylech: et aspexerit uterque erit dignior alcohoden qui fuerit fortior loco. **S**i vero fuerint equales in fortitudine loci scilicet ubi fuerint ipsi plene erit ille alcohoden qui proprior fuerit gradui hylech. **C**ontribusdam autem videbatur melius inspicere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcohoden et non considerabant alterum: et si non inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominum exaltationis quem si aspiceret viderent hylech ponebant alcohoden eum et non considerabant alium: similiter faciebant de domino triplicitatis terminum atque dominum domus: et erat **D**orotheus preponens dominum terminum in hoc domino domus: **E**t quidam dixerunt quod si equales fuerint duo planete vel tres vel plures in dignitate: et in propinquitate aspectus gradui hylech ille erit alcohoden qui erit in loco laudabilis a sole: id est qui fuerit cum sole in vno gradu. per .16. minuta: aut infra: vel propinquior gradui angulis: aut in initio oris



di dixit alchindus est quod fuerit inter annum coniunctionis que significauit  
 sarracenoꝝ sectas z inter annū alhegerat in quo cepit primū predicare mahometus  
 qui fuit primus annozū arabū. 52. anni solares z. 57. dies z fuit ascēdens  
 anni illius cōiunctionis predicte secte signuz geminoꝝ:z peruenit profectio  
 eiusdem anni ad virginem:z inter ipsū primū annozū arabū:z primū anno  
 ruz tezdagird regis persarū fuerunt. 364. dies scilicet perfecti. Cū ergo uolue  
 ris habere notitiaz huius rei accipe annos tezdagird z verte eos in dies sicut  
 iam expositum est in azig in libro cursuū planetaruz:z adde desuper dies quī  
 sunt inter primū annozū arabuz z tezdagird:z diuide hoc per. 365. dies z quar  
 tam partem diei z quot diuisiones extierint tot erunt anni solares:z qđ reman  
 serit ex mensibus z diebus erit ex anno imperfecto:qđ cū ita collectum fuerit  
 ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annozū arabum proijce ergo omni  
 anno signū vnum z incipe a virgine z ad quodcūq; signuz te perduxerit nu  
 merus ipsam erit signū ad quod peruenit annus mundi ab ascensione coniu  
 ctionis predicte secte. **C**Alijs autem extra alkindum visum est vt adderent su  
 per annos tezdagird perfectos. 61. ānos z. 11. menses z. 12. dies z. 16. horas:ex  
 annis persidum qui sunt sine fractione. i. sine quarta diei z extenderent hos an  
 nos in dies ac verterent dies in annos solares sicut predictimus z inciperent  
 proijcere ab initio libze: qđ si volueris projectionem a signo coniunctionis se  
 cte fit projectio a scorpiōe: si vero volueris projectionē ab ascendente regnī  
 minue ex annis tezdagird annos illos. 317. persidos z verte eos in annos so  
 lares sicut pdiximus:z incipe proijcere a virgine. **C**Rursus si volueris pro  
 fectionem ab ascensione projectionis mutationis coniunctionis a triplicitate  
 te aquatica ad triplicitatem igneam minue ex annis tezdagird perfectis. 176.  
 annos z verte illos qui remanent in annos solares. z incipe proijcere a leo  
 ne z quo peruenit erit numerus in eodem signo erit profectus vniuscuiusq; in  
 tij eozum que diximus.

**De directione significatoris.**

**Q**Tex hoc sequitur atazir. i. directio: hoc est vt dirigas significatores al  
 quem ad aliquē locū signozū z scias qđ sit inter eos ex gradibus dire  
 ctionis accipiesq; vnicuiq; gradū annū vnū. Cū ergo volueris scire  
 hoc z fuerit ille significator in ascendente quēuis dirigere ad aliquē partē cir  
 culi minue ascensiones gradus in quo fuerit significator quē volueris dirige  
 re per ascensiones regionis de ascensionibus gradus illius ad quez volueris  
 dirigere euz:z qđ remanserit erit gradus directionis: qđ si fuerit significator in  
 gradu septime minues ascēiones nadir. i. oppositi gradus in quo est significa  
 tor de ascēionib⁹ nadir illius gradus ad que volueris ipsuz dirigere in illa re  
 gione. **S**i vero fuerit sigtoꝝ in medio celi vel in angulo terre: minues ascen  
 siones gradus significatoris de ascensionib⁹ illius gradus ad que volueris eū di  
 rigere per ascensiones circuli directi:z qđ remanserit erit gradus directionis.  
**S**i vero fuerit ille significator quē volueris dirigere in aliquo loco extra quat  
 tuor angulos. **A**spicies longitudinem eius ab aliquo horum angulorum qui  
 sunt angulus mediꝝ celi atq; angulus terre: hoc est vt aspicias significatorem  
 qui si fuerit inter ascendens z medium celi: minues ascensiones gradus me  
 diꝝ celi per circulum directum de ascensionibus gradus significatoris:z si fue  
 rit inter. 7. z medium celi: minues ascensiones gradus significatoris de ascen



numerū ānoꝝ super ascēſiones nadir gradus ſigtoꝝ: z arcuabis eum etiā  
 in aſcendentib⁹ regionis: z q̄ exierit de circulo ſignoꝝ: ad eius nadir preue-  
 niet directio eodē anno. **Q**d ſi fuerit ſigtoꝝ in .10. vel .4. addes ſuper aſcēſiones  
 grad. ſigtoꝝ in circulo directo numerū ānoꝝ: z arcuabis eum in aſcēſionib⁹  
 circuli directi: z q̄ exierit de circulo ſignoꝝ ibidez preueniet in eodē āno dire-  
 ctio. **C** Si vero fuerit ſigtoꝝ extra hec quattuor loca que ſunt anguli ſcias ho-  
 ras longitudinis ab āgulo ſicut predicti: qd ſi fuerit ſigtoꝝ in medietate orien-  
 tali: addes ſuper aſcēſiones gra. ſigtoꝝ per circulum directum numerū anno-  
 rum quos volueris z arcuabis hoc in aſcēſionibus circuli directi: z quod exie-  
 rit erit ſigtoꝝ circuli directi: ſerua eū. poſt hoc addes numerū annoꝝ etiā ſuper  
 aſcēſiones grad. ſigtoꝝ in regione: z arcuabis hoc in aſcēſione regionis: z q̄  
 fuerit exit ſigtoꝝ regionis. poſt hoc accipies ſextaz partē reſidui inter ſigtoꝝem  
 circuli directi: z ſigtoꝝem regionis: z multiplicabis eam in horis lōgitudinis  
 ab angulo z qd fuerit erit equatio. **Q**uod ſi fuerit ſigtoꝝ circuli directi mi-  
 nor ſignificatoꝝe regionis addes equationē ſuper ſignificatoꝝe circuli directi  
 z ſi fuerit plus minues eam de eo: z q̄ remāſerit ibi perueniet directio ex cir-  
 culo ſignoꝝ eodē anno. **Q**d ſi fuerit ſigtoꝝ in medietate occidentali facies cū  
 nadir grad. ſigtoꝝ ſicut feciſti cum gradu ſigtoꝝ in opere q̄ eſt ante eum: z  
 quod fuerit ibidē perueniet directio ex circulo ſignoꝝ in eodem anno: z lo-  
 cus ad quem perueniet directio dicitur locus diuiſionis z dominus termini  
 illius loci dicit diuiſor: q̄ ſi fuerit in gradu diuiſionis planeta alius aut radij  
 eius aut ppe locū ante euz d: hic planeta aut dñs radioꝝ particeps diuiſoris  
 in diuiſione. **C** Significatoꝝes quoq; qui dirigunt ſunt quinq; loca. i. grad.  
 aſcēditis: z gra. Solis: z gra. Lune gra. quoq; partis fortune ac gradus medij  
 celi. Gradus namq; aſcēditis dirigit ad accidentia dignoſcenda que accidunt  
 in corpore: z gra. ſolis ad dignitatis z exaltatiōis cauſas: honozis quoq; atq;  
 regni: z Luna propter eſſe anime z corporis atq; cōiungit: z pars fortune pro-  
 pter acquiſitiōes z profectus exiguitatē z largitatez z mediū celi propter ma-  
 giſterii z ceteras diſpoſitiōes particulares z eſſe eozū. **C** Si autē fuerit aſcē-  
 dens reuolutiōis alicuius annoꝝ mundi vel natiuitatū diriguntur ſignifica-  
 toꝝes eius ſecūdum hanc directionē vnicuiq; ſcilicet gradū diem vñū. Qui  
 buſdam videt vt dirigantur ſignificatoꝝes anni hoc modo omnibus: ſcilicet.  
 59. minutis: z .8. ſecundis vnuz diem: nam directio regnum z principium ſic  
 dirigitur eis a gradu medij celi per aſcēſiones circuli directi omnibus. 56. mi-  
 nutis: z octo ſecundis vñum diem: donec perueniat ad bonis vel malos pla-  
 netas. Et dirigitur eſſe regnuz in incolumitate: aut infirmitate ex gradu aſcē-  
 dentis ad bonos vel malos planetas omnibus. 59. minutis: z octo ſecundis  
 diem vñum per aſcēſiones regionis: z directio in reuolutiōe annoꝝ mundi  
 z prenoſcendum eſſe vulgi vel ruſticorum a gradu aſcēditis: ſimiliter z  
 ad prenoſcendum eſſe regis a gradu medij celi: z in reuolutiōe annoꝝ nati-  
 uitatum ad prenoſcendum eſſe nati a gradu aſcēditis reuolutiōis omni-  
 bus. 59. minutis z octo ſecundis per aſcēſiones regionis diem vñum.

**De algebugthar.**

**Q** Ex hoc ſequit algebugthar in natiuitatib⁹ z eſt directio grad⁹ aſcē-  
 dentis: hoc eſt vt aſpicias gradū aſcēditis in termino cuius ſit plāe  
 te minuas aſcēſiones aſcēditis de aſcēſionibus que ſunt indirecto ſi



domi erit etus dozongen sol dominus Ionis. Et si fuerit a. 20. vsq; in finem eius erit dozongen iupiter dominus sagittarij.

**A** hore in qua oris natus dabisq; ascendens z dominuz hore anno primo natiuitatis eius z significabit per esse eius idest dominu hore sanitas vel infirmitas corporis nati sicut figitur per dñm ascendens radictis i. natiuitatis: z dabis dñm secunde hore ab ea secunde domut ab ascendente in secundo anno z significabitur per eum esse suum in eodem anno esse iuditanue zc sicut significatur per esse domini domus substantie: z dabis dominum tertie hore ab ea tertie domut ab ascendente tertio anno z significabitur per esse illius in eodẽ anno esse fratruz z sorozum z ceterozum sicut significabit per esse domini tertie domus. z dabis dominum hore quarte domut quarte ab ascendente in anno quarto: z significabitur per esse suum in eodem anno esse patrum z eozum qui significatur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per successionem dabis. s. dominum vniuscuiusq; hore domut ex domibus radicalibus eritq; domino hore. 12. ab hora natiuitatis domus. 12. ab ascendente radictis z annus. 12. z dominus. 13. hore a natiuitate radictis ascendens z anni. 13. z dominus. 14. hore ab ea domi substantie z. 14. anni. Et nominat dñs hore prime dominus ascendens hore. z dominus. 2. hore domi hore domus substantie z dominus hore tertie dñs hore domus fratrum: z sic de alijs. Sumi liter dñs vniuscuiusq; haruz horarum nominat nomine domus: z nominatur etiaz orbis dominus z significat per eum omni anno sicut significatur per alcohoden: hoc est per dominum anni: z quidam astrologogũ ponunt dominum orbis. s. ascendens radictis anno primo z. 2. anno planetaz qui huc succedit. z in tertio anno planetaz qui huc succedit sicut dicitur esse in dño hore.

**A** Ex hoc alfidarie dispositio: hoc est cum natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol secundum quantitate annozum fridarie eius qui sunt decẽ: post hoc planeta qui succedit soli qui est venus curi fridarie anni sunt octo. z post venerẽ planeta qui succedit ei z est mercuri: z anni eius sunt tredecim deinde luna: z anni fridarie eius sunt nouem: deinde saturnus z anni fridarie eius sunt. 11. deinde iupiter z anni fridarie eius sunt. 12. deinde mars z anni fridarie eius sunt. 3. post hoc cauda: z anni eius fridarie sunt duo sunt anni collecti simul. 75. anni. post hoc reuertitur dispositio ad solẽ: z hñr vsq; ad vltimũ planetaz. Si autẽ fuerit natiuitas nocturna incipit dispositio a luna disponetq; años fridarie ei qui sunt nouẽ. hñr planeta post planetã sicut pdixim in sole. Cũq; disposuerit planeta años fridarie sue disponet pprie primaz septimã solũ. i. septimã partẽ fridarie sui. deinde picipat ei in secunda septima: planeta qui eũ succedit: post hoc picipat ei in tertia septima planeta. tertio qui succedit hm: z ita donec participat ei planeta qui est ante eũ in vltima septima ex años fridarie eius: z est vnicuiq; iudiciũ cũ picipat alteri sup natiuitate.

**A** Ex hoc almanar. idest supereminetia qua dicitur qd planeta vadit super planetam: hoc est vt aspicias cursum planetæ medium z lo / cum eius equatum: z si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascendens a medio circuli sui vsq; ad summitatem circuli: z si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui vsq; ad

infimum eius: z si fuerit locus eius equatus equalis medio cursui erit i medio  
 circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postq̄ hoc certis  
 sime cognoueris. i. locū equatuz: vel econuerso minore de maiorē eozū subira  
 hendo z multiplicabis quod remanserit per septē z diuides per. 22. z quod de  
 diuisione extierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascētionis vel de  
 scensionis. **De venere z mercurio** accipimus qd̄ est inter viraq; loca idest q̄ est  
 inter locum solis z veneris z mercurij z facimus vt supra: quia per hoc scim⁹  
 quis eozū fortior sit in circulo augis: sed venus z mercurius cū fuerit aliquis  
 eozū orientalis z fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residu /  
 um quod est inter locum solis z locum eius: factesq; cū eo quēadmodū feceris  
 vt dicuz est in planetis alioribus ex multiplicatiōe z diuisione. **C Et** propri  
 or ac fortior sit significatio planetarū dum abierint super seinuicē. i. dum abie  
 rit alter super alterum in coniunctiōe. **C In** oppositiōe autē z in quarto aspe  
 ctu erit significatio eozū minus apparens z debilitoz. **C Et** tamen cū vnus illo  
 rum fuerit ascēdens z alter descēdens tunc ascēdens eozū vadit supra descen  
 dentē. **C Cum** vero ambo fuerint descēdens ille qui fuerit minoris descēdiōis  
 vadit super illū qui fuerit maioris vel pluris descēdiōis. **C Si** autem ambo  
 fuerint ascēdentes ille qui est maioris ascēdiōis vadit super illū qui fuerit mi  
 noris ascēdiōis. **C Dicit** quoq; z alio modo idest vt scias latitudinē vtrorūq;  
 planetarū: quia septentrionalis eozū vadit super meridianū. **Et** si fuerint am  
 bo septentrionales ille qui fuerit pluris latitudinis vadit super eū qui fuerit  
 minoris latitudinis. **C Si** autē fuerit vtriq; meridiani ille qui fuerit minoris  
 latitudinis vadit sup eū qui fuerit maioris latitudinis ideoq; dicit q̄ luna vadit  
 sup iouē in his duobus operibus. **Similiter** si fuerit aliquis duorum planeta  
 rum in medio circuli nullā latitudinem habens tunc ascēdens septentrionalis  
 vadit super euz qui caret latitudine z vadit ipse qui sine latitudine est super de  
 scendentem meridianum. **Et** ex hoc apertio portarum dicitur cum iungitur  
 planeta inferiori planete superiori z fuerint cum hoc domus eozum opposite.

**Ex** hoc albusic z est res q̄ valde seruabant indi. Nam ipsi numerāt  
 post cōiunctionem solis z lune. 12. horas z applicāt eas soli z diuidūt  
 12. horas trinas. i. in tres partes. s. in hai; solis. z iudicant super om  
 nes quattuor horas s̄m iudiciuz dominozum triplicitatis solis hora coniun  
 ctionis: deinde dant veneri post. 1. horas z diuidunt eas iterum trinas z iudi  
 cant super omnes trinam diuisionē s̄m dominos triplicitatis veneris hora cō  
 iunctionis: post hoc faciunt similiter cum mercurio z alijs planetis per succes  
 sionem eozuz donec reuertitur orbis ad solem post. 84. horas z non cessant sic  
 facere frequenter donec venerit cōiunctio secunda. **Et** quidā dicit q̄ albusic  
 sic hoc q̄ post cōiunctionez sint. 12. hore inuales que vocant cōbuste: z non  
 oportet aliquē in his incipere aliquod opus: z post horas. 12. sunt. 72. hore in  
 cōbuste in quib⁹ est vtilis operū icipito z post has. 72. horas incōbustas sunt  
 12. cōbuste similiter vsq; ad cōiunctionē que succedit. post hoc diuidūt has ho  
 ras. 12. in tres diuisiōes idest in partes. **Dixerūtq;** cū qs̄ icipit i quattuor hore  
 p̄mis deambulare vel bellare timēda erit p̄ditio aime sue: z in quattuor hore  
 secundis timēdū erit detrimentuz corporis sui sine amissiōe anime: z i quattuor ho  
 ris vltimis timēdū est detrimentū substantie sue z suozū z omnū que possidet.

*Diferentia quinta in*  
*Et quia et p̄*  
*ubus alio*  
*faris parti*  
*illo in loc*  
*curus ad*  
*demerit p̄*  
*Quis ex*  
*est inter sol*  
*demisignit q̄ collectum*  
*ere animo ascendens*  
*e in nocte contra a luna*  
*proice hoc. 22. in. 30.*  
*copum' dicitur post par*  
**P**rima domus  
*te contra a p̄*  
*liberacionis seu*  
*dem luno: z p̄cipitur ad*  
*gum in ore a luna in soles*  
*volentis z conde. i.*  
*tematur conuer in nocte*  
*tans: z fiducie ascendenti*  
*nis. C. h. animo vicia*  
*te in gradum parus for*  
**S**ecunda domus  
*no domus sub*  
*posiunt ab*  
*idest pars mercurij accip*  
*nocte econuerio: z p̄cipit*  
*ang viciōne idest parte*  
*in nocte econuerio z p̄cip*  
**T**ertia domus est  
*z in nocte econ*  
*ue fratrum acci*  
*posiunt ad ascendenti*  
*in louem z in nocte ee*  
**Q**uarta domus  
*in nocte z con*  
*tra accipitur in*  
*tar ad ascendenti. C. d.*  
*in faturnuz: z in nocte*  
*molia sol vel aliqua dor*  
*nocte econuerio: z p̄cip*  
*fit apparens vel lib radi*  
*ore ac nocte a faturno in*  
*na nate: z casu q̄ in*

**D**ifferentia quinta in commemorazione vniuersarum partium.

Quia explenimus expositiones eorum que sequuntur ex nominibus astrologorum. Exequamur nunc commemoracionem vniuersarum partium. Et cum notauerimus in loco partium accipe a loco illo in locum illum et projice hoc ab ascendente vel de alio loco: dicimus ut addas super illud quod fuerit inter utraque loca gradus ascendens: et projice ab ascendente vel ab initio signi a quo punctis. Cuius exemplar est opus partis fortune quod accipis quicquid est inter solem et lunam ex gradibus. et addas super eos gradus ascendens signi: et quod collectum fuerit punctis illud a. 30. in. 30. gradus et incipis punctum ab initio ascendens signi et quo significat numerus ibi est pars fortune: et in nocte contra a luna in solem et addes gradus desuper signi ascendens et projice hoc de. 30. in. 30. et incipe projicere ab initio signi ascendens. **C** Incipiam hic itaque post partem fortune partis. 12. domorum. et incipiam ab ascendente.

**P**rima domus est pars vite et accipit in die a ioue in saturnum et in nocte e contra et projicit ab ascendente. **C** Pars hyles accipitur a gradu conjunctionis seu preuentiois que fuerit ante natiuitatem usque in gradum lune: et projicitur ab ascendente. **C** Pars futurorum id est pars solis accipitur in die a luna in solem et in nocte e contra. et projicitur ab ascendente. **C** Pars dilectionis et concordie. id est pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: et in nocte e contra et projicitur ab ascendente. **C** Pars stabilitatis et fiducie ascendens durationis nati est sicut pars concordie et dilectionis. **C** Pars animositatis et audacie id est pars martis accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: et in nocte e contra et projicitur ab ascendente.

**S**ecunda domus est pars substantie et accipitur in die et nocte a domo domus substantie in gradum atque minutum domus substantie et projicitur ab ascendente. **C** Pars paupertatis et paruitatis ingenij id est pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente. **C** Pars beatitudinis et triumphus atque victorie id est pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem et in nocte e conuerso et projicitur ab ascendente.

**T**ertia domus est pars fratrum et accipitur in die a saturno in iouem et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente. **C** Pars beniuolentie fratrum accipitur in die a sole in saturnum et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente. quod si fuerit saturnus subradijs accipitur in die a sole in iouem et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente.

**Q**uarta domus pars patrum est. et accipit in die a sole in saturnum: et in nocte e conuerso: et projicitur ab ascendente. **C** Pars mortis patris accipitur in die a saturno in iouem et in nocte e conuerso: et projicitur ab ascendente. **C** Pars annorum accipitur in die a domino domus solis in saturnum: et in nocte e conuerso: et projicitur ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domorum saturni accipe in die a sole in saturnum: et in nocte e conuerso: et projice ab ascendente et non consideres utrum saturnus sit apprensus vel sub radijs. **C** Pars hereditatum et possessionum accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: et projicitur ab ascendente. **C** Pars nobilitatis nati: et eius de quo fit dubitatio utrum sit filius illius patris cui imponitur:

an alterius accipitur in die a gradu solis in gradu exaltationis sue: z projecti  
ab ascendente. **C**ad si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die z luna in no  
cte in gradu exaltationis sue erit pars in gradus ascendens: z erit significatio  
gradus ascendens. **C**Pars nris reru accipitur in die z nocte a saturno vlg  
ad dñm domus coniunctionis: aut peruenitionis: z addiur desuper gradus  
ascendens: z projectur ab ascendente.

**Q**uinta domus est pars filioz: z accipitur in die a Joue in Saturnuz  
de nocte econverso: z projectur ab ascendente. **C**Pars que signi ipsi in  
quo dz filius fieri: z numeru eozu seu masculozu seu feminaru z quid  
mulier partet accipitur in die ac nocte a marte in Joue. z projecti ab ascenden  
te. **C**Pars sciēte nly masculi z femine accipitur in die z nocte a Luna in Jo  
uem z projectur ab ascendente. **C**Pars p qua scitur natus de quo fit interroga  
tio vtrum sit masculus vel femina vel accipitur in die a dño domus lune in Lu  
nam: z in nocte econverso: z projectur ab ascendente. **C**Pars significans fili  
um cum peruenit iupiter ad eum: id est ad gradum partis significans filiu  
accipitur in die ac nocte a marte in iouez z projectur ab ascendente. **C**Pars  
dilectionis z gradui accipitur in die a nocte a venere in saturnuz: z projectur  
ab ascendente. **C**Pars scientie esse filioz accipitur in die ac nocte a luna in  
venerem z projectur ab ascendente.

**S**exta domus est pars infirmitatis z aze mena. i. debilitatis inseparabi  
lis alicuius mebrozū accipitur in die a saturno in marte in nocte eco  
uerso: z projectur ab ascendente. **C**Pars seruoꝝ accipitur in die a  
mercurio in lunam: z in nocte econverso: z projectur ab ascendente. **E**t dixit  
alendegod accipitur in die a mercurio in partes fortune: z in nocte econver  
so. **E**t dixit: oportet vi viamur virisq; paribus in simul.

**S**eptima domus est pars desponsationis virozum seu coniugij: z acci  
pitur in die ac nocte a sole in venerē: z projectur ab ascendente. **E**t  
hec pars similis est parti mandatorē z rumorū. **E**t pars desponsatio  
nis mulierū vel cōiugij ab hermete accipitur in die ac nocte a venere in saturn  
um z projectur ab ascendente. **E**t hec pars cōgruit parti cultus terre. **C**itez  
pars desponsationis mulieruz fin veliuz accipitur in die ac nocte a sole in mar  
tem: z projectur ab ascendente. **C**Pars delectationis ac voluptatis accipitur in  
die ac nocte a venere in gradu septime: z projectur ab ascendente. **C**Pars nu  
ptiaruz accipitur in die ac nocte a saturno in venerē: z projectur ab ascēdente.

**O**ctava domus est pars mortis z accipitur in die ac nocte a luna in gra  
du z minutuz domus octaue: z addiur desuper q ambulauerit satur  
nus in signo suo z projectur ab inuito signi saturni. **C**Pars plane  
qui interficit accipitur in die a dño gradus ascendens in gradum lune: in  
nocte econverso zē. **C**Pars anni in quo timetur nato mors: z paupertas im  
pedimentum ac destructio accipitur in die ac nocte a saturno in graduz domi  
ni domus cōiunctionis vel preuentionis que fuerit ante natiuitatē zē. **C**Pars  
ligationis z carceris: z vtrum liberetur ab eo vel non accipitur in die a satur  
no in partem fortune z in nocte econverso.

**N**ona domus est pars peregrinationis accipit in die ac nocte a dño  
domus none in gradu z minutū domus none: z projectur ab ascen  
dente. **C**Pars iuneris per aquā accipitur in die a saturno in. 15. gra

22  
ambulatori in nocte econverso  
causatur ad partem gradus  
gradus in mercurium z  
**Q**uinta domus  
accipitur in die a saturno  
te. **C**Pars  
accipitur in die a saturno  
opere regni fin illius acci  
ponitur ad ascē. **C**Pars  
in nocte a sole in gradu  
capitur a venere in lunam  
**Q**uinta domus  
na in mercurium  
in nocte econverso  
accipitur in die a parte  
**Q**uinta domus  
patur in die ac nocte  
mutum domus in  
dam amorem accipitur  
partes 12. domus cōi  
rum aliorum multum. **E**t  
quando ceciderit in signu  
rit retro gradus vel tempo  
**E**t significat vertutem ra  
bus seu terminis earū ve  
in die a mercurio in ven  
far in die a mercurio in lu  
ditans seruos accipitur in  
sapientie z discipline accip  
**C**Pars guerre z preliozū  
vni ab ascē. **C**Pars pacie  
na in mercurio z poquozū  
anni accipitur in die a lun  
**Q**uinta domus  
**Q**uinta domus  
Equia auxilium  
rebus particul  
lunone anno  
z stabilitatem seu variat  
gū seu imperij que exere  
nam z poquozū ab ascē  
gū. **S**ic quoq; alio modo  
dam coniunctionis z pro  
modo accipitur a gradu  
ue. z a gradibus. **C**Pars  
electio meritis sole in  
patur a luna in. 15. gradus

Anni signi cancri z in nocte ecouerso zc. Quod si fuerit saturnus in .15. gradu cancri erit gradus partus gradus ascendens. Pars religionis accipitur in die a luna in mercurium z in nocte econuerso: z proiectur ab ascendente.

**O**mnis decima pars regionis z regni: z quid operis faciat natus z accipitur in die ac nocte a saturno in lunam z proiectur ab ascendente. Pars regis atq; regni accipitur in die a marte in lunam: in nocte econuerso: z proiectur ab ascen. z est alta pars similis parti patrum. Pars operis z regni fm Neiliu accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij celi: z proiectur ab ascen. Pars significans virum sit causa regni aut no accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij celi: z proiectur a ioue. Pars maris accipitur in die a venere in lunam: z in nocte econuerso: z proiectur ab ascendente.

**Q**uod decima domus est pars amicorum z accipitur in die ac nocte a luna in mercurium: z proiectur ab ascen. Et dixit alendi z god accipitur in nocte econuerso. Pars significans effectum amicorum z amicitie accipitur in die a parte fortune in parte futurorum z in nocte econuerso z cetera.

**O**mnis decima domus est pars inimicorum secundum hermetem z accipitur in die ac nocte a domino domus inimicorum vsq; in gradum minutum domus inimicorum z proiectur ab ascen. Et secundus quosdam antiquorum accipitur in die z in nocte a saturno in mariem zc. z he sunt partes .12. domorum zc. De sunt alie partes quibus vtuntur magistri iudicio rum astrozorum multum. Ex quibus est pars que significat mendacium rumorum quando ceciderit in signum tortuosum vel mobile: aut dominus domus fuerit retrogradus vel impeditus: aut aspexerint eum mali vel ei sint coniuncti. Et significat veritatem rumorum eorum si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis earum vel aspexerint eas aut fuerit in signo directo: z accipitur in die a mercurio in venere: z in nocte econuerso z proiectur zc. Et fm alibuma far in die a mercurio in lunam z in nocte econuerso zc. Pars rationis z profunditatis sensus accipitur in die a saturno in lunam z in nocte econuerso zc. Pars sapientie z discipline accipitur in die ac nocte a saturno in iouez z proiectur zc. Pars guerre z preliorum accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: z proiectur ab ascen. Pars pacis z concordie exercitiuz accipitur in die ac nocte a luna in mercurium z proiectur ab ascendente. Pars aspiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venere: z in nocte econuerso z proiectur a sole.

**De partibus reuolutionum in causis regnorum.**

**E**t quia auxiliante deo introduximus has partes que conueniunt in rebus particularibus prosequemur partes que conueniunt in reuolutione annorum mundi z coniunctionum significantium causas regni z stabilitatem seu durationem eius. Ex quibus est pars que dicitur pars regni seu imperij que exercetur in reuolutione mundi: accipitur q; a marte in lunam z proiectur ab ascendente coniunctionis que significat mutationem regni. Sic quoq; alio modo accipitur. s. gradu ascendens coniunctionis in gradum coniunctionis z proiectur a gradu ascendens reuolutionis. Item fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutionis vsq; ad soles z proiectur a ioue. i. a gradu iouis. Pars teporis regis. i. q; diu debet durare: accipitur hora electionis regis a sole in .15. gradu signi leonis z proiectur a luna deinde accipitur a luna in .15. graduz signi cancri z proiectur a sole. Alia pars de tpe electi



institudine seminis lini: z vniuntur eo medeci: fit aut ex eo vngentū vile a mercurio in touem vel a saturno in venerē. **C** Pars que sunt albuces flex idest meliones qui sunt magni z crocei a mercurio in saturnū. **C** Pars cibozū acrimū a saturno in mariem. **C** Pars cibozum dulciū a sole in venerē. **C** Pars cibozum saporis apij vel huiusmodi herbarū saporē habentū a marte in saturnū. **C** Pars cibozum amarozum a mercu. in saturnum. **C** Pars medicaminū acruza saturno in touem. **C** Pars medicaminū salsozū a marte in lunā. **C** Pars medicaminū venenatozū a genzahar. i. a capite dracontis in saturnū z proyctantur vniuersa hec ab ascendente. reuolutionis anni. **Hec sunt vniuersa que ceciderunt nobis ex partibus: introduximus quoq; has partes nouissimas: z si est in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid qd possit esse introductorium ad magisteriū iudiciorum astrozū quin proferamus illud.**

**Tabula amicitie z inimicitie signozum.**

|              |                               |                |
|--------------|-------------------------------|----------------|
| <b>Amici</b> | γ δ π σ ρ η θ ι κ λ μ ν ξ ο   | <b>Inimici</b> |
|              | π σ ρ η θ ι κ λ μ ν ξ ο γ δ   |                |
|              | η θ ι κ λ μ ν ξ ο γ δ π σ ρ η |                |

**Commentum Joannis de saxonia super textu Alchabicij.**

**I**r sapiens dominabitur astris. Dicit Ptolemeus in sapientijs almagesti. Et potest declarari sic. Ille dominabitur astris qui effectus prouenientes ex ipsis astris potest impedire vel prohibere: sed hoc potest facere vir sapiens quare et **M**ator est manifesta: quia ille dominatur alteri qui potest sibi dicere fac hoc z facit: z dimitte hoc z dimitit. **D**ivinoz probatur auctoritate Ptolemei in quinta propositione centiloquij vbi dicit. Optimum astrologus multum malum prohibere potest quod secundum stellas venturum est cum eius naturam presciverit. sic enim premunit eum cui malum venturum est ut cum venerit possit illud pati.

**E**t confirmatur auctoritate eiusdem in propositione octava eiusdem vbi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stellarum quemadmodum seminatioz fortitudines naturales. **S**ed aduertendum est de modo per quem sapiens potest impedire vel adiuuare opus stellarum. Certum est quod nos non possumus simpliciter impedire influentiam celestem sicut nec combustionem ignis: sed possumus disponere passum ad recipiendum alio vel alio modo influentiam celestem. **V**idemus enim quod idem calor solis glacies dissoluit z constringit lutum. **N**onit haly de hoc familiaris exemplum in commento preallegato propositionis. **O**ptimus astrologus et dicens si sciuerimus quod debeat alicui euenire egritudo calida z sicca de natura martis: poterimus ipsius ante aduentum illius influentie mutare ad oppositum scilicet ad frigiditatem z humiditatem. z sic influentia que deberet sibi facere egritudinem reducet ipsum ad temperamentum. **D**atet etiam cuilibet quod possumus imp

*impedire  
in jouliaij*

pedire actionē ignis ne cumburat aliqđ cōbustibile determinatus. s. remouendi  
do ipsuz ab igne vel proyiciēdo aquam super ipsuz. **C**um igitur scientie diuisi  
dantur s̄m diuisione rerum de qbus sunt: z quilibet dicatur sapiens in scientia  
sua accipiēdo large sapientiā pro sciētia sicut appumazar in multis lo  
cis sui introductorij: vt videamus de quibus sapientibus sint dicta verba pro  
posita: possumus distinguere inter sapientes z sapientes modo quodā vniuer  
sali. **D**e numero igitur sapientuz quidā sunt sapientes veraciter: quidā appa  
renter. **H**āc distinctionē tangit Aristoteles in primo elenchorū vbi dicit **Q**ui  
das sunt pulchri pp decorē: quidā autē fingūt cōponentes se. **E**t isti. s. apparēter  
sapientes sunt bipartiti. qm̄ quidā eorū apparent sapientes solū s̄m estimationē  
vulgi sicut diuites huius mūdi. z qdā apud puctos sicut sophiste. **P**rimi sunt  
hñtes diuitias huius mundi de quib⁹ dicit **A**bumazar in introductorio suo ma  
gno vbi loquit de sectis cōtradicientib⁹ astronomie. **E**t sunt illi de noua secta.  
**D**icit ibi **A**bumazar. **D**ignior apud vniuersitates vulgi est cui fuerit plus sub  
stantie. sicq; fit qz dignitas substantie apud ipsos est plus dignitate sciētie. **E**t vi  
cunt qz cū fuerit hō hñs substantiaz nō impedit eū si fuerit imperitus in scientia  
astrorū: z medicine z ceterarū sciarū pbantes pbatione falsissima: qz probant  
sciam p substantiā. **E**t hec pbatio erroris est pbatio falsissima qz res pbant p ge  
nus suū. i. p cōsimile. i. sapiētia p sapiētiā. suba p subam: z nō pbant p nō cōsimi  
le sibi ergo nō probat sapiētia p sbam. **A**lij apparēt sciētes vel sapientes apd ali  
qualiter puctos sicut sophiste. **D**e qbus dicit **A**z. in pmo elenchorū. qbusdas  
magis opere preciz est videri z nō existere q̄s existere z nō videri: z magister  
**A**lanus de insula loquēs de eis dicit. **M**ultus scolastriant pauperes legiste: ve  
ras lites agitant: sunt agoniste. **H**ic pbat hic improbat: huic cōcludit iste. **A**qz  
duo certū cōclamant ore sophiste. **V**ere sciētes differūt s̄m magis z minus cer  
tum: vt dicit **C**ōmētator scđo methaphisice. **S**cie mathematice sunt in pmo gra  
du certitudinis. **N**aturales substatie apud ipsos sequūtur eas. **I**sti minus certi. s. logici z natu  
rales nō trāferentes se ad alias scias nō hñt de pbia nisi verba: de istis et dicit  
magister **A**lanus. **I**ste semp clamat z argumentat: dū Aristotelicas latebras  
rimat. **S**ed si q̄ras qualr aut qd epulatur mens studio viuūt sed venter philoso  
phat. z **M**agis certi sunt mathematici. **E**t illi sunt bipartiti qm̄ qdā eorū studēt in  
motibus m̄i z nō curant de iudicijs: vel negant ea. **E**t isti sunt de qbus dicit **A**  
bumazar in q̄rta z q̄nta secta cōtradiciētū iudicijs s̄m qz videbit postea. **S**ecū  
di autē studēt in motib⁹ z in iudicijs: de qbus dicit **A**lanus loquens de ipso **A**  
bumazar. **I**llic astra polos celuz septēq; planetas consulit **A**bumazar terrisq;  
reporat eorum. **C**ōsiliū armans terras firmansq; caduca. **C**ōtra celestes iras su  
perūq; furozē. **D**e istis **P**tolemeus dicit verba pposita. **A**ir sapiens dñabitur  
astris. **I**n qbus v̄bis **P**tolemeus tangit tres pprietas vel cōditiones quas  
bz verus philosophus hēre: z maxime astronomus s̄m quas tria ḡna hoium  
ab astronomia repellunt. **P**rima cōditio est stabilitas intentionis. **S**ecda est ha  
bilitas dispōnis. **T**ertia est abdicatio terrene possessionis. **P**rimā tangit cū di  
cit vir. **S**ecundā cū dicit: sapiens. **T**ertia cū dicit: dñabitur astris. **Q**uāti ad  
primā cōditionē dicit **P**tolemeus in p̄ma ppositiōe cētiloquij. **S**cia stellaruz  
ex te z ex illis est. **E**t haly in cōmento eius sem dicit. **Q**ui res futuras scire desi  
derat duabus vijs opz incedere. **U**na vt accipiat motū stellarū z opa que fiunt  
in rebus s̄m motū earu. **E**t aspiciat libros quos antiq scripserunt de significa

*Arma  
sapiens*

*Arma  
sapiens*

*Arma sapiens ad  
dicitur aliquid motu  
m̄i cū multijs re  
quibus. **D**z ergo v̄bi  
est motu et tenui ad  
nem dicit **P**tolemeus in  
certa iudicia s̄m stellarū cō  
palem bene cognoscere v̄bi  
sciam quz possit in ea  
tis. **C**ū enim bonos dē  
tant aliquid capere de astr  
luer v̄bi dicit repulsiō  
qz videbitur tam. **C**ū  
tūe ppositiōne certū  
maz autē ut a nobis futur  
ppositiōne futura p̄cogit  
za p̄cedit. **E**t epulatur  
quia nō cognoscit sensibus  
sophis nō est v̄bi v̄bi  
sophis esse v̄bi terre z  
clera. **E**t sic habet v̄bi  
aducens **S**ocrates aut  
nō nō placet multis nec  
nos **A**bumazar in intro  
eam ad oppositū. **D**icit  
magister dūm aliquid  
p̄batione earū ad p̄cogit  
cipij eorū in cognoscit  
intentionem quā ad p̄cogit  
finites z p̄sonde sapiē  
comprehendere eaz cōg  
rum que necessaria sunt  
fibus in q̄nque quā dūm  
**N**ō debet annullari q̄n  
nō potest periri. **E**t p̄  
fectus. **E**t in hoc mutat  
utilitas s̄m in astronomia  
labilis est z minus nō  
nihilos errare in p̄dicti  
dunt in m̄o ex grauitate  
v̄bi dicitur q̄nque fami  
non impedit eos ad apper  
nec generat respectu  
roris in suo magistero qu  
acquirere eaz medicam  
gisterum s̄m nec dūm*

no ne motu ipsorum: z adiungat his q̄cunq; pbavit in tpe suo. Cū ergo magnus sit labor in aspiciēdo motus stellarū nō pōt astronomus eē effeminatus nec remissus. Et cū multū tps requirat ad respiciēdū libros antiquoz nō pōt eē vagabūdus. Opz ergo vt astronomus sit firmus z stabilis in meditatione. Et sic effeminati z remissi ab astronomia sunt repulsi. **Q**uantūz ad scđam cōditionem dicit Ptolemeus in sep̄tima propositione cēuloquij. Nemo poterit dare certa iudicia s̄m stellarū cōplexionē: nisi hō qui vim anime z cōplexionē naturalem bene cognoverit vult ergo q̄ hō naturaliter d̄z esse dispositus ad istam sciam qui d̄z proficere in ea. Hoc s̄m. q̄ mihi videtur h̄z ista scia p̄e oibus sciētijs. **U**idi enim bonos clericos in logica z in naturali pb̄ia qui nullo mō poterant aliquid capere de astronomia: imo nec algorismū. **D**atet ergo q̄ naturaliter indispositi repulsi sunt ab astronomia. de q̄bus Albumazar facit sectaz s̄m q̄ videbitur statim. **Q**uātūm ad tertiā cōditionē dicit **D**aly in cōmento primo propositionis cenuloquij. **Q**uia oportet nos sollicitos esse circa mundana: aufertur a nobis futurorum cognitio: sed si a mūdantis oibus separaremur possemus futura precognoscere: sicut videmus heremitarū q̄z plures qui futura predicūt. **E**t epilenticorum quidā dum epilentia torquetur futura predicūt: quia tūc corporeis sensibus nō vtuntur sed sola vi anime. **D**atet ergo q̄ philosophus nō d̄z esse diues teste philosopho se **p**rimo politica. **N**ō opz philosophum esse dñm terre z maris: sed sufficit vt habeat famuluz ministratē sibi olera. **E**t sic habētes diuitias huius mundi ab astronomia sunt repulsi. **Q**uod aduertens **S**ocrates aurum proiecit in mari sicut narrat **V**alerius. **I**sta cōditio nō placet multis: nec etiam mihi. **Q**uātūm ad istas cōditiones cōsolatur nos **Albumazar** in introductorio: z specialiter quātūm ad vltimā: quia mutat eam ad oppositum. **D**icit sic. **E**t fortassis nō sufficiunt aliqui ad sapiētiam huius magisterij dum aspiciūt in quibusdā rebus peruenire ex veritate z comprehensione earū ad hoc vt possint herozes a se repellere propter breuitatē exercitij eozūz in cognitione diurnerū. quarū cognitio necesse est illis in illa eadē intentione: quātūm ad primā cōditionē. **E**t paucis interpositus dicit. **E**t hoies subules z profunde sapiētie forsitan nō sufficiunt multi eorum qui vtuntur eis comprehendere eas: cūq; fuerit sciētia huius magisterij ceterozūq; magisteriorum que necessaria sunt in presentia rerūz p̄e profunditate quā diximus a sensibus longinqua quātūm ad secūdam cōditionem. **T**unc cōsolatur nos z dicit. **N**ō debet annullari quod ex eius scientia potest perungi propter illud quod nō potest perungi. **E**t paucis interpositus dicit quia modicū sapiētie multi profectus. **E**t in hoc mutat tertiam cōditionem ad oppositum. **E**t probat q̄ maior utilitas sit in astronomia q̄z in aliqua alia scientia. **E**t si cōtingat in ea error: tolerabilior est z minus nocet q̄z in ceteris scientijs. **E**t dicit sic. **U**idemus nāq; medicos errare in presentia infirmitatū z morborū dum predicunt que accidunt infirmo ex grauitate morbi z eius leuitate z ex celeritate sanitatis z eius tarditate: eius quoq; sanitate vel morte: sed illud modicum erroris medicorū non impedit eos ab appetitu sui magisterij z ab eius dispositione z exercitio: nec generatur reprehensio vel dubiū hoīuz erga eos q̄ viderunt ex modico erroris in suo magisterio querere vtilitatem z profectum per eozū curationes z acquiescere eozū medicaminibus. **S**ilr z dispositores nauū nō dimittunt magisterium suum nec dimittunt hoies cursum maris propter modicum erroris

*Epilypsia.*  
*Επιληψια*  
*ΗΥΙΙΙ*  
*penultima pro 2*  
*durus dicit*  
*maribz rēdē*  
*eg. Calcpz*





netaz ex signis in quibusdam temporibus ut iudicet per ipsa loca in quibus sunt plane-  
te si significant illud vel illud. **F**ertitudo vero gradus in quo loco sint: ex si-  
gnis suis secundum veritatem erit super calculatores et ab eis exigit. **E**t ponit  
exemplum de medicis dicens: quod medicus tenetur iudicare naturam vniuersi cuiusque  
medicaminis et cui rei sit utilis et quibus infirmitatibus proficiat. **I**ngitio vero spe-  
cierum in regionibus et earum tractura a medicis non est exigenda: sed ab auctoribus  
speciez. **I**ta est dicit ipse de iudicijs astroz. **A**d illum qui exercet iudicia perti-  
net solum defendere quod planete significant super res huius mundi: et quod signifi-  
cent: et pertinet ad ipsum scire proprietates et naturas ipsorum. **A**d calculato-  
rem vero pertinet verificare gradus eoz. **S**eptima secta est eozum que pule-  
runt hanc scientiam eo quod aspexissent in ea et impossibile fuit eos peruenire ad  
id quod voluerunt. **S**untque invidentes huius magisterij sectatores super scientia  
eorum in ipsa: et repellunt scientiam magisterij iudicioz propter inuidiam. **I**stis  
non est contradicendum ut dicit **Albumazar** cum sit eorum negatio ad hoc magisteri-  
um. **N**am negator non debet constringi: nisi per quod vincatur et cogatur venire  
ad veritatem constantem. **O**ctava secta est quorundam qui se tractant de medicinali sci-  
entia: ut acquirant per eam non autem medici philosophi et sapientes in magisterio medi-  
cine quam iam legerunt libros antiquorum in scientia medicine ac sciuerunt radi-  
ces magisterij eorum et diuersitate elementorum seu temporum ac naturarum: corruptio-  
nem quoque eorum et cetera que sunt eis necessaria in magisterio eorum ex rebus sin-  
gularibus et rebus compositis. **I**sti nouerunt dignitates scientie iudicioz  
astroz. **E**t sciunt quod scientia astroz sit principium scientie medicine. **E**t viu-  
tur magisterio iudicioz in magisterio medicine versus frequenter in cognitione  
morborum et augmentatione eorum et diminutione et in temporibus curandis.  
**M**ultiplicaturque eorum recta intentio in magisterio eorum: et liberatur infirmi  
per manus eorum: ac multiplicantur profectus hominum per eos. **Q**uidam vero  
ex medicis ex his videlicet quorum imperitia abundat: ratio autem abbreviatur  
in scientia quorundam que necessaria sunt illis ad hoc contendunt in magiste-  
rio suo ut preponant acquisitionem et postponant scientiam: denique contradixerunt  
scientie iudicioz: et dixerunt quod non sit moribus planetarum in hoc mundo for-  
tuito. **C**ontra quos **Albumazar** allegat dictum **Hippocratis** dicens. **E**t iam di-  
xit **Hippocras** in libro aeris dum mentionem faceret de diuersitate aeris et ele-  
mentorum seu naturarum quod res quas diximus de diuersitate aeris sunt in sci-  
entia astroz. **E**t quod scientia astroz non est modica pars scientie medicine.  
**N**ona secta est vniuersitatis vulgi. **E**t isti diuiduntur in duas sectas: quarum una  
est eorum qui nesciunt dignitatem iudicioz ceterarumque scientiarum neque digni-  
tatem prescientie rerum digniorum hominum apud eos est cui fuerit plus sub-  
stantie. **D**e istis fuit prius dictum. **C**ontra quos dicit **Albumazar** quod substantia  
et fortuna aptantur sapienti et insipienti: forti quoque et debili: et homo non est lau-  
dabilis super hoc quod aptus et ex hoc quod hoc non est aptatum ei pro scientia suam  
neque pro insipientia: neque pro fortitudine seu debilitate sua: sed laudat super  
sapientiam et cognitionem: quia dignitas homines super cetera animalia non fit nisi pro  
sapientiam et cognitionem et per cognitionem rerum que fuerunt et que future sunt.  
**E**t quibusdam interpositis dicit quod dignius rerum in homine est futurorum  
scientia. **D**ecima secta est etiam vniuersalis vulgi. **E**t isti repererunt scientiaz  
huius magisterij propter hoc quod viderunt de multitudine erroris eorum qui se

laturus es quod vulgus re-  
tenuerunt erroris cor-  
porum et scientia iudicioz  
erudunt magistros huius  
Dicit **Albumazar** quod isti non  
hunc scientieque plurimum  
et imperitiam agendo. **E**t qui  
mine huius magisterij varia-  
les viderunt quod quidam opo-  
mine huius scientie. **I**sti non  
ar re aliqua recedunt in re-  
bi congrui volentes eum le-  
cent necis quas ponit **Allo-**  
illi qui dicunt quod ista scientia  
buse sapientiam in quocumque  
tra habentur pro his. **P**  
quod est primi fundamentum  
te in libro in capitulo de natu-  
mundum postquam in ali-  
cu. **E**t vnicuique primi quod  
intrapit vici. **E**cce qualis  
et non que pertinetur  
essentia huius imobilis et in-  
e galbati exaltatione magi-  
ter et pono vniuersi quod  
sunt species astronomice  
eorum. **S**ecunda est ars  
**P**tolomeus in principio  
ma species est trapius perfe-  
a **P**tolomeo in almagesti. **C**  
ritus est vniuersi: quodam  
mentalis est vniuersi: quodam  
vniuersi: quodam vniuersi  
sunt vniuersi: quodam  
sphaera solida et similia.  
partes principales. **Q**uari-  
bus. **E**ritia de reuolom-  
norum mundis de reuol-  
**D**e istis quantis partibus  
meus autem in quadriparti-  
tatem duobus. **S**ed  
fens qui habent ille due per  
quod alige iudicioz. **S**  
quod partem vel habent  
noz quod iste prescientia  
sciam secundum libros intro-

lactant de ea: eo q̄ vulgus recipit res p̄ cognitionē apparentie. Cūq; vidis-  
 sent multitudinē erroris eorū qui se lactant de hac scientia in his que interro-  
 gantur ex scientia iudiciorum astrozum mendacem eam putātes repulerunt  
 z referunt magistros huius scientie ad insipientiā z dixerunt q̄ est scia cassa.  
 Dicit Albumazar q̄ isti non sunt culpandi in contradictione magisteriorum  
 huius scientie: quia plurimi eorū qui se lactant de ea sunt homines insipientes  
 z imperiti atq; caduci. Et quibusdam interpositis dicit q̄ isti exercent sub no-  
 mine huius magisterij varias seductiones quibus seducunt homines debi-  
 les vult dicere q̄ quidam operantur geomanticam: vel per sortilegia sub no-  
 mine huius scientie. Isti non querunt nisi lucrum. Et dicit cum isti interrogā-  
 tur de aliqua re tendunt in responsionem ad rem qua gratulatur querens: z si  
 bi congruit volentes eum lenificare causa cupiditatis sue. Nec sufficiant de de-  
 cem factis quas ponit Albumazar. C̄t̄ possēt addi vnde c̄ma secta. Et sunt  
 illi qui dicunt q̄ ista sciētia sit cōtra fidem. Quibus dico q̄ ipsi nō legerunt li-  
 bros sapientium antiquorum: quos si legissent scirent q̄ hec scientia nō est cō-  
 tra fidem: immo pro fide. Ponunt enim doctores huius sciētie mundū creatū  
 quod est primū fundamētum fidei. Dicit enim Haly Albēragel in prima par-  
 te sui libri in capitulo de natura Iouis: q̄ tempore quo deus incepit creare  
 mundum posuit Iouem in ascendente. Et Albumazar ī introductorio suo di-  
 cit. Et dicamus primū q̄ motus circuli sit a virtute prime cause. Et quibusdam  
 interpositis dicit. Ecce qualiter pertraximus creatorem z rebus apparentib⁹  
 z notis que pertinguntur sensibus q̄ sit sempiternus habens virtutem absq;  
 essentia finis immobilis z incorruptibilis altissimus sit nomen eius benedictus  
 z exaltatus exaltatione maxima. C̄ De diuisione astronomie expedio me breui-  
 ter z pono diuisionē quā ponit Albumazar in introductorio suo magno. Due  
 sunt species astronomie: quarum vna est scientia totius. s. de circulis z motib⁹  
 eorum. Secunda est ars iudiciorum astronomie. Hanc diuisionem ponit etiā  
 Ptolomeus in principio quadripartiti sui. Et Haly in commento idem. Pri-  
 ma species est trapita perfecte z cōplete quantum ad principia z conclusiones  
 a Ptolomeo in almagesti. Vel possēt prima species subdiuidi. Sciētia de mo-  
 ribus est duplex: quedam est in instrumentalis: quedam tabularis. Illa instru-  
 mentalis est duplex: quoniā quedam sunt instrumenta ad obseruandum siue  
 inuestigandum motus: sicut sunt regule Ptolomei armille z consimilia. Alia  
 sunt instrumenta pro operationibus quottidianis exercendis sicut astralabium  
 sphaera solida z similia. Secūda species. s. ars iudiciorū astrologie h̄z quatuor  
 partes p̄ncipales. Quarū prima est de interrogationib⁹. Sc̄da de natiuitati-  
 bus. Tertia de reuolutionibus annoꝝ: z hec est duplex. s. de reuolutionib⁹ an-  
 noꝝ mundi: z de reuolutionib⁹ annoꝝ natiuitatū. Quarta de electionibus.  
 De istis quattuor partib⁹ Haly Albēragel fecit vnum libꝛū completū. Ptol-  
 omeus autē in quadripartito omisit duas partes. s. de interrogationibus z ho-  
 rarum electionibus. sed Haly qui cōmentauit ipsum: excusat ipsum dicens: q̄  
 satis p̄it haberi iste due partes ex his q̄ Ptolomeus dicit ibidē: p̄ter istas sunt  
 quedā alie p̄tes iudiciorū. s. de diuisionib⁹ magnis: de imaginib⁹: de sigillis: de  
 quibus parū vel nihil habem⁹. Aduertētes autē plurimi antiquoꝝ z etiā moder-  
 noꝝ q̄ iste p̄tes essent difficiles ad itelligendū debētib⁹ primo adiscere illā  
 sciām fecerunt libros introductorios in quibus posuerunt principia z expo-

*Species Astronomie*

*11*



de confirmatione iudiciorum ubi posuit rationes ad hoc sufficientes.

**Et diuisum.** Sic ponit diuisionē libri sui. Et dicit qd diuisit eum in quinque differentias ut patet legenda literam.

**I**n nomine domini. **zodiacus.** Sinito pemo incipit tractatus. Et pot' diuidi in quinque partes que sunt quinque differentie secundum qd auctor diuidit in litera. **Prima** differentia est de eē circuli signorū essentiali z accidentalī. **Secunda** est de naturis septem planetarum. **Tertia** qd accidit septem planetis. **Quarta** de expositione terminorum siue nominū quibus videntur magistri iudiciorum. **Quinta** de proiectione partium. **Secunda** oria incipit ibi: z qz auxiliante deo. **Tertia** ibi: Nā eē planetarū. **Quarta** ibi. **Initium** horum. **Quinta** ibi: z cum notauerimus. **Prima** pars diuidit in duas qm in pma pte expedit de eē circuli signorum eēntialī. **Secundo** de eē accidentalī. **Secūda** ibi. Nā circulus figurat i omni hora. **Prima** ps potest diuidi in q̄tuor ptes. **In** pma determinat de diuisione circuli signorū z his que cōsequunt ipsaz diuisionē. **In** secūda pte determinat de dignitatibus planetarum insignis. **In** tertia de figuris signorum. **In** quarta qd habēt signa ex membris hominis z qd habent ex regionibus z plantis. **Secūda** pars incipit ibi hnt quoqz planete. **Tertia** ibi: sequunt has figure signorū. **Quarta** ibi: z vnū quodqz. **Prima** pars pot' diuidi in quinque. **In** pma parte ponit diuisionē circuli signorū. **In** secūda pte comparat ista adiuicem. **In** tertia compat ea ad q̄tuor ipa an nū: z ad q̄tuor etates: z ad q̄tuor humores. **In** quarta ponit ordinem planetarum z exponit quō accipitur in. cum dicitur planeta est in signo. **In** quinta addit quoddā de capite z cauda draconis. **Secūda** incipit ibi: z sex ex his signis sunt septentrionalia. **Tertia** ibi: vocatur illa quarta. **Quarta** ibi: oibus autē planetis. **Quinta** ibi significat et per caput z caudam. **Primo** dicit qd circulus signorū diuiditur in duodecim ptes eqles que vocātur signa z nominantur nominib' duodecim imaginū que sunt in ipso circulo signorū: que sūt aries taurus gemini zc. **Et** qdlibet signum diuidit in triginta ptes eqles que vocant gradus. **Et** quilibet gradus diuidit in sexaginta z vocātur minuta. **Et** qdlibet minutū in sexaginta z vocant: secūda z qdlibet: secūda in sexaginta z vocant tertia. z quodlibet tertū i sexaginta z vocant q̄rta: z sic vsq; i infinitum. **Circa** istam ptē pnt moueri duo dubia. **Primū** est de numero signorū. **Secundum** de ordine. **De** numero signorū disputat Albumazar dicens. **Quidā** ex his qui diuersa a nobis sensere cōtraxerunt dictis antiquorū in numero signorū. **Et** dixerunt cur p̄statis qd signa sunt duodecim nec plus nec minus. **Quibus** respondet Albumazar dicens: qd Aracis philosophus patefecit. **48** imagines que sunt i circulo. i. in octaua sphaera z earū nomina: z auctorizauerunt eius sniam omnes sapiētes antiq; z p̄cordauerūt cum eo sup hoc. **Et** duo decim ex his imaginibus sunt in circulo signorū. **Hac** de cā dixerūt qd sūt duo decim. **Aliam** cām assignat Albumazar dicens: qd philosophi iuenerunt quod omnes res que sunt z destruunt in hoc mūdo sūt cōposite ex elementis z omnī indiuiduo qd efficit ex q̄tuor elementis sunt tria: eē. s. inuium mediū z finis. **Quatuor** igit elementa multiplicata per tria faciunt duodecim: igit signa sūt duodecim. **Tertia** cā est qz per motū solis fit generatio z corruptio in reb' inferioribus z eius opus plus appet in hoc mūdo qz opus aliorū planetarū. **Et**

... quod dicitur...  
 ... in pma parte...  
 ... in secunda parte...  
 ... in tertia parte...  
 ... in quarta parte...  
 ... in quinta parte...

... 48 imagines...  
 ... tria...  
 ... dicitur...











manentia. f. virgo z gemini que sunt iuxta domos luminarū: qz mercuri° nun  
q̄ pōt elongari a sole vltra vnum signū: immo nō pōt elongari a sole secundū  
equationes tabularum alfonsi vltra. 28 gradus z. 7 minuta.

**Signa autem in quibus.** Cum glibet quinq; plane  
tarū hēat duas domos ostē  
dit que sit domus principalis cuiuslibet eorū. Dicit qz saturnus gaudet in aq̄  
rio. Jupiter i sagittario. Mars in scorpiōe. ven° in tauro. mercuri° in v̄gine.

**Ne sunt exaltationes.** Dicit qz sol exaltatur in. 19. gradu  
aristia zē. Littera plana est. Ptole  
meus assignat cām exaltationū planetarū in. 199. propositione prime partis  
quadripartiti z in. 6. sequentib°. Vult dicere qz ideo aries est exaltatio solis: qz  
dum sol intrat arietē dies incipiunt augmētari supra noctes z calor eius inci  
pit ibi apparere magis. Et libra est casus eius qz ibi icipiūt noctes augmētari  
supra dies z calor incipit ibi diminui. Et qz saturnus est oppositus soli: qz vbi  
crefcit calor minuitur frigus z ecōtrario. iō libra est exaltatio saturni. aries ve  
ro casus. Et cū luna cōiungit soli in ariete incipit lumē eius primo apparere  
in tauro: iō taurus est exaltatio lune z scorpio casus suus: qz est signūz opposi  
tum. Et qz Jupiter facit ventos septentrionales z cancer est signūz septentrio  
nale. ideo cācer est exaltatio Jouis z signū oppositū. f. capricornus est eius ca  
sus. Et qz mars est radēs per naturā z pprie cū fuerit in capricorno multo ma  
gis cōburit: qz inclinā ad partē meridie: iō capricorn° est exaltatio sua z est si  
gnum oppositūz exaltationi Jouis: z cancer est eius casus. Et qz venus natu  
raliter humectat z maxime cum est in piscib°: iō piscis est exaltatio veneris z  
signum oppositum scilicet virgo casus eius. Et qz mercurius deficcet per se z i  
hoc est contrarius veneri. ideo virgo est exaltatio sua quod est signum oppo  
situm exaltationi veneris: z piscis est casus eius. Albumazar assignat fere eas/  
dem causas licet alijs vtatur verbis: z accipit eas a Ptolemeo: ideo sufficiant  
ista de causis domozum z exaltationum.

**Triplicitates vero.** Prius dterminavit auctor de do  
mibus z exaltationib° planetaz.  
Dicit determinat de triplicitatibus. Et quia aspectus cōcomitantur tri  
plicitates: ideo determinat ex consequenti de aspectibus signozum. Et secun  
dum hoc h pars potest diuidi in duas partes. In prima determinat de tripli  
citatibus. In secunda de aspectibus ibi. secunda: dicuntur z signa se aspiciere.  
Prima pars pōt diuidi in duas. In prima facit quod dictum est. In secunda  
ostendit que sunt signa mobilia que fixa z que coia: secūda ibi: quattuor quoq;  
ex his signis. Prima pars diuiditur in. 4. partes secundum. 4. triplicitates. se  
cunda ibi. triplicitas. tertia ibi triplicitas. quarta ibi quartā vero triplicitates.  
Prima in duas. In prima determinat de ipsis triplicitatibus in generali. In  
secunda in speciali. Prima in principio. secunda ibi: aries leo z sagittarius.  
Dicit primo qz oia tria signa que sunt eiusdem nature faciunt vnā triplicitatez.  
Postea dicit qz aries leo z sagittarius faciunt primam triplicitatez: qz illa tria  
signa sunt eiusdem nature scilicet ignea: masculina: diurna: colerica: calida z  
ficca sapore amara: z hec tria signa sunt orientalia. Et ista triplicitas sicut que  
libet aliarū habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primus  
dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscūq;

libra

*Triplicitates. Rationes*







pinquior fuerit capricorno fm ordinez signoz ab ascensionibus illius qui 16.  
 gius fuerit: z si remanserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu sextili. Si reman-  
 serint. 90. gradus aspiciunt se aspectu quarto. Et si. 120. gradus remanserint aspi-  
 ciunt se aspectu trino. Pro aspectu autē opposito nō oportet querere ascensio-  
 nes: qz qñ duo planete opponunt in zodiaco: opponuntur z in equinoctiali.  
 Iste modus facilis est: ideo nō oportet hic multū stare. Teru<sup>o</sup> autē modus aspe-  
 ctuum z protectionis radioz est inulū difficilis maxime nō exercitans in cal-  
 culationib<sup>us</sup>. Intelligendū est pmo circa hūc modū qz plectio radioz accipit  
 fm ascensiones circuli directi qñ planeta cuius radios volumus pycere est in  
 medio celi vel in angulo terre. Et qñ est in gradu orientis: vel in gradu occidē-  
 tis accipit fm ascensiones regionis siue horzontis obliqui fm tabulas factas  
 ad illam regionē. Si autē nō fuerit planeta in aliquo quattuor hoz locorum  
 sed in locis intermedijs tunc accipiuntur mixtum. Cum igit volueris proyice-  
 re radios alicui<sup>us</sup> planete considera si planeta ille cuius radios vis pycere sit  
 in medio celi. vel in angulo terre: z tūc quere ascensiones illius gradus in cir-  
 culo directo sup qñ addas. 60. gradus si volueris radiatōne sextilē sinistram. s.  
 illā que pcedit fm ordinē signoz a loco planete. Et si adus post additionē p-  
 uenientes reduc ad gradus eqles in circulo directo fm doctrinā canonū p-  
 mi mobilis: z gradus zodiaci q puerit in illo sūt radij sexules: z sic dixi s. 60.  
 gradib<sup>us</sup> pro radiatione sextili: ita intelligas de. 90. p radiatōne qrtā: z de. 120.  
 p radiatione trina. Si aut volueris radiatōne dextrā. s. illā que pcedit a loco  
 planete versus occidentē subtrahē ab ascensionib<sup>us</sup> gradus planete. 60. gra. pro  
 radiatione sextili vel. 90. pro radiatione quarta: vel. 120. p radiatōne trina. Et  
 numerū q remanet reduc ad gradus eqles sicut prius z gradus zodiaci q exi-  
 uerit in illo sunt radij. Exemplū in radiatione sinistra pono q saturnus sit in  
 angulo medij celi in fine sexu gradus virginis ascēiones illius gradus in cir-  
 culo recto sūt. 247. gradus. 48. minuta. volo habere radiationē sextilē addam  
 ergo. 60. gradus: z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos reducam ad gra-  
 dus equales in circulo directo: z exeunt. 10. gradus. 14. minuta. 14. secunda  
 scorpionis. ibi sunt radij sexules saturni sinistri in hoc casu. Exemplū in radia-  
 tione sextili dextra: subtrahā ab ascensionibus p̄dictis. 60. gradus: z remanēt.  
 187. gradus: z. 48. minuta. reducam ad gradus eqles in circulo directo. z exe-  
 unt. 7. gradus. 9. minuta z. 15. secunda cācri. ibi ergo in pposito sunt radij sexti-  
 les dextri saturni. Si vero planeta cuius radios vis pycere sit in gradu oriē-  
 tis quere ascensiones gradus planete p tabulā ascensionū circuli obliqui deser-  
 uientem tue regioni. Et si volueris radiationem sinistrā adde sup ascēiones  
 gradus planete. 60. gradus pro radiatōne sextili: vel. 90. p quarta radiatione:  
 vel. 120. pro trina radiatione. Exemplū in radiatōne sextili sinistra: pono q Ju-  
 piter sit in gradu orientis in fine. 10. gradus sagittarij ascēionis illius gradus  
 in orizonte obliquo sunt. 275. gradus: z. 27. minuta: z volo habere radiatōne  
 sextilem sinistrā addā sup ipsos. 60. gradus z prouenient. 335. gradus z minuta.  
 27. quos reducam ad gradus equales in circulo obliquo z exiūt. 12. gradus.  
 44. minuta. 21. secunda aquarij ibi ergo sūt radij sexules Jouis. Exemplū in  
 radiatione sextili dextra. subtrahā ab ascensionibus gradus Jouis. 60. gradus  
 z manent. 215. gradus. 27. minuta. reducam ad gradus equales z exiūt. 25. gra-  
 dus. 54. minuta. 50. secunda libere. ibi sunt radij sexules Jouis. Si vero pla-

non frigidi e facti seminat.  
 mouentur eius mo. Et  
 z alij ab mouem seminat  
 qz qdlibet signū qñ  
 q tenet terminū p̄uicū  
 qly rru signa boconi  
 sicut fuit dictū in cōm-  
 muni a se. I signū oppo-  
 nis. Et ois planeta qui  
 qñz in alto signū in cō-  
 gna. Et uocatur loquū de  
 unū aspectus in egnocia  
 bus egnocialis ubi gra-  
 z subtrahē fuerit. sicut  
 onibus circuli directi  
 p̄cipium se aspectu sex-

B

Radix  
p̄uicū  
compr

Radix  
p̄uicū

Radix  
dext

neta fuerit in gradu occidētis operaberis cū gradu opposito. faccipies ascen-  
siones nadir gradus planete in horizōte obliquo: z facies penit' eodē mō quo  
ocm̄ est. Sed postq̄ reduxeris ad gradus eq̄les loc' radioꝝ est loc' opposit' il-  
lius loci quē inuenis. Et vt clari' pateat ponā in hoc exemplū. **Dono q̄ Ju-**  
**piter** sit in gradu occidētis in fine. 10. gra. sagittarij: querā ascēsiōes. 10. gra. ge-  
minoz z inuenio. 41. gradus. 9. minuta. addā. 60. gradus p radiatiōe sextili: z  
puentunt. 101. gra. 9. minuta. reducā ad gradus eq̄les in horizōte obliquo: z  
exiūt. 2. gradus. 30. minuta. 45. secūda leonis. sunt ergo radij in opposito isti'.  
s. 2. gradu. 30. minuta. 45. secūda aquarij. **Si** aut planeta cuius radios vis pro-  
ficere nō fuerit in aliquo locoꝝ dictoꝝ tūc op̄ accipere radiatiōē mixto mō  
fm̄ pportionē distātie gradus planete inter vnū angulū z aliū. **Modus** autē  
est iste si planeta cuius radios vis p̄ficere fuerit inter medium celi z gradum  
ascendentē: accipe primo ascensionē gradus medij celi q̄s subtrahē ab ascē-  
sionibus gradus planete in circulo directo: z qd̄ remanet est distātia a medio  
celi quam serua. **Deinde** super ascensionē gradus planete in circulo directo.  
60. gradus. adde pro radiatiōe sextili vel. 90. pro radiatiōe. 4. vel. 120. p tri-  
na: z quod puenerit reduc ad gradus equales in circulo directo: z qd̄ p̄oue-  
nerit serua. z uocef radiatio circuli directi. **Deinde** quere ascensionē gradus  
planete in horizōte obliquo p tabulā regiois tue sup q̄s adde s̄lr. 60. gradus  
pro radiatiōe sextili vel. 90. pro. 4. vel. 120. pro trina: z qd̄ puenerit reduc ad  
gradus equales per tabulas tue regiois: z qd̄ exiuerit serua: z uocef radiatio  
regiois. **Deinde** vide differentiā inter radiatiōē circuli directi z radiatio-  
nem regiois: quā differentiā multiplica per distātiā gradus planete a medio  
celi z productū diuide per medietatē arcus diurni gradus planete. z pueniet  
pars pportionalis quā adde super radiatiōē circuli directi. si radiatio circu-  
li directi fuerit minor radiatiōe regiois z subtrahē ab ipsa si fuerit maior. z  
qd̄ puenerit erit locus radioꝝ. **Medietatē** autē arcus diurni gradus planete  
inuenis subtrahēdo ascēsiōes gradus planete in circulo obliquo ab ascēsiō-  
nib' ei' nadir z mediādo illud. **Possēt** etiā alio mō inuentri pars pportionalis  
diē duarū rationū. s. q̄ acciperef sexta pars diē z multiplicaref per horas di-  
stantie planete a medio celi. **Sed** hic modus est magis tediōsus q̄ primus: q̄  
oportet secundū hunc modum diuidere distātiā gradus planete a meridie  
per partes horaz gradus planete ad hoc q̄ inueniant hore distātie a meridie.  
**Consulo** primū modus. **Exemplum** in hoc pono q̄ gradus medij celi sit. 20. gra-  
dus leonis completus a saturnus sit in sexto gradu virginis completo. **Que-**  
**ram** distātiā saturni a medio celi per ascēsiōes circuli directi. **Et** inuenio  
in distātia. 15. gradus. 22. minuta. serua bo itaq̄ eam. **Deinde** subtrahā ascen-  
siones gradus saturni in circulo obliquo ab ascensionibus gradus opposi-  
ti. **Et** remanēt. 201. gradus. 20. minuta qui est totus arcus diurn' saturni quē  
diuidā per mediū. z ueniūt. 100. gradus. 40. minuta qui est medietas arcus di-  
urni saturni: serua bo itaq̄ eū. **Deinde** querā ascensionē gradus saturni in  
circulo directo z inuenio. 247. gradus. 48. minuta quibus addā. 60. gradus:  
q̄ volo radiatiōē sextilē sinistram. z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos  
reducā ad gradus eq̄les i circulo directo: z inuenio. 10. gradus. 14. minuta. 14.  
sa. scorpiōis. z hec est radiatio circuli directi. **Deinde** querā ascēsiōes gradus  
saturni in circulo obliquo in regione cui' latitudo est. 48. gradus. **Et** inuenio.

147 gradus. 11. minuta quib<sup>9</sup> addas. 60. gradus: et pueniunt. 207. gradus. 11. mi-  
 nuta quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo et inuenio. 19. gra-  
 dus. 52. minuta. 14. secunda libze. **U**ideo q<sup>3</sup> radiatio circuli directi est maior  
 quā radiatio regionis subtrahā minozē de maiorē in dīa. 20. grad<sup>9</sup>.  
 22. minuta quā reducā ad idē genus: et pueniunt. 1222. reducaz et distantiam  
 saturni a medio celi ad idem genus distātia fuit. 15. gradus. 22. minuta reducā  
 ad idem genus. 1920. minuta. multiplicabo dīam per distātia et proueniunt.  
 1126684. secunda. **D**einde reducā medietatē arcus diurni saturni ad idē ge-  
 nus. Medietas arcus diurni fuit. 100. gradus. 40. minuta. reducta ad idem ge-  
 nus. 6040. proueniunt minuta per que diuidā numerū qui puenit ex multi-  
 plicacione. **E**t exiunt tres gradus. 6. minuta. 32. s<sup>a</sup> quos subtrahā a radiacione  
 circuli directi: quā illa fuit maior et remanēt septē grad<sup>9</sup>. 7. minuta. 42. s<sup>a</sup> sc<sup>o</sup>  
 p<sup>o</sup>tionis. ibi sunt radij saturni sextiles sinistri in casu pposito. **S**i autē volue-  
 ris radiacionem dextrā ubi precepi addere. 60. gradus subtrahē. 60. et opera-  
 beris sicut prius. **S**i vero gradus planete cuius radios vis pycere fuerit iter  
 graduz ascēdentē et angulum terre vide longitudinē eius a gradu ascēdente  
 quā scies hoc modo. **S**ubtrahē ascensionē gradus ascēdentis in circulo obli-  
 quo ab ascēsiō<sup>9</sup> gradus planete in eodē circulo obliquo. **E**t hoc si volueris  
 radiacionem sinistrā. et q<sup>3</sup> remanserit erit distātia planete a gradu ascēdente ser-  
 uata eē. **D**einde q<sup>3</sup> medietatem arcus nocturni gradus planete quē scies hoc  
 modo: subtrahē ascensionē nadir gradus planete ab ascensionib<sup>9</sup> gradus plane-  
 te: et remanēbit totus arc<sup>9</sup> nocturnus quē media et sua medietatē. **H**is itaq<sup>3</sup> ser-  
 uatis q<sup>3</sup> ascensionē gradus planete in circulo obliquo p tabulam factā ad la-  
 titudinē tue regiōis q<sup>3</sup> adde. 60. p radiacione sextili zē. et q<sup>3</sup> puenit reduc ad  
 gradus equales in circulo obliquo et vocetur radiatio circuli obliqui. **D**ein-  
 de quere ascensionē gradus planete in circulo directo: quibus adde. 60. gra-  
 dus pro radiacione sextili et cetera: et q<sup>3</sup> puenit reduc ad gradus eqles in cir-  
 culo directo: et q<sup>3</sup> prouenerit serua et vocet radiatio circuli directi. **D**einde vi-  
 de differentia iter radiacionē regionis et circuli directi: subtrahendo minozē  
 a maiorē: quā differentia multiplicā p distātia planete a gradu ascēdente.  
**E**t pductum diuide per medietatē arcus nocturni gradus planete et exhibit p<sup>o</sup>  
 ppositiōalis quā adde cū radiacione regionis si fuerit minor radiacionē circuli  
 directi: vel subtrahē a radiacionē regiōis si illa fuerit maior radiacionē circuli  
 directi. **E**t q<sup>3</sup> post additionē vel subtractionē puenit loc<sup>9</sup> erit radioz. **E**xem-  
 plū i hoc pono q<sup>3</sup> gradus ascēdēs sit. 18. scorpionis. et Jupiter sit in. 10. sagitta  
 rj quā ascensionē grad<sup>9</sup> ascēdentis in orizōte. 48. graduū. et inuenio. 245. gra-  
 dus. 55. minuta. **D**einde queram ascensionē gradus Iouis in eodē horizonte  
 obliquo. et inuenio. 275. gradus. 2. 27. minuta: subtrahā ascensionē gradus ascē-  
 dentis ab ascensionibus gradus Iouis: et remanent. 29. gradus. 32. minuta que  
 est distātia Iouis ab ascēdente. **D**einde subtraxi ascensionē gradus oppo-  
 siti Iouis ab ascensionibus gradus iouis: et residuū mediaui: et inueni. 117. gra-  
 9. minuta q<sup>3</sup> est medietas arcus nocturni gradus iouis. **D**einde addidi ascen-  
 sionibus iouis. 60. gradus et puenerunt. 335. gradus. 27. minuta quos reduxi  
 ad gradus equales in circulo obliquo: et inueni. 12. gradus. 45. minuta aqua  
 rj. **E**t hec est radiatio regionis: seruauit itaq<sup>3</sup> eam. **D**einde quesiui ascensionē  
 gradus iouis in circulo directo: et inueni. 338. gradus. 21. minuta quibus addi-



ante angulum. Et si hec po fuerit minoz 120. gradi. sicut est quasi frequenter ca-  
dunt radij trini ultra angulum. si fuerit maior. 120. cadunt ante angulū. Si igit  
cadant radij ultra angulum subtrahat ptem radiationes equatā a. 60. gra. pro  
radiatione sextili vel a. 90. pro radiatione quarta: vel a. 120. pro radiatione tri-  
na: z qd remanserit adde super ascensiones gradus ascendentis i circulo obli-  
quo z quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo z gra-  
dus signi qui extierit erit locus radioz. Si sciueris istam operationē scies di-  
rigere planeta existentem in vna quadra ad locum existentem in alia quadra.  
Pūc modū nōvidi expositum nec positū aliquo libz. **C**ut planius pateat qd  
dixi ponam in hoc exemplū. Pono q gradus mediū celi sit. 10. gra. cancri z sa-  
turnus sit in quarto gradu virginis: z gradus ascēdens in orizōte obliquo in  
regione cuius latitudo est. 40. gradus sit. 7. gradus. 59. minuta libre. **Q**uestus  
ascensiones grad<sup>o</sup> mediū celi in circulo directo z inueni. 190. gra. 53. minuta.  
**D**einde questus ascensiones gradus saturni in circulo recto z inueni. 245. gra-  
dus. 55. minuta. **S**ubtraxi ascensiones mediū celi ab ascensionibus gra. saturni  
z remanserunt. 55. gradus. 2. minuta: que est distantia saturni a medio celi. **D**e-  
inde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo z remanserunt. 203. gra. 3. mi-  
nuta: z hic fuit arcus diurnus gradus saturni quem mediaui z inueni. 101. gra-  
dus. 31. minuta. 30. sa que est medietas arcus diurni gradus saturni **S**ubtra-  
xi ascensiones gradus saturni in circulo directo que fuerunt: 245. gra. 55. mi-  
nuta ab ascensionibus gradus ascendentis in eodem circulo directo que fue-  
runt. 277. gra. 19. minuta z remāserunt. 31. gra. 24. minuta q fuit pars radiatio-  
nis circuli directi. **D**einde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo ob-  
liquo q fuerūt. 144. gra. 277. minuta. ab ascēsiōib<sup>9</sup> gra. ascēdentis in eodē cir-  
culo obliquo que fuerunt. 190. gra. 53. minuta: z remanserunt. 46. gra. 26. mi-  
nuta que fuerūt pars radiationis regionis siue circuli obliqui: vidi qd pars  
radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. **S**ub-  
traxi ergo minoruz de maiori z remāserunt 15. gradus. 2. minuta que fuit diffe-  
rentia duarū partium quā multiplicauī p distantiam saturni a medio celi z di-  
uisi p medietatem arcus diurni gra. saturni. z exiuerūt. 8. gra. 8. minuta. 59. sa  
z hec fuit pars proportionalis differentie quā addidi supra partem radiatio-  
nis circuli directi z prouenerunt. 39. gra. 32. minuta. 59. secūda. **I**sti sunt gradus  
ascensionum qui fuerunt in figura a saturno vsqz ad gradum ascendentem  
z quia fuerunt pauciores qz. 60. sciui q radij sextiles saturni in hac figura ce-  
siderunt. ultra gradum ascendentem. **S**ubtraxi ergo hos gra. a. 60. pro radia-  
tione sextili. z remanserūt. 20. gradus. 27. minuta. 1. fm: quos addidi super as-  
censiones gra. ascendentis in circulo obliquo qui fuerunt. 190. gra. 53. minū-  
ta: z prouenerunt. 211. gradus. 20. minuta quos reduxi ad gradus equales in  
circulo obliquo z inueni. 22. gra. 54. minuta. 52. secūda libz: ibi fuerunt radij  
sextiles saturni in proposito exemplo secundum hunc modum debet fieri in  
alijs angulis. **E**t hec de radiationibus sufficiant.

**H**abent etiaz quinqz planete in vno  
quoqz signo terminos. **D**u<sup>o</sup> auctor diermina-  
nit de trib<sup>9</sup> dignitatib<sup>9</sup>



**F**acies autē signorū. **H**ic determinat de quā dignitate z vltima essentiali qz hnt planete in signis q vocatur facies. Et pōt diuidi in tres partes. qm̄ i p̄ma pte ponit diuisionē z ordinationē faciez. In hā parte docet inuenire facies p numeros. In tertia parte ponit de eis tabulā. Sc̄da pars incipit. Cū ha/bueris gradus in aliquo signo. Tertia est in fine vbi ponit tabulā. Dicit q qdlibet signū diuiditur in tres partes equales q vocant tres facies z qlibet factes est ex .10. gradibus. Et incipiunt istē facies a principio arietis z pcedūt hz ordine signoz z planetaz. itaqz prima facies est martis. s. primi .10. gradus. hā facies arietis. s. .10. gradus sequētes sunt solis q succedit marti in ordine sphaerarū. tertia est veneris que succedit soli. Et prima facies tauri est mercurij que succedit veneri. Secunda lune que succedit mercurio. Tertia saturni. Et p̄ma geminorū Jouis. z sic fm̄ hunc ordinem vsqz ad finē signorum. Postea docet inuenire p numeros cuius planete sit aliqua facies. Et dicit cū habueris gradū alicuius signi z volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu cōputa numerū signorū a principio arietis vsqz ad principiū signi propositi: z multiplica illum numerū per tres: z cuz numero producto adde facies cōpletas signi propositi: verbi gr̄a: si transierint .10. gradus cōpleti adde vnitatē. Si .20. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahē .7. quotiēs poteris. z qd remanserit computa a Marte secundum ordinem planetarū. z vbi numerus finitus fuerit sequens planeta est dñs faciei que sit: verbi gratia pono quod habeam .15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio q a principio arietis sunt .4. signa completa. multiplicabo ergo .4. per .3. z erunt. 12. Et scio q de leone transiit vna facies completa: ideo addam vnū z erunt. 13. facies complete a principio arietis. subtrahā inde septem z remanent .6. da bo. primam vnitatem marti. secundam soli. tertiam veneri. quartam mercurio. quintam lune. sextam saturno. Erit ergo facies sequens que non fuit completa Jouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Querēs enim nomen illius signi cuius dominū faciet queris z inuenies in directo quis sit domin⁹ prime faciei z quis secunde z quis tertie.

**Q**uia auxiliante deo. **P**ostqz auctor de terminauit de dignitatibus planetarū in signis. In ista parte determinat de fortitudinibus quas hnt in istis dignitatibus. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in prima parte ostēdit quot fortitudines hēat planeta in qualibet dignitate. In hā parte cōparat istas dignitates ad res sensibiles. sc̄da est ibi: vnde qdā de hac re. **P**rima pars pōt diuidi in duas: qm̄ primo continuat se ad dicenda. s. p̄sequitur ibi: naz dñs domus. Dicit qz adiuuante deo cōpleuit de dignitatib⁹ planetarū i signis. modo vult ostēdere quot fortitudines hēat quelibet in ip̄sis dignitatibus. Postea dicit q dñs domus hz quinqz fortitudines. dñs exaltationis hz quattuor. dñs triplicitatis hēat tres. dñs termini duas dñs faciei vnā. Postea replicat illaz cōtrouerfiā de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatibus planetarū dicens q quidā de dignitatibus planetarū fecerunt talē cōparationē q plane ta existens in sua domo est filijs viro existēt in domo atqz dñatōe sua. Et plane ta in exaltatōe sua est filijs viro in regno atqz gloria sua z patet in littera. **C** Ex ista littera pōt notari si aliquis planeta patiat magnū ifortunū i domo vel ex

altatione sua hoc est multū detestabile. sicut multū eēt detestabile si rex vincere  
tur in pprio regno suo z in fortiori loco regni sui. **30** qñ luminaria eclypsan  
in proprijs domibus vel exaltationibus suis hoc est malum signum.

**S**equuntur has figure signorum. **Prius** au  
terminauit de dignitatibus planetarum in signis z de formidibus  
quas habent in istis dignitatibus. In ista parte determinat de figuris siue for  
mis ipsoꝝ signozū hoc est ostēdit nobis que signa hñt formas humanas: z que  
hñt formas alioꝝ animalū z manet indiuisa. Dicit quod quedam signa dicū  
tur rationalia. s. illa quozum imagines sunt figurate ad imagines hominum.  
Et illa sunt gemini virgo aquarius libra z medietas prima sagittarij. z ista di  
cuntur habentia pulchras voces. Et virtus eozum est maior cū fuerint in ori  
ente. Et quedam ex signis dicuntur habentia halas scilicet gemini virgo z pi  
scis. Quedam ex eis dicuntur quadrupedia. s. sagittarius leo aries taurus z ca  
pricornus. Et eozum quedā sunt domestica. s. illa que sunt figurata secunduz fi  
guras animalium domesticozum. Et hec sunt aries taurus z capricornus. Et  
eozum virtus magis apparet cum fuerint in meridie. Virtus autem virginis  
capricorni z aqnarj magis apparet cum fuerint in septentrione. Et quedam  
ex signis videntur vitiosa z turpia z tortuosa scilicet aries taurus cancer scor  
pius z piscis. z virtus eozum magis apparet in occidente. Quedam vero sunt  
sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios. s. ari  
es taurus libra sagittarius capricornus z aquarius. Et quedam ex his signis  
sunt multum luxuriosa. s. aries z taurus leo z capricornus. Et quedam dicun  
tur multum filioꝝum scilicet cancer scorpius z piscis. Et quedam ex signis  
dicuntur habentia dimidiam vocem: illa scilicet que habent vocem anima  
lium balantium rugientium z mugientium: vt aries taurus leo capricornus z  
ultima pars sagittarij. Quedam ex signis dicuntur carentia omnino voce sci  
licet illa que figurantur secundum imagines animalium carentium voce: vt  
cancer scorpio z piscis. **Daly** abenragel breuiter expedit se de formis signoꝝ  
rum dicens. Signozum alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarū.  
Alia in forma bestinglorum. Alia in forma reptilū. Que sunt in forma huma  
na sunt gemini libra aquarius virgo. In forma bestiarū aries taurus capricor  
nus z sagittarij. In forma bestinglorum. i. animalium rapacium leo. In forma  
reptilium cancer scorpio z piscis.

**Q**uoniam unum quodque signorum habet  
propriam significationem. **Prius** auctor de  
terminauit de fi  
guris signozum. In ista parte ostendit nobis quid habent signa ex membris  
hominum: z ex regionibus z ex planetis. Et potest diuidi in duas partes: qñ  
in prima parte facit quod dictum est. In secunda determinat de doloribus pla  
netarum in signis. Secunda incipit ibi. Et siquidem planete significauerint  
dolorē. Prima potest diuidi in .12. partes secundum q. .12. sunt signa. Claruz  
est quod dicitur littera ex cepto q. nomia regionū nō sunt nobis nota. **Nota**  
dum est hic quod **Ptolemeus** diuidit totā terrā habitabilem in quatuor par  
tes. Et secundum diuisionē **Ptolemei** imaginari potest vna linea transiens

ab oriente in occidēte per mediū habitatiōis ita qđ ista linea diuidat partes  
 meridionalem a septentrionali. Et dicit **Daly** z ista linea distat ab equinoctia-  
 li per .36. gradus. z secundū hanc diuisionem distat ab vltima habitatiōe in  
 septentrione per .30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo contineat .66. gra-  
 dus. Et tanta est distantia equinoctialis vsq; ad circulū arcticuz: immo est .66.  
 gradus. 26. minuta: z .30. scđa. Ideo dicit **Daly** vel circa. Et dicit quod infine  
 istius linee versus occidentem est passagiū herculis. Et hoc est vnde transiur  
 in hispaniam z est mare ibi strictuz quod existens in vno lutoze potest videre  
 existentē in alio. Et sunt ibi tres insule qru vnā vidēt trāseuntes in hispaniā p  
 terrā occidentis. Et stat in ea idolū tenens in manu clauēs ad demonstrandū  
 qđ vltra locum illū nō sit habitatio. Et in qualibet duarum aliarū insularū stat  
 idolū fm eundē modū. Et in parte orientali in fine linee pdicte stant idola eo-  
 dem modo tenentia clauēs z demonstrantia quod non sit vltra illum locū ha-  
 bitatio versus orientes. Dicit **Daly** qđ **Hercules** posuit ista idola in signum qđ  
 ipse acquisiuerat totū mundum. Longitudo linee predicte scđm qđ dicit **Daly**  
 est .180. gradū. Ad visū fm sententiā **Stolemet** imaginet ista linea diuidi p  
 mediū ita qđ remaneant .90. gradus versus orientē: z aliū .90. versus occiden-  
 tem. Et imaginetur transire vna linea per polos mundi per mediū diuisionis  
 linee supradicte ita videlicet qđ transeat per mediū terre habitabilis scđz la-  
 titudinem. Prima autē linea dicebatur transire per mediū terre habitabilis  
 fm longitudinē. Patet itaq; qđ due linee supradicte que diuidunt totam terrā  
 habitabile in quattuor partes contigunt in loco intersectionis linearū qui est  
 punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione intellecta facile est videre  
 inias. **Stolemet** in partitione signoz z terrarū. Dicit itaq; **Stoleme** qđ hec  
 tria signa aries leo z sagittarius que faciunt primā triplicitatē ptinet ad qrtaz  
 partē terre habitabilis que est inter septentrionē z occidens. z illā qrtā gubernat  
**Jupiter** eo qđ est septentrionalis: z **Mars** hz participationē cū eo: qđ ptinet ad  
 partes occidentalē. Et tria signa triplicitatis scđe. s. taurus virgo capricornus  
 pertinent ad partē que est inter meridiē z oriens z gubernat ipsam **venus**: qđ  
 est meridionalis. z hz participationē cū ea **saturnus** qm ad partē orientālē per-  
 tinet. Et tria signa triplicitatis tertie. s. gemini libra z aquarius ptinet ad partē  
 que est inter oriens z septentrionē: z gubernat ipsam **saturnus** eo qđ pertinet ad  
 oriens z hz participationē cū eo **Jupiter** eo qđ pertinet ad septentrionem. Et  
 tria signa triplicitatis quarte. s. cancer scorpio z piscis pertinent ad partes que  
 est inter meridiē z occidens. z gubernat ipsaz **Mars**: qđ pertinet ad occidens.  
 z hz participationē cū eo **venus**. Ex predictis poterit quilibet cōiecturare ad  
 quod signum pertineat quilibet terra. Sciet enim per longitudinem z latitu-  
 dinē regionis de qua quarta sit. Verbi gratia: oīs terra cui latitudo est maior.  
 36. gradibus. z longitudo eius ab occidēte min<sup>9</sup>. 90. gradib<sup>9</sup> fuerit est de quar-  
 ta septentrionali occidentali z sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta in  
 qua est terra tua scis quod vnum signum ex tribus signis triplicitatis illius  
 quarte respicit illā terrā. z poteris scire quod ex illis tribus respiciat eaz p mo-  
 res z cōsuetudines hoīuz habitantiū in ea. Verbi gra: scis qđ terra christiano  
 ruz est in parte septentrionali occidentali scio qđ aries leo z sagittarius dñatur  
 sup ipsam. Et si velim scire supra qđ ptē eius dñat qđlibet istorū signorū respi-  
 cio ad mores z cōditiones hōiū cū qbus signis magnis concordant. Cōstat

*M  
F  
M  
M  
M*

*II*

*gnomni habet  
nem  
id habet signa  
est vni in vna  
meridione de  
tem plane  
dum qđ: sunt  
obstant nobis  
subtiliter in  
potest vna in*



rubens albo cumixtus: oculi eius commixti. pectus rectum: z crura sua patie  
 tur morbum in parte superiori: z erit cognitus in ter gentes: z simplex imixtus  
 qz confozio regum. Qui natus fuerit sub secunda facie erit pulchre: pectus  
 eius erit latum: testiculi z crura gratilia: eritqz honoratus inter familiam eius  
 ac alti cordis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulum brevis stature  
 eritqz color eius albus roseo permixtus: eius vox vehemens amans mulie  
 res: z habebit plenitudinē amicorū z morbos plures sustinebit. Qui nat<sup>o</sup> fue  
 rit sub prima facie virginitas erit decentis stature: erit corpus ei<sup>9</sup> erectum z pul  
 chru: z erit sciēs z ac<sup>o</sup>: eius capilli scripti: z erit diligēs iusticiā: eius vox vehe  
 mens: sterilis existēt: anima ei<sup>9</sup> bona: facies pulchra: eritqz scriba z bene doc  
 tus. Qui aut natus fuerit sub secunda facie erit pulchre apparēt: oculi ei<sup>9</sup> par  
 vi. natus eius pulchre: eritqz disciplinabilis z simplex preuoluntarius corde  
 diliget laudari. Natus sub tertia facie erit pulcher aspectu pceptibilis discipli  
 ne: veri sensus ac simplex z sapiens. Qui natus fuerit sub pma facie Libre: erit  
 pulchre facie: z in ei<sup>9</sup> capite vulnera ferūt: eritqz laborator z simplex ac discipli  
 nabilis. Nat<sup>o</sup> sub secunda facie erit pulchri vultus z in erit ei impedimētū in ocu  
 lis: estqz corde preuoluntarius. Natus sub tertia facie erit pulcher z erit cogni  
 tus z honorat<sup>o</sup> iter gentes ipius. Et qui fuerit natus sub sine signi huius erit  
 nullius sexus aut viri usqz. Qui fuerit nat<sup>o</sup> sub pma facie scorpionis parū pul  
 cher existet: z habebit signū in capite: z pect<sup>o</sup> eius erit latū. Et habebit signum  
 in pede sinistro vel in manu dextera estqz hō castigatiōis bonaqz discretione  
 plen<sup>o</sup> ac in loquela festinus. Natus sub secunda facie caput ei<sup>9</sup> erit magnum:  
 existetqz modice pulchre figure: z habebit signum in genu z dorso: z erit hō  
 discipline verba sua multiplicans. Qui natus fuerit sub tertia facie erit brevis  
 stature oculis eius cōtozu appetēs comedere amās mulieres. Qui aut natus  
 fuerit sub sine huius signi aut erit nullius aut viri usqz: sexus. Qui natus fue  
 rit sub pma facie sagitarij erit pulcher ipsecter: decorus aspectu recte stature:  
 diligens bonū: regibus ac magnatib<sup>9</sup> se cōmiscēs. Nat<sup>o</sup> sub secunda facie corp<sup>o</sup>  
 habebit cōdecēa facies in eius crocea supercilia cōpressa z hēbit signum in pe  
 ctore. Nat<sup>o</sup> sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vi murlegi:  
 pect<sup>o</sup> latū: z habebit signū in sinistro crure. Qui sub pma facie capricorni nat<sup>o</sup>  
 fuerit erit corpus suum condecēs: pectus latū: z hēbit signū nigrum in cubito  
 erit astutus disciplinabilis simplex z pvoluntari<sup>9</sup>. Natus sub secunda erit pul  
 cher: hēbit nares longas: oculi ei<sup>9</sup> pulchri: volūtas ei<sup>9</sup> mala z iracūdius: est  
 hō sciēte. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: ei<sup>9</sup> in facies citrina: z  
 in eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festinus in iras: despiciēs  
 milū vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligētqz sodales  
 Qui aut natus fuerit in sine huius signi erit filius adulterin<sup>9</sup> z oīno huic iest  
 signo minime in mulierum natiuitatib<sup>9</sup> valere. Qui aut natus fuerit sub pma  
 facie aquarij erit corpore z facie fozmofus: z hēbit in pectore aut pede sinistro  
 signum: eritqz hō disciplinabilis z sodales diligens. Natus sub secunda facie  
 erit longus: facies eius erit rubea: z signum habebit i dorso z sub eius cubito  
 eritqz oibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher:  
 statura breuis: facie roseus: z habebit signū sub cubitis: z erit mulierū amatoz.  
 Et qui sub sine huius signi natus fuerit diuersificatus erit in eius figura atqz  
 in omnibus suis operibus. Qui autē sub pma facie pisciū originē traxerit: coz

mp

z

mp

z

z

z

z

pus eius erit album: et facies similiter: pectus eius latum: barba pulchra: frons  
preclara: oculi eius magis nigri quam albi. Et forte aliquod membrum sibi defi-  
ciet: diligit dormire: eritque gulosus et ebriosus: et habebit signum sub cubito vel  
in pede. Natus vero sub secunda facie erit brevis stature, decorus aspectu: bar-  
ba nigra: pilosus: et erit ambulans in duritia cum filiis hominum. Natus sub  
tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri: eritque morbosus:

**¶** Si quidem planetæ. Prius auctor ostendit qualiter  
signa respiciunt membra huma-  
ni corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planetæ respiciunt  
membra corporis humani in ipsis signis. Et potest hic pars diuidi in .12. par-  
tes secundum .12. signa. ubi partes incipiunt patet. Prima pars diuidi potest  
in duas: quoniam primo proponit. Secundo prosequitur ibi: in ariete. Dicit  
primo quod si aliquis planeta significauerit aliquam infirmitatem siue debilita-  
tem in corpore humano habebit in quolibet signo membrum proprium in  
quo erit illa infirmitas. Et quia ita est conuenit tractare de doloribus planetarum  
in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundum successionem signorum et planeta-  
rum. Quod dicit auctor planum est in litera. Ad euentiam unius partis pono unum  
exemplum: Nono quod in aliqua natiuitate saturnus significauerit nato debili-  
tatem alicuius membri et sit saturnus in ariete. Dico quod illa debilitas vel infirmi-  
tas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas in ventre et sic intel-  
ligas de ceteris signis. Nono et quod mars in natiuitate intelligas de reuolutio-  
ne annorum. natiuitatis significauerit vulnerationem et sit mars in ariete erit vulnus  
in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: et sic de ceteris signis et planetis in-  
telligas. Ptolemeus vult quod membra in quibus cadunt morbi et impedimenta ac-  
cipiuntur a figura celi in hora natiuitatis vel reuolutionis. Dicit enim in .74.  
propositione centiloquii cum fuerit mars in ascendente alicuius natiuitatis erit  
cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Naly quod caput est ascendens et  
secundum hoc collum est secunde domus. brachia tertie domus et sic secundum ordinem  
domorum secundum quod dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loqui-  
tur domino concedente in capitulo sexte domus.

**¶** Sunt quoque in uno quoque signo. In ista  
parte au-  
tor determinat de quibusdam specialibus proprietatibus planetarum  
que sunt in diuersis gradibus circuli signorum et sunt sex. sunt enim ibi quidam  
gradus masculini et quidam feminini. Et sunt ibi quidam gradus lucidi et qui-  
dam tenebrosi. Etiam sunt ibi quidam gradus qui dicuntur putei. Et sunt ibi  
quidam gradus qui dicuntur azemena. Et sunt ibi quidam gradus qui di-  
cuntur augmentantes fortunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur con-  
fortes. Et secundum hoc ista pars potest diuidi in sex partes: quoniam in prima  
parte enumerat gradus masculinos et femininos. In secunda parte enumerat  
gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In tertia parte enumerat gradus  
qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemena.  
In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et  
gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur confortes.  
¶ Prima pars incipit in principio. Secunda incipit ibi: et in uno quoque ho

*Debita  
tas pla  
netarum*

rum signozū. Tertia incipit ibi: z in signis sunt gradus. Quarta ibi: z sunt in signis quidam gradus. Quinta ibi: z in circulo. Sexta ibi: z omnes duos gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quonia in prima parte incipit enumerare gradus masculinos z femininos litteraliter. In secunda parte ponit tabulam de eis. Ad dicit patet in litera. Postea dicit q sunt qdā gradus in circulo qui dicuntur lucidi z qdā tenebrofi: z qdā fumosi z quidam qui vocantur vacui. Et incipit primo eos enumerare. Et deinde ponit de eis tabulā z patet post ea dicit q sunt in circulo quidā gradus qui dicuntur putei. z enumerat illos omnes in litera. z quidā libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit q in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit q azemena est quedam debilitatio corporalis vt est cecitas vel surditas vel aliqd talium vel amissio membri. Iuxta quod notandū q dicit Haly Abenragel in pmo capitulo domus sexte libri sui de natuitatib. Quando pars azemena fuerit in partitione ascendentis z luna iuncta cum ea vel dominus ascendentis significat: q azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius signi. Notandū est etiam q si sol in natuitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit q sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam z enumerat eos in litera. Iuxta quam partem notandū est quod Haly dicit in commento. 229. propositionis prime partis quadripartiti scire te conuenit q gradus augmentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis z planetarum fortunarum. sicut 19 arietis. 3 tauri. 15 cancri. 27 piscium. Similiter sunt illi in quibus adiunguntur termini fortunarum. Et sicut. 13 sagitarij z piscium. z sunt etiam gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus sunt stelle fixe de natura fortunarum. Et contrario in quibus sunt stelle de natura infortunarum. Et postea dicit q omnes duos gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capite bus signozum mobilium sunt eiusdem fortunudinis. Et dicuntur consortes sicut. 20. gradus capricorni. z. 10. gradus sagitarij. Isti enim duo gradus equaliter distant a capite capricorni. z 20. libre. z 10. virginis equaliter distant a capite libre. Et. 20. cancri z. 10. geminorum equaliter distant a principio cancri. z 20. gradus arietis. z. 10. piscium equaliter distant a principio arietis. Ptolemeus dicit. 229. propositione prime partis. Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus z diuiserunt eos in gradus lucentes lubricos z fumosos. Et sunt ex eis azemana: z sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si hoc inuenerunt experientia bonum est q operis per hoc. Et forsitam si eis accidit q aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius z fecit fortunam ceciderunt q gradus hoc fecerit. Et siquidem ita est conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. Et hic finem imponamus noster rationi. Videtur per istam literam q Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam zc. Dicit enim si ita est conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. gradus enim dicuntur lucidi vel tenebrofi propter stellas fixas ibi existentes. Et vult Haly secundum q preallegatum fuit q gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem q stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci none sphaere. Ex illa litera Ptolemei potest trahi q iudicia debent fieri secundum nona sphaeram z non secundum

Az eme

Coniuz  
us 3dg

et in laudibus pulcherrime  
pote aliquid mentem fieri de  
eius flant. necesse est quod  
cum filijs hominum. Vnde  
l. eius pulcherrime

Uras auctos ostendit qualiter  
gna respicit. Item in prima  
qualiter plane respicit  
hic pars diuidi in 1. par  
Secunda pars diuidi potest  
collegitur tota arte. Dicit  
infirmatam huc debilita  
gro membrum proprium in  
tate de odorib' planetari  
recessionē signozū z planeta  
entia vnae pono vna  
significauerit nato debili  
illa debilitas vel infirmi  
a firmatas vire z sic intel  
tate intelligit de recolito  
fit mare in arte. Ervuluo  
ceteris signis z planetis in  
t mosib' impedimenta ac  
vno omis. Dicit enim in 7.4.  
re alicuius naturalis erit  
caput et ascendentes z  
domus z sic fm ordinem  
materia vltimus loqui

signo. In ista  
pote au  
proprietatibus planetarum  
sunt. Ex. sunt enim ibi quidā  
quidam gradus lucidi z qui  
dicuntur putei. Et sunt ibi  
quidam gradus qui  
m gradus qui dicuntur con  
serpentes quoniam in pma  
in secunda parte enumerat  
parte enumerat gradus  
die qui dicuntur azemena.  
augmentantes fortunam z  
die qui dicuntur cōiuz  
capit dicit in vno qdā po

octauā. Ex quo enim vult q̄ istos gradus oportet mutare: consequens est q̄ gradus sc̄dm quos debent fieri iudicia nō mutant. **Elbumazar** in introducto-rio suo p̄bit istos gradus. s. masculinos z femininos lucidos z tenebrosos zc̄. Et dicit ibi si planeta ī natiuitate v̄l interrogatiōe masculini fuerit in gradu masculino vel in natiuitate feminine vel interrogatiōe in gradu feminino erit cuius significatio fortior. De gradibus lucidis, tenebrosis z fumosis dicit si ceciderit planeta in gradu lucido: erit ei⁹ significatio fortior in significatiōe honorum z significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebroso significat duritiem z tarditatez z horribilem rem z tenebrosam z malam. Et cum ceciderit in gradu fusco: vel vmbroso vel fumoso: vel in gradu vacuo significat modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putet abibit eius pulchritudo z aspectus z debilitat in significatiōe sua. Fortune namq; cum ceciderint in eos debilitant in significatiōe eaz. Alii vero cuz ceciderint in eos debilitatur significatio eoz. Et fortassis significabit fortunam accidentale p̄pter debilitatem eorum super malum. De gradibus augmentantibus fortunā dicit antiqui putauerunt q̄ in circulo erunt gradus augentes fortunā. Et dixerunt q̄ planete cum non fuerint ī locis significātibz fortunā nati z fuerit luna vel pars fortune in his gradibus aut fuerint ipsi gradus ascendentes augent fortunam nati. Et si planete significauerint sibi casum. Isti gradus mouent eum in sublimationem per aliquā quantitatem quodam motu. De gradibus sublimitatis dicit. Quidam dixerunt q̄ cum ascendens fuerit aliqs istoz graduum: aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eorum z fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significauerint planete radice natiuitatis fortunā p̄ducat natū ad sublimitatem z sedem nobilitatis z dominabitur terris z ciuitatibus: z possidebit diuitias multas.

**¶ Quia auxiliante deo.** Prius auctor determinauit de esse circuli signoz essentiali. Sic determinat de esse accidentali ipsius. Et diuiditur in duas ptes: qm̄ primo continuat dicta dicendis. Secundo prosequitur ibi: naz circulus signozum. Et illa diuiditur in duas partes: quoniam primo determinat de diuisione accidentali circuli signozum. Secundo determinat de proprietatibus z significatiōibus consequentibus ipsam diuisionem: z incipit ibi: quarta autem pars que est ab ascendente. Et ista diuiditur in duas partes: quoniam primo ponit proprietates z significatiōes quartaz. Secundo ponit significatiōes singulaz domoz: z illa incipit ibi: z vna queq; domoz. Primo dicit postq̄ compleuit esse essentialē circuli signozum, nnc vult tractare de eē accidentali ip̄. Postea dicit q̄ circulus figuratur qualibet hora tali figura que diuiditur in quatuor partes quas diuidit circulus horizonte z circulus meridianus. Et quelibet istarum quartaz diuiditur in tres ptes equales sm̄ diuisionē signi ascendentes in circulo directo. Et hoc mō diuidit totus circulus in. 12. ptes que vocantur turres vel domus: cuius expositio est in canonicis tabulatum. Intelligendū sunt duo circuli magni trāseūtes p̄ polos mūdi: quoz vnus est circulus meridianus: z alter circulus transiens p̄ punctū zodiaci q̄ est in contactu orientis orientalis: z per punctum oppositum. s. qui est in contactu orientis occidentalis interfecās circulum meridianum sup̄ polos mūdi. Isti duo circuli diuidunt totum celum in quatuor partes que quandoq; inter

te sunt equales quandoq; ineqiales: vt plurimum tamen sunt ineqiales. Si enim principium Arietis vel principium libre fuerit in ascendente. Iste quartus est equalis. In omnibus autem alijs dispositionibus sunt ineqiales. Nota intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meridianum et circulum transeuntē per initium ascendētis diuidi in tres partes equales. Similiter alia portio circuli equinoctialis que est ab ascendēte vsq; ad inferiorem partem circuli meridiani. scilicet ad angulum terre intelligat diuidi in tres partes equales. Deinde imaginētur circuli magni transeuntes per diuisiones predictas et per polos mundi tunc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos primos est vna domus. Nec est positio Ptolemei: ista tenet cōiter. Est etiam alia imaginatio de domibus quā tenet Abrahā auenire. Et imaginatur transire circulos per diuisiones equinoctialis: et per intersectiones circuli meridiani et horizontis in parte septentrionis. Ista via cōmuniter nō tenet: ideo nō curo eam multum explanare. Inuenire autem principia. id est domorum per astralabium non est difficile: immo leue. cuius doctrinā hic interponere esset longum et superfluum cū in canonibus astralabij fuerit posita sufficienter. Qui autem voluerit domos equare per tabulas in canonibus tabularum primi mobilis: doctrinā completam inueniet. Deinde dicit auctor principium huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemispherij ex parte orientis. Deinde sequitur secunda domus: deinde tertia: sic vsq; ad duodecimam.

**Quarta autem pars.** Hic auctor ponit proprietates et significaciones circuli signorum consequentes diuisionem eius accidentalem. Et dicit quod quarta pars circuli que est ab ascendente vsq; ad medium celi scilicet. id est domus. id est. 10. dicit quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium vite et vocatur puerilis sanguinea. Et alia quarta est a medio celi vsq; gradum occidentis scilicet. 9. 8. 7. domus dicitur meridiana feminina recedens a nobis: et significat medietatem que vocatur perfectio iuuentutis: et vocatur estualis et colerica. Tertia quarta que est a gradu occidentis vsq; ad angulum terre scilicet. 6. 5. 4. domus est occidentalit masculina accedens ad nos: et significat finem vite: et vocatur autumnalis melancolica: et est mediocris etatis. Quarta pars que est ab angulo terre vsq; ad ascendens scilicet tertia secunda et prima domus est septentrionalis feminina recedens a nobis: et significat quod accidit homini post mortem eius quantum ad memoriam hominum scilicet virum dicitur de ipso bonum vel malum. Et hec pars vocatur senilis flegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte comparatio quā auctor ponit hic sicut illa quā posuit in diuisione essentiali circuli. excepto quod addit hic quod significant initium et medium et finem vite: et quid accidat homini post mortem eius. Postea dicit quod tota illa medietas que est a medio celi eundo per ascendens vsq; ad quartam domum vocatur medietas ascendens. Et alia medietas que est a quarta domo eundo per gradum occidentis vsq; ad medium celi vocatur ascendens. Et tota medietas que est super terrā vocatur dextra: et illa que est sub terra vocatur sinistra. Deinde dicit quod prima domus. 4. 2. 7. 2. 10. vocatur anguli. Et. 2. 5. 8. 2. 11. vocatur succedens angulis. 3. autem. 6. 9. 2. 12. vocatur cadentes ab angulis. Deinde addit quoddam notabile: et dicit cum planeta fuerit in angulo vel in succedente dicitur proficere: si fuerit in cadentibus dicitur deficere.









*perduntur subter*

te z cōbūsserit dominus secunde domus aut partem substantie significat quod natus perdet substantiā occasione fratru:z soluet pro eis impositiones amissiones z damna multa. **Quando dominus tertie domus z pars fratru:z vel Jupiter fuerint in signis communibus vel signis multorum filiorum z fortune aspexerint eos aspectu amicitie:z cum receptione: significat quod natus ille primogenitus est a fratribus suis:z quod habebit fratres potentes z bonos. **Si dominus domus fratrum fuerit combustus aut pars fratru:z fuerit combusta vel si sol fuerit in domo fratru:z:aut in opposito Jouis:he sunt significatio nes paucorum fratru:z z quod destruentur z expergentur. **Quando dominus domus fratru:z infortunatus fuerit super terram:significat quod damnus z oc casio perueniet in fratribus qui fuerint ante eum. **Et si habuerit istud infortu nium eo existente sub terra malum:z damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post eus. **Et hoc modo dices in bono z fortuna quando fortunatus fue rit in locis bonis z fortibus. **Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse primogenitum:vel erit solus sine hoc quod vnquam fratres habebit vel sorores: vel quando inter ascendens z medium celi non fuerit aliquis planeta significat similiter qd natus est primogenitus. **Et si ali qui fratres nascentur post eū perdentur. **Et si forte aliquis ex eis remanserit semper tamen erit maior z melior. **Quando in aliqua reuolutione annoru:z nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratru:z eius morietur in illo anno. **Similiter si dominus tertie radice natiui tatis fuerit in decima domo reuolutionis:hoc est ideo quia decima domus ab ascendente est octaua a domo tertia. **Si aliquis quesuerit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que est domus fratrum z dominū sue triplicitatis z dominum illius domus z que ex fortunis vel infortunis aspicit ipsum z in quo loco est:quia si inueneris dominū tertie domus in sexta domo vel applicantem domino sexte domus:aut dñm sexte in tertia dicas quod frater eius est infirmus. **Et si ipsum inueneris in quinta vel .II. dicas quod frater eius non est in loco suo:quia iuit extra locū suū. **Et si inueneris dñz tertie do mus infortunatū:aut in .II. dicas quod frater eius est in axtietate aut in infirmi tate. **Et si inueneris dominū tertie cum Marte ambos coniunctos z cōbūsto nem intrantes sub radijs solis.dicas quod non euadet ab infirmitate. **Et si am bo cōbūsti fuerint iudica modis omnibus mortem. **Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in rebus pertinētibus ad alias domus vt de patre vel fi lio vel vxore zc. **Dicit hyspalensis volens incipere proximū iter fac vt plane ta fortuna aspiciat domum tertiam vel eius dominum ita quod non sit ibi ma lus vel eius quartus aspectus vel oppositus. **Si est luna in tertia domo bonū est. **Cancer Leo z Capricornus mali sunt pro breui itinere. **Luna in ascenden te vel in quarta domo in omni electione malum. **Laudendum est ne Luna sit in via combusta que est a .19. gradu libre vsqz ad tertium Scorpionis. **Laudendū est etiam ne sit luna prope caput vel caudam draconis infra .12. gradus.**

*Sanus frus*

*iter*

*virtutes q domus*

**Quarta domus.** **Hic ponit significaciones quarte do mus. **Et dicit q quarta domus signifi cat patres z hereditates z fines reru:z significat thesauros z omnes res occultas z absconditas:z sigt fines pite. **Et dicit an duzgaz dñs triplicitatis******



inter partem z saturnum vnus gradus propter quod iudicauit qd pater huius  
nati anno quo natus fuit ortus deceffit. z hic senex dixit qd est filius eius vnde  
natus adulterinus est: z tunc senex dixit: ego non sum pater huius nati, sed est  
filius filij mei z filius meus pater eius deceffit eodem anno natiuitatis istius si  
cut hic homo bonus dixit.

**Quinta domus.** *Utrius domus 8<sup>ta</sup>* Hic ponit auctor significationes quin-  
te domus. Dicit qd hec domus signi-  
ficat filios z legatos siue nun-  
cios z dona. Et qd futurum sit post mortem ex laude vel vituperatione. Et dixit  
anduzgam quod dñs triplicitatis domus filiozū primus significat filios z vi-  
tam eozū. Secundus designat dilectiones. Tertius significat legatos siue nun-  
cios. Dicit Ptolemeus in rationibus huius domus conuenit vt inspiciamus  
ad planetas existentes in loco zenith capitulo nostro z ad locū qui sequit  
illum. z est locus fortune z ad locum participem cū illis in figura. Dicit Haly  
in cōmento locus qui est zenith caputū nostrorū est. 10. domus. z locus qui  
sequitur est. 11. domus que est domus fortune. Et regula qua sciemus esse filio-  
rum est accepta a planetis existentibus in his locis aut existentib<sup>9</sup> in locis par-  
ticipantibus cū eisdem sicut est ascendens z. 7. domus quia vtraq; earū parti-  
cipat cū. 10. z. 11. Et si non inuenimus in his locis planetam inspicimus si  
quos inuenimus in. 4. domo. vel. 5. z accipiemus inde significationē. Dicit  
Ptolemeus z luna venerem z Ioue iudicabimus in dando filios. Solē mar-  
tem z saturnum in auferendo z dabimus mercurium participatozem cū quo  
cūq; eozū qui se cum participet figura dicit Haly in cōmento Si fuerit in lo-  
cis predictis aliquis ex planetis fortunis significat qd hēbit filios. Si aliquis  
ex infortunis nullum habebit filium z si habuerit erunt debiles z pauci. Et si  
mercurius participationem habuerit cū fortunis erit fortuna: si cum infortu-  
nis erit infortuna. Dicit Ptoleme<sup>9</sup> z est ppositio. 144. quarte partis res par-  
ticulares filiozū poteris scire per cōsiderationes qñ bene inspexeris in quo  
libet eozū ad planetam dantem filios ita quod eum ponas loco ascendens  
z scies cetera particularia filiozū generaliter sicut per natiuitates. Dicit Ha-  
ly in cōmento. Quod autem vult Ptolemeus in hoc loco narrare est id quod  
accidit in natiuitate mea. Inspexi z inueni Ioue in decima domo z in. 28. gra-  
du capricorni aspicientē se cū luna z saturno z significabat hoc qd haberē filio-  
s z quod morerentur: qz saturnus erat cū Ioue in. 10. domo. z quia Iupiter  
erat in signo feminino z luna sibi significabat qd essent plures vno z qd essent  
plures femine. Et qz Iupiter erat orientalis: significabat qd haberem masculū  
z sic habui tres filios. vnum masculū z duas feminas: z omnes obierunt: erat  
autē gradus ascendens natiuitatis masculi circa gradū saturni in mea natiui-  
tate z propter hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascēdens vnus femine in  
piscib<sup>9</sup> in sextili Iouis in mea natiuitate z in trino lune mee natiuitatis: z erat  
sol hylech in signo capricorni. Et erat gradus ascēdens alterius femine in ca-  
picozno. z hoc est mirabile: pp qd sciri pōt qd natiuitates semp inter se concor-  
dant vna cū illa. Dicit hyspalensis volens horā generādi filiū eligere mascu-  
luz: sit Iupiter in quouis angulo vel sit soli orientalis sitq; dominus hore ma-  
sculus z melius est vt signum ascendens sit masculinum z etiam eius dominus  
z si luna sit fortunata a Ioue erit melius. Pro femina accipe signa feminina

locus  
zenith

45  
... domus...  
... signa...  
... domus...  
... signa...  
... domus...  
... signa...

et planetas femininos et sit Jupiter occidentalis. Dicit Haly abenragel qm in quinta domo fuerit aliqua fortuna et dñs ante domus liber ab infortunijs et as pexerit medium celi natus multos hēbit filios et viuent ac ibunt ad bonuz. Et si fuerit contrarium: cōtrariū significat. Aspice in oibus natiuitatibus si inuenis luminaria infortunata non habentia vllum aspectum: fortune natus habe bit paucos filios. Et in sciendo tēpus in domo filiozū. si eū iueneris in parte oriētalī hēbit filios in iuuentute sua. si eū iueneris medio celi hēbit eos in medio etatis sue. Et si in septima hēbit eos in principio senectutis. Si in q̄rta hēbit eos cir ca finez vite sue. Sitr qm annus puenerit ad signū in quo fuerit Jupiter velve nus in radice natiuitatis hēbit filū in illo anno. Dicit Haly abēragel si iterro gatus fuerit pro muliere si est pgnans aut nō aspice si dñm ascēdētis et lunā am bos iueneris in domo filioz: aut si iueneris dñm dom' filiozū in ascendēte liberū ab infortunis: dicas qd mulier illa sit pgnans. et si dñs ascēdētis aut dñs domus filiozū dederit vim suam planeta exiteri in angulo. Et sitr si dñs ascen dentis receptus fuerit et recipiens ipsum receptus. dicas qd est pgnans. Et si dominus ascendētis dederit vim suaz planete cadenti ab angulo: significat quod non est pgnans.

**Sexta domus.** Sic ponit significaciones. 6. domus. Dicit sexta domus significat ifirmitates et seruos et significat finē vite et qd futurū sit ante senectutē. Dixit anduzgam qd primus dñs triplicitatis huius dom' significat ifirmitates et cōualecētias siue deteriorationes ifirmitatū. Scōs sigt vernaculos et seruos. Nota dñi in ter vernaculū et seruū. vernaculus enim idē est qd famulus et vocatur seruus cō ducticius. seru' est qui est pditionis seruilis. Unde dixit quidā verficatoz. Est pb' hic verna cui nō est cara taberna. teru' dñs triplicitatis sexte domus sigt qd boni vel mali eueniat sibi ex seruis et eozū vtilitatē atq; opa. Et cū hoc est si gnificatoz bestiaz et pecoz et oīuz quadrupediū q nō equitant et sigt multitudi nē vel paucitatē et fortitudinē eoz et quātū manebūt in manu ei' et qñ recedēt a suis manib'. sigt et carceres et retentiones. Dicit Ptoleme' in. 60. ppōe centi loquū. Albohara' sane et certe sunt hoze in gb' declarant mutationes morboz ad bonū vel ad malū velociter fz loca lune in angulis qdrati cōclusi a circulo directo. Alterationes vō q pcedūt has et indicant sunt vera loca lūe i angulis almutemō. Que at pcedūt has sunt loca lūe i angulis hñtib'. 16. latera. Et hoc postqz pcesserit eē egritudis fz eq̄litatē et nō acciderit aliqd extrinsecus q con turbet ifirmū. cū igit iuenerim' h' fortunā tā de fixis qz de erraticis significabit alterationē pspērā. Si vero in fortunā alterationē aduersaz nisi fuerit egritu dini ipsa ifortuna cōtraria et in suo haim. Luna vero in his angulis sigt morz bos acutos et sol prolixos. Et sitr omnis planeta sm proprias cōsuetudines. Haly in cōmento eiusdē dicit qd Ptolemeus docuit nos cām dierū determi nabilū et qd sint et qñ determinēt de bono vel de malo et alterationes sm oz dinem. Utilitas vero in hoc maior est medicis qz astrologis. et hoc i deo quia multi phi cōueniunt sup determinationes dicentes qd sunt alterationes et plia inter nās egrī et morbi acuti in q̄rta die et septima die et 4. die et 21. et que augē tur sm hoc accepta solo auditu et doctrina sine scientia. et nō ratiōnant in hoc nisi p illud qd preterijt de experimentis suis. Sed Ptolemeus dixit cām eius



hoc fuerit in fortuna in suo haim: quia tunc potest significare bonum: sed hoc est per accidens. Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica et luna aspiciat martem significat bonum. Et quando luna peruenerit ad bonum locum cui subendi tur latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. Latius octogani sunt. 45. gradus. et est medietas aspectus quarti. et licet non sit aspectus habet tamen maiorem conuenientiam cum aspectu quam alia loca: et ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenerit iam natura sentit iuamentum et incipit insurgere contra materiam morbi digerendo ipsam: et ideo tunc apparent signa digestionis in vrina. et aliquando fit crisis in quarta die: scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunam: et tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenerit ad locum cui subenditur latus. 16. angulorum et hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis dierum creticorum. Dicit Ptolemeus in. 70. propositione centi loquij cum fuerit luna in oppositione solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabiles in oculis. Et si fuerit occidentalis luna et in angulo et fuerit vtriq; mali occidentales ascendentes post lunam et sol in angulo et vtriq; mali ascendentes ante solem et illi oppositi. s. vnus alteri perdet natus vtrinq; oculum. Dicit Haly in commento eiusdem. maius impedimentum in duobus lunis minaribus est cum fuerint duo mali. i. saturnus et mars ascendentes ante solem et post lunam: et vnus eorum in oppositione alterius. et sol significat oculum dextrum. luna vero sinistram. Et in euitabile est quin netus amittet vtrinq; oculum cum fuerit significator in eius natiuitate hoc modo. Stelle vero nebulose sunt hec achoray: caput geminorum: et locus in quo cadit aqua quam fundit aquarius gutte leonis et alie que non lucent. Dicit Haly Abenragel in rationibus huius domus primitus loqui volumus in hoc capitulo in occasionibus et accidentibus que accidunt in spiritu et sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquemur in his que accidunt in corpore et sunt infirmitates corporis. Postea dicit dico quod demontiaci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis. Mercurium cum luna in aliquo aspectu: nullo eorum aspiciente ascendens: et fortior in natiuitate sua si diurna fuerit quam si saturnus: et si nocturna et Mars: et quis eorum fuerit fit in angulis et hec est natiuitas demonum. Quando sol damnatus fuerit ab infortunis vel a domino domus infirmitatis et fuerit super terram in natiuitate diurna vel luna in tali damnatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextero. Et si hoc infortunium solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna vel super terram lune in natiuitate diurna istud damnum et cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol et luna fuerint ambo in sexta domo infortunati natus sine aliqua dubitatione cecabitur. Quando Mercurius fuerit iunctus cum saturno vel in eius aspectu quarto vel opposito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili et infortunato: aut combustus fuerit vel retrogradus: aut peregrinus in signo muto natus ex quacumque harum significationum erit lingua damnatus vel mutus. Quando Mercurius fuerit dominus sexte domus: vel in oppositione saturni natus surdus erit. Maior et fortior significatio mutitatis est quando dominus ascendens et dominus exaltationis sue: et dominus triplicitatis eius: et Mercurius et luna sint omnes in signis mutis. Quando sol fuerit infortunatus vel damnatus sub terra significat damnationem stomachi. Et quando luna fuerit damnata sub terra significat damnationem pulmonis. Et si Mars fuerit hoc modo: signifi-

venia est amobio in initio et  
 illa in se propugnata illa mobio  
 conuaria locutione fuit in  
 si in eo fuerit in mobio die  
 enectory cui accedens in gne  
 bilulata fuerit in illo locum  
 uram in quarto signo a signu  
 ab omni signo quatuor  
 qua hec localiter quar  
 contrarietates. Et tempus  
 uadram in quo fuerit in  
 et protectiones radiat  
 am in initio mobio et ipsam  
 um mobio et quarum aspectu  
 us dies. et fin boni modus  
 anguli quadrat que in illu  
 ni indicantur est vterque  
 cui subenditur latus  
 luna latera figure habent  
 punciis in gnis incipit  
 fieri in his punctis tam  
 ne infortunis. Et si fortune  
 plera infirmos vero signifi  
 fortunata contraria mor  
 cum fuerit in suo haim sed  
 per hoc quod infirma  
 bus: si fuerit calida et mo  
 um. Et dicit quod esse fo  
 nis quoniam maius tempus  
 nobis Ptolemeus sub  
 illi de moribus. Toca  
 bus et fuerit in moribus  
 so. dit dixit tunc est hoc  
 uez determinationes: lo  
 quosuerunt libri ampo  
 nat et in hoc libro. Toca  
 7. 105. et 14. et 11. lorum  
 quod queris aspectu loci  
 14. que nati ad locum op  
 quantum aspectu. Hec  
 vena debet obseruare et  
 que sunt in principio mor  
 aspiciat quos aspectu lau  
 de limite natura. Toca  
 que vel aspiciat infirmo  
 que materia moribus et

Orty de  
1177

Musius

1189

Musius



hēat planeta a quo separatur luna cum planeta cui applicat. vel venus cum sole. Unde si dominus ascendentis vel luna applicuerit domino septime domus vel planeta a quo separatur luna planete cui applicat. vel fuerit dominus ascēdentis vel luna in septima domo significat ob querēs hēbit rē questā tū cū peccationibus z p̄tib<sup>9</sup> multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositōne significat q̄ res ista erit tū cū tarditate z labore z pena. S; si dñs septime domus applicuerit dño ascēdentis vel plāeta cui applicat luna plāeta a quo ipsa separaf vel fuerit dñs septime in ascēdente res illa leuiter fiet z cum magna voluntate mulieris z sue p̄tis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio sexuli. Et si nō inueneris aliquā applicationē iter significatores significat q̄ res non erit. Si aliquis querat a te si nocte illa cōplebit voluntatē suam cū muliere vel nō aspice si inueneris in q̄ōne venerē aspicientem ascendens. dic q̄ questio sua cōplebitur illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte preterita v̄l non iudica hoc eodem mō nec plus nec minus. Si querat a te pro aliqua muliere si est virgo vel non aspice ascendēs z dñm ei<sup>9</sup> z lunā z si eos inueneris in signis fixis. dic q̄ est virgo salua ab omni labe lipidā. Et si fuerit in signis cōmunib<sup>9</sup> vel mobilibus. dici q̄ est mulier z hēt vel habuit maritū. Et si questio fuerit pro puella que dicit se virginē. dic q̄ est corupta. z q̄ habuit aliquis rem cū ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos hēbit aspice a domino decime vsq; ad gradum martis z quot plāetas inueneris iter eos tot maritos habebit. Et si maris fuerit in septima domo aspicias a Marte vsq; ad Jovem hoc eodem modo z iudica secundum id z certificabis cum deo.

**O**ctaua domus. Dic ponit significaciones octauae domus. Et dicit q̄ octaua domus est domus mortis z timoris z significat hereditates mortuorum quas heredes debent possidere post mortem. z significat finem annorum vite post senectutem. Dicit Anduzgam primus dominus triplicitatis huius domus significat timorem. Secundus significat precepta z res antiquas. Tertius significat hereditas mortuorum. dicit Ptolemy cōuenit vt inspicias ad statum gradus interficientis quis planetarum sit ibi vel aspiciat ipsum: z secundum naturam illius erit iudicium de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dominus mortis accidet propter infirmitates longas: propter pitum scilicet z reumata z propter defectum nature zē. talia. Et si Jupiter fuerit dominus mortis erit mors propter apostemata gule z pulmonis zē. huiusmodi. Et si fuerit Mars erit mors propter febres continuas z acutas. Et si fuerit Venus accidet mors ppter infirmitatem stomachi z epatis. z cordis z per fluxum sanguinis z apostemata euntia per corpus z fistulas z si fuerit Mercurius erit mors propter epilentiam z propter stultitiam z amissionē sensus. Chaly dicit in cōmento. id. p̄p̄o sitōnis quarte partis. Ptolemy diuisit nobis mortē in duas maneres. vna est proueniēs ex infirmitatibus. Alia est proueniēs a re in qua non habet p̄ficus quid videre: sicut eui moztur gladio lancea. casu: igne z mortu bestie z fere vel aque submersione z alijs multis occasiōib<sup>9</sup>. Et quando planete gubernatores salui fuerint ab infortunis z in suis met dignitatibus z potentes z quando super eos nullus planeta contrarius eleuatur tunc accidet mors propter infirmitates. Alia autem mors accidet quando planete fuerint infortunati vel debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij ele-

107

Mars



manifestam mortē significant z patentem. Et qñ dñati fuerint sub terra mors erit abscondita z occulta. Quādo aliqua in fortunaruz fuerint in octaua domo vel iuncta dño octaua domo significat fortē z malā mortē. Et si aliqua fortunaz fuerit i octaua domo vel iuncta dño octaua domo significat bonā z pulchram mortē. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis z liber a radijs infortunarum natus erit fortunatus z laudatus z viuet annis. 73. z forte plus.

**Nonā domus.** Hic ponit significaciones nonne domus. Dicit q nona domo significat peregrina tiones z longa itinera z significat epistolas z legatos z rumores atqz somnia. Dicit Anduzgam q primus dominus triplicitatis huius domo significat peregrinationes z omne quod ei accidit in peregrinationibus: secundus significat fidem ac religionem. tertius significat sapientiā z somnia. Dicit **Da//ly** **Abenragel** in rationibus huius domus aspice in itineribus nati p̄mitus a domino triplicitatis domus itineris: quoniam quando dominus triplicitatis domo itineris p̄mus fuerit in bono statu z fortis fortunat⁹ z receptus significat q natus ibi per itinera z mouebit se de vno loco ad alium z erit fortunatus in itineribus suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo quod dixim⁹ habebit impedi menta z grauamina in itineribus z motibus suis z erit vilipēsus in eis z extra heur z expelletur de terra z loco suo nec i suis itinerib⁹ aliquā vtilitatē vel lu crum habebit. Et si dominus triplicitatis domus itineris. secundus fuerit in bono statu fortunatus z receptus natus erit bone legis religiosus z custos le gis. Et si fuerit in diuerso statu erit male legis nominabitur malus: z de malis operibus z incredulus. Et si dominus triplicitatis tert⁹ fuerit in bono statu natus erit veridicoruz somnioz: z quicquid videbit in somnijs veridicū erit: nec mentietur. Dicit idem **halys** scias q mercurius hz posse ac significaciones propriam in causa legis z legalitatis sep̄atim ab alijs planetis. Et scias q qñ fuerit in domo saturni vel in aspectu eius natus erit profundarū cognationū firmus in credulitate: laudat res alterius mundi magis q̄ istius: z credit eas ac multum cogitat in illis z amat eas: z tenet q res illius mundi sint meliores q̄ istius. abhorret ludos ioculationes z solatia: humilis z patiens laboris ac indigentie maxime si fortune cadētes fuerint non aspicientes ascendens. Et si **Mercurius** fuerit in domo **Jouis**: vel in eius aspectu natus erit boni nomis bone legis z legalitatis z legis in q̄ fuerit obseruatoz. Et si fuerit i domo mar tis: vel in eis aspectu: z fuerit idem aspectus de quarto vel oppositione natus erit homicidia irascibilis male factorz male legis z vilipendet legem suam.

**Decima domus.** Hic ponit significaciones decime do mus. Dicit q decima domo est domus regni z sublimationis z exaltationis memorie z vocis in imperado z magistrorum atqz matrum. Et significat dimidium annorum vite. Dicit **an duzgam** dominus triplicitatis decime. Primus significat opus nati z exaltati onem suam z sedis sublimationem. Secundus significat vocem imperij z audaciam in imperando. tertius significat stabilitatem atqz durabilitatem eius. i. quantum durabit in dominatione sua. Dicit **Ptolemeus** in. 15. positione centloquij. Ascendentia inimicorum regni ab eiusdem ascendente cadentia sunt z ascendentia dominationum in illo angulo eius. Ascendentia vero ministrantium succedentia angulus. Ciuitatum autem ascendentia in earum

les maneris quibus contingit  
hoc inueniunt opera parte qua  
4. propolinoscentibus. 1. 2. 3.  
non asperem luna ascendens  
anaba luminarum impolinos  
ut trunclatur. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.  
malis aspicientes a geminis: 1.  
commento quando fortuna  
Dicitur liquidem a quodam  
ui cum veller ingredi mare  
sim in crepescit vixit. non in  
caturate mea: in domo inop  
n. z vbi inquam in lecto illum  
fuerit et mihi natus i filio po  
sione ananda: z vltio z marit  
eius ascendens p̄licae: vnde  
ante q̄ iudicem cōp̄leatur  
trem circa inuestigatiōē  
vi timerem truncationem  
z verecūdos. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.  
gentes eo q̄ accusari erat  
eram in domo illa z ipse cū  
ti cum abqz manib⁹ z pedi  
z centloquij cū interrogat⁹  
emones eritatem ab eo.  
nec substantiā cogitā donec  
hoibus iudicetur. Dicit  
licat per formas que sunt  
p̄tito inter loquij z me  
imitiā est peccator: illi  
deus parat q̄ cum ipse  
cū abraham filio almo  
z habēde astrologus qui  
nā in qua penes (cabellū cū  
de ideo p̄cipui faceret  
z cum impetere quereret et  
lo maris. Dicit **halys** ab  
ans domum accesserunt  
z domo camitāis v̄m  
tas. Cando lana fuerit in  
z nam est prosper fecerunt  
z octavo domo cū cauda si  
z prosper torquij aut facta nū  
z bonam fuerit nati signi  
matutine verna vel luna  
p̄nati fuerit super anni

*Domus  
10. domus*

edificationibus iudicant omnia que in eis occidunt. Que vero ascendencia sunt in regum ordinatioibus quarundam ciuitatum pronunciat omnia que sub eorum regno fient: z ascendens apparitionis alicuius secte in illis scilicet ciuitatibus demonstrat quicquid sub illa secta futurum est in ipsis ciuitatibus. **Dicit tibi Haly** in commento qd signa cadentia sunt quorum nullus est angulus vel post angulum. z sunt quattuor: scilicet duodecimū tertium sextum z nonum ab ascendente. Et dicit qd notum est omni astrologo qd cum fuerit ascendens natiuitatis: aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis angulozum inceptuonis regni fuerit; natiuitatis alicuius cui regnum congruat perficitur ei regnum in illo regno: eritq; ei in illo honoz z nō in alio. Quippe reges antiqui omnium nascentium in regnis suis natiuitates obseruabant: z cuiuscunq; ascendens deprehendebant domū inimicorum regni vel sextum vel tertium vel nonum interficiebant ipsum puerū qz regnū ipsius esset cōtra regnū eorū. Et paucis interpositis dicit qd ascendens alicuius ciuitatis est signū cuius ascensione incipit quis collocare primū lapidem in illa. Ascendens secte est ascendens signū in tēpoze quo illa secta incipit preualere super aliā sectā z susceperunt eam immorantes: z illud significat quantum durabit: z quicquid accidet in illa quādiu durauerit. **Dicit Haly abenragel** qm signum mediū celi fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vel aries: z sol in eo: z pars regis fuerit tibi in aspectu fortunarum natus sine vlla dubitatione rex erit. *W. m. 3. 11. d.*

**De decima domus.** **Dic** ponit significationes vnde cime domus. **Dicit qd** vndecima domus est domus fortune z fiducie atq; laudis: z amicorū z ministro rum z auxiliatorū: z significat postremā medietatem medie vite. **Dixit Anduz gam** qd dominus triplicitatis domus fiducie primus significat fiduciam. **Secū dus** significat amicos. **Tertius** significat vtilitates seu profectus eorum. **Dicit Ptolemeus** in. 39. propositione centiloquij: esse malum vndecime domus z eius domini in intronisatione regū significat quid accidet in consiliatoribus suis z eius substantia de malo: z eodem modo erit malum esse secunde significans: qd modicum adipiscetur. **populus** cum illo rege. **Dicit Haly** in commento. **Astrologi** conuenerunt super hoc qd domus decima in omni ordinatione regum est locus eius: z vndecima auxiliatorum eius z eius substantie z ascendens est populi: z secunda substantie populi: z ideo impedit vndecima consiliatores: z secunda substantiam populi. **Dicit Haly abenragel** in rationibus huius domus. **Aspice** ad dñm triplicitatis huius domus primū: si inueneris eum receptū fortunatū z fortem iudica qd natus habebit amicos multos lucra vtilitatem z bonū pro eis. **Et** si fuerit infortunatus z dānatus natus erit solitarius ab hominibus non hñs amicitiam cum aliquo z retrahet z elongabit se ab illis qui procurant amorem z societatem ipsius. **Et** si dominus triplicitatis ipsius domus. secundus fuerit fortis fortunatus z receptus erit fortunatus honoratus z diues abundās in bono statu z bone vite. **Et** si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: z indigens ac paupertatis z miserie manifeste. **Et** si dominus triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu z diuitijs z fortuna sua. **Et** si fuerit infortunatus debilis z cadēs ac in malo statu natus non habebit filium qui post eū remaneat nec heredem sue generationis

tus q̄ esse possit in amicorū causa est vt dñs ascendenti sit receptus a domino vndecime domus eodē domino vndecime domus existēte fortuna z in bono statu. qm̄ qñ sic fuerit habebit amorem z conuenientiam cum socijs z amicis.

**Undecima domus.** *Hic ponit signationes. 12. domo.* Et dicit q. 12. domo signat inimicos z labores tristitias atqz inuidias z susurraciones z ingentia atqz bestias q̄ equitant signat finē vite: z qd̄ cōtinget mulierib⁹ in ipregnatōe. *Dicit An durgā q̄ p̄m⁹ dñs triplicitatis huius domo signat inimicos. s̄s signat labores tertius bestias magnas: z iponit finē dictis dicens hoc est q̄ signat. 12. domo.* *Dicit Dalz abenragel in iudicijs huius domo.* Aspice p̄mitus ad dñz triplicitatis hui⁹ domus primū z si inueneris eū fortunatū fortē z altū iudica q̄ inimici nati appodiabunt eo sup̄ eū z de se facient qcquid voluerit. *Et si fuerit cadens dñatus z cōbustus z peregrinus natus appodiabit se sup̄ inimicos suos: z ipsi ipediēt z accidet eis malū qd̄ credebant facere nato.* *Et si dñs triplicitatis s̄s hui⁹ domus fuerit fortunatus natus hēbit modicas tristitias z anxietates.* *Et si fuerit in diuerso statu erit multarū impietatū z tristitiarū z accidet ei labores z impedimenta z dñā magna in eo qd̄ h̄z z in corpore suo.* *Et si dñs triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dyalecticus z eloquentie bone z felix in rōnibus z causis suis: z cōtra quēlibet aduersantem sibi prospera bitur.* *Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rationis ac loquēte impeditē. nō habebit ius de aduersarijs z suis malefactoribus.*

**Significant z duodecim domus colores.** *Hic ponit signationes. 12. domo qm̄ ad colores.* *Et dicit q̄ p̄ma domo z. 7. sunt albe. 2. z. 12. virides: 3. z. 2. 11. sunt crocee. z. 4. z. 10. sunt rubee. 5. z. 9. sunt hñtes colore mellis. 6. z. 8. sunt nigre.* *Postea dicit q̄ glibet planetaz h̄z in aliq̄ istarū domo q̄ dñā p̄tēz accidentalē que vocat gaudiū. z Mercurius eniz gaudet in ascendente. luna gaudet in. 3. domo. Ven⁹ in. 5. Mars in. 6. Sol in 9. Jupiter in. 11. Saturnus in. 12. Deinde dicit qd̄ anguli significāt fortunā z p̄fectionē. Cadentes vero ab angulis significāt debilitatē z detrimentū exceptio q. 9. domus z. 3. significāt rez apertā: z detectā cū famaz hoc iō qz sunt gaudia luminariū sicut iam dicebat qd̄ sol gaudet in. 9. z luna in. 3. *Et. 12. domus z. 6. significāt occultationē z vilitatē rerū.* *Postea dicit qd̄ anguli. s̄ prima domus z. 10. z. 7. z. 4. z dñi ipsorum angulorū significant magnitudinē honoris z fortune: z elongationē a casu z infortunio.* *Et p̄ntia dñoz angulorū in cadentibus ab angulis signat infortunū z dedecus z casum.* *Et. 11. domus q̄ succedit decime: z eius dñs significat fortunā mediā. 1. significat fortunā: sed nō tantam quantam. 10. *Et. 5. domus que succedit quarte signat fortunā mediā per donationes z causas filiorū. Et secunda domus z eius dñs significat fortunā mediā ex cā sbe ministrorū z auxiliatorū. Et 8. domus z eius dñs significat fortunā mediā ex sba que hereditatē a mortuis z a rebus occultis. Postea ponit significationes dñoz angulorū eum fuerint p̄ntes in ipsis angulis. Et dicit q̄ p̄sentia dñi ascendenti in ascendente signat eius fortunā per semetipsuz z per propriā acquisitionē. Et si fuerit in. 7. signat acquisitionē per cōuentiones z vxores. Et si fuerit in. 10. signat acquisitionē per magisteria. Et si fuerit in quarta significat acquisitionē per hereditates z ex cā patruz z per productionē aquarū z popu-***

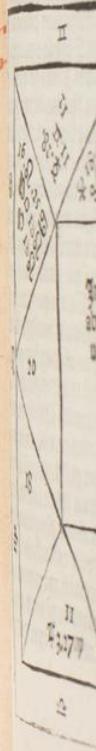
clent. Que vero ascendenti  
tiam ponunt omnia que  
sumum est in p̄p̄tationes.  
sunt quorum nōm̄ est signat  
vōdemū terrum scdm̄  
astrologo q̄ cum fuerit aliq̄  
tens aut aliquis angulorum  
regnum congruat pericū  
z nō in alio. *Quippe reges  
tates obierant: z conu  
sum regni vel scdm̄ vel ter  
gnū ipsius electōe regni  
cūm cūntate est signat  
tem in illa. Ascendens scdm̄  
p̄ualere super altā scdm̄  
z nō durabit: quicquid ac  
q̄ signum mediū celi fue  
el in eoz: pars regis fue  
ione r̄z erit. *Viridit  
significatōes vnde  
domus. *Hic q̄ vndecima  
videt amicos z ministros  
in medie vite. *Hic dñs  
significat fiduciam. *Hic  
z p̄fectionem eozum. *Hic  
salutē vndecime domus  
accidet in consiliatoribus  
salutē esse. *Secunde signat  
z. *Hic dñs in commē  
ma in omni ordinatione  
z eius subitane z ascen  
impedim vndecima confi  
ab enragel in rationibus  
domus quom̄ in uenera  
debet amicos multos h̄z  
z dñā nō nō erit lib  
no z retrahet z elongante  
Et si domus triplicitatis  
receptus est fortunatus  
vite. Et si fuerit ab hoc ita  
z m̄terre manente. Et  
si fortunatus s̄s ac in  
cum in bono statu z vni  
cadit ac in malo statu  
erit dñs sue generancia********

Resurrectio

Viridit  
signat

lationem terrarum z ex rebus antiquis z radicalibus. alia littera habet radicalibus. **P**resentia vero domini decime in .10. domo significat fortunam per regem z regnum magnum z per magisteria alta. **E**t si fuerit in .7. significat regnum per victoriam contentionum z per causas vxoz. **E**t si fuerit in .4. significat regnum per causas ministroz regis z per cultus terrarum z per edificaciones ciuitatum z diuisiones fluminum z p custodias ciuitatum z ex reb<sup>o</sup> antiquis. **E**t si fuerit in ascendente significat regnum per ingenia z p pinq<sup>u</sup>itate regis ex reb<sup>o</sup> vulgi. **P**resentia dñi septime domus in septima domo significat fortunam per negociationes z per conuentiones z comendationes idest depositioes z per mulieres z per satores. **E**t si fuerit in quarta significat fortunam per conuentiones z negociationes z per causas patrum z ereditatum z cultus terre. **E**t si fuerit in ascendente signi fortunam per conuentiones z negociationes z per causas medicine z astronomie z per opera spiritualia atq; ingenia z cetera similia. **E**t si fuerit presens in decima significat fortunam per conuentiones z negociationes z vxores z per causas regni. **P**resentia vero domini quarte domus in quarta domo significat fortunam ex fructu z per causas patrum atq; per res antiquas. **E**t si fuerit presens in ascendente significat fortunam ex cultu terre z fructu per p<sup>o</sup>funditate consilij z ingenij; z si fuerit p<sup>o</sup>ns in decima domo signi pfectum ex cultu terre z fructu per causas regum z magisterioz. **E**t si fuerit p<sup>o</sup>ns in .7. domo significat fortunam ex cultu terre z fructu z ex parte mulierum z per causas vxozum z satoz z per negociationes. **D**einde dicit hec que diximus significat dñi angulorum quando fuerint presentes in ipsis angulis. **E**t sicut dictum est de angulis ita intelligas de alijs domibus suo modo scdm naturam scilicet cuiuslibet domus; z dicit quod ideo introduxit dominos angulorum; vt sint exemplar in alijs domibus. *Et hoc signi*

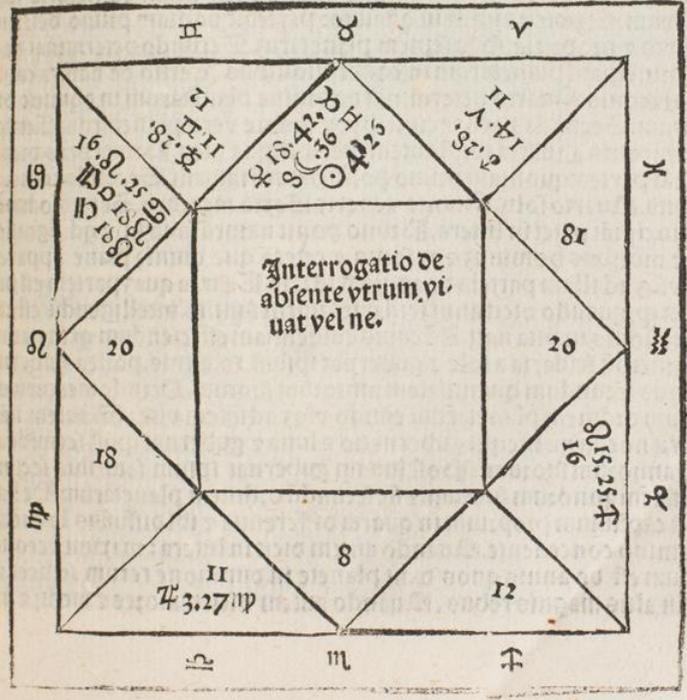
**Q** **T** cum volueris scire planetam dominatorem. **P**ic auctor docet eligere significatorem; z potest diuidi in duas partes; quoniam in prima parte facit qd dictum est. **I**n secunda parte ponit exemplum ibi. **V**erbi gratia. **S**ententia auctoris est ista qd in cognoscendo significatorem rei debemus aspicere ad duo. primo debemus aspicere ad domum in qua est natura illius rei cuius querimus significatorem. **S**ecundo debemus aspicere ad planetam qui de sui natura significat illam rem. verbi gratia. **S**i questio fiat p substantia. debemus aspicere ad faz domum que est domus substantie; z cum hoc debemus aspicere ad **I**ouem qui signi de propria natura substantia. **E**t si qd fiat de muliere debemus aspicere ad septimam domum que est domus mulierum z cum hoc debemus aspicere ad venerem qd de propria natura est signis mulierum; sic de alijs fm proprias naturas domozum z planetarum. **E**t tñ intelligendum qd planetam quem eligimus ex parte domus debemus tenere pro significatore principali. **E**t planetam q signi nam rei debemus facere participem in significatione. **E**t ergo inia littere; cum volueris scire planetam dominatorem siue significatorem rei aspice quis planetarum habeat plures fortitudines in domo rei que site ex fortitudinibus dictis in .c. de fortitudinibus z dignitatibus ipsoz. **E**t ille qui abundat in numero fortitudinum ille est dominator siue significator. **E**t est intelligendum qd in interrogantibus ascendens siue prima domus semper attribuitur querenti z planeta abundans in numero fortitudinum in domo illius rei de qua fit questio est significator rei que site. **A**uctor ponit exemplum in littera. **E**t dicit si inter



rogatus fueris de substantia. z volueris scire quis planetarū sit dominator siue significator eius z fuerit scda domus que est dom<sup>o</sup> substantie. s. gradus arietis: qz aries est domus martis habet ibi mars quinq; fortitudines. Et est exaltatio solis z ideo sol habet quattuor fortitudines ratione illius. Et est etiā solis triplix z ratione illius habet ibi tres fortitudines: z est terminus iouis: z rōne illius hēt ibi duas fortitudines: z facies martis: z rōne illius habet ibi vna; fortitudinem. Sol igitur habet ibi. 7. fortitudines z mars sex z Juptier duas: patet ergo qd sol habet ibi plures fortitudines. Et talis planeta. scilicet habens plures fortitudines vocatur almutam idest vincens. ergo sol in tali figura esset significator substantie z eodem modo faciendum est de alijs. *disquisitio similis*

**De Exptatib<sup>9</sup> quoq; planetarū accidēta**

libus. **I**sta pars p̄tinuat sic. **P**ri<sup>o</sup> auctor determinavit de dignitatib<sup>9</sup> planetarū essentialib<sup>9</sup>. **H**ic determinat de dignitatib<sup>9</sup> ipsoꝝ accidētalib<sup>9</sup>: z expedit se breuissime dicens: qd est vna gignitas accidētalib<sup>9</sup> planetarū que vocat ha; z est hec vt planeta diurn<sup>9</sup> sit in die sup terrā z in nocte sub terra. Et plāeta nocturnus sit i nocte sup terrā z i die sub terra. Et etiā sit plāeta masculin<sup>9</sup> qd sit in signo masculino z feminin<sup>9</sup> i signo feminino tūc dī plāeta eē i suo ha; z. i. in sua silitudine: z erit tunc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui pfectus z lucri atq; fortune. Et si cōpleta est expō s̄me dīe alchabiciū itraductorij ad magisterium iudicij astroꝝ. **Q**uidā hō iterrogauit de qdā absēte vtrū eēt mortu<sup>9</sup> vel viu<sup>9</sup> z fuit ascēdens qōnis. 20. gradus leonis z incidit talis figura.



planetam do  
 hancorem: potest videri  
 um est. In secunda parte  
 est illa qd in cognoscendo  
 debemus aspicere ad do  
 hancorem. Secundo de  
 attā rem. verbi gratia.  
 omi que est domus totā  
 opna nā iohantā. Et  
 mō que est domus mulier  
 et hōis mulieris hōe  
 in intelligendi qd plerū  
 so significator principalis  
 in significatore. Est et  
 hōe significator rei alij  
 mo rei quōne es fecerit  
 plerū. Et ille qui abundat  
 . Et est intelligendum qd  
 emper attribuitur ouerū  
 illius rei de qua hōe  
 in littera: Et sic hōe

Aspexi in hac questione z dedi ascendens z etus dominuz z lunā absentī pro quo facta fuit questio. Aspexi z inueni dominū ascendens in medio celi: propter quod videbatur prima facie q̄ uiueret in prosperitate: sed quia inueni saturnum in angulo orientis prope angulū infra duos gradus dubitauī de vita illius specialiter: quia ibidez infortunauit partem fortune. Deinde aspexit ad domuz mortis z inueni uenerem fortiozem ibidem id est in domo mortis plura habere testimonia quia exaltationem z triplicitatez. aspexit ad locū etus in figura equaliter se haberet ad ascendens z ad dominuz ascendens z ad lunā z inueni eam aspicientem ascendens aspectu quarto z saturnū ibidem existentem eodez aspectu propter quod magis dubitauī de vita. Deinde aspexit ad lunam z inueni eam oppressaz sub radijs solis hoc fuit vnū signuz mortis. Inueni etiam lunā separatam a uenere euntem ad coniunctionē domini ascendens z transiit naturā domini domus mortis ad dominū ascendens. Hoc fuit certius signū mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus: inuentūqz est ita. Et quia Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime domus significator vxoris illius pro quo facta fuit questio: z uenus significatrix mortis aspexit euz significabat hoc quod forte interfectoz cōmiserat fornicationem cum vxore illius pro quo questio facta fuit.

## **D**ifferentia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est secunda differentia huius libri in qua auctor determinat de naturis septem planetarum. Et potest diuidi in quattuor partes: quoniam primo determinat de naturis z proprietatibus septem planetaruz. Secundo determinat de ordine seu principatu planetarum in conceptionibus. Tertio de natura capitis z caude draconis. Quarto determinat de ordine planetarum in domino dieruz z horarum. Secunda pars incipit ibi de ordine uero planetarum. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in septem partes: quoniam primo ponit naturā saturni. Secundo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto ueneris. Sexto mercurij. Septimo lune. ubi partes incipiāt patet in littera. Primo ponit naturā saturni z qd significat ex rebus z moribus hominuz z ex sectis z cetera. que omnia plane apparent in littera vsqz ad illam partem de annis fridarie. Circa quaz partem est intelligendum q̄ quando dicit anni fridarie saturni sunt. 11. intelligendū est annus gubernationis in uita nati. Ad cuius euidentiā est sciendum q̄ in natiuitate diurna incipit fridaria a sole z gubernet ipsum. 10. annis. postea gubernet ipsum uenus secundum quantitatem annozum suozum. Deinde mercurius: z sic secundum ordinem planetarum eundo vsqz ad finem uite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna z gubernet ipsuz secundū quantitatem annozum suozum. Post lunam gubernet ipsum saturnus secundum quantitatem annozum suozum: z sic secundū ordinem planetarum. De hac materia est capitulum proprium in quarta differentia z ibi diffusius loquetur de hac domino concedente. Quando autem dicit in littera: maximi uero: intelligendum est de annis quos dant planete in duratione rerum scilicet in sectis z in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores z medij z mino-

res intelligendum est de annis quos dant planete in natiuitatibus hoīuz ad vt uendū: z sicut dico de saturno ita de alijs planetis intelligas. Dicit Ptolemeus i. 82. propositione prime partis maus ac fortius opus saturni est infrigida re z deficcare modicū propter fortitudinez frigoris: z videtur hoc esse pro eo quod est elongatus multum a calore solis z humidis fumositatibus terre. Dicit Albumazar sed arguit Ptolemeū z ponā deo dante rationes suas in fine huius partis de naturis planetaz. Dicit Haly in cōmento propositionis preallegate quod Ptolemeus vult dicere q̄ saturnus facit hoc opus eo q̄ opus suū est multū elongatū ab ope solis quod est opus calozis: z a luna cuius opus est atrahere humores: qz quando inspexit comparationē saturni cum sole z luna inueniet qd̄ ambobus erat contrarius: z propter hoc dixit quod conuenit vt frigidus sit z siccus. Et Ptolemeus met glosauit hanc comparationem in eo quod sequitur. Dicit Ptole. scire quidē virtutem huius planete z alioz erit propter rectificationē figurarū in respectu solis z lune quoniam earū aliquas vt demus mutantes aerem vna manerie mutatonis z earū aliquas alia manerte in diuersis ordinationib⁹ mutatonis augendi z minuendi. Dicit Haly in cōmēto. Si memoriā hēs de eo q̄ tibi diximus quō pbare possumus stellaz erit virtutes: glosa nō indiges in hoc. Et si huius oblitus es ausculta. dico tibi qd̄ sol z luna eo quod eoz opera magis apparent quā opera aliaruz stellarum. z sunt nobis magis manifesta: z opera reliquarum stellarū abscondita vidētur: conuenit vt inspicias ad stellas habentes cōmunitatem cū duobus luminari- bus per figuras. i. per aspectus si augent i suis operibus vel ab eis minuunt: z sic ibis inspiciendo ad omnes: donec certitudinē scias omnium non semel sed pluries. Et si inueneris qd̄ semper sequantur vnā manerie operandi scies pro certo cuiusmodi virtutez habent. Dicit Haly abenragel de natura saturni. Saturnus est planeta senex magnus fessus vilipensus anxietatum tristitiarū longarum infirmitatū. natura eius est frigida z sicca z assimilatur melancolie que gubernatur de omnibus humoribus: z nullus de ea. Quando fuerit almutem alicuius natiuitatis: z ipse in cancro natus erit turpissimi vultus z mirabilis creatura in forma z visione sua: ita qd̄ expauescent z mirabuntur quot quot vi debunt eū z audient loqui de ipso. Dicit alfraganus quod corpus saturni est. 91. vicibus tantum quantum terra.

Natura Jouis

**J**upiter fortuna masculus. Dicit ponit naturā Jouis z planum perate z locus sui motus est medianus inter frigiditatem saturni z calozē martis z ppter hoc conuenit vt calefaciat z humectat. Dicit Haly in cōmento. multi crediderunt cum audierunt hoc verbum Ptolemei quod opera stellarum secundū eius opinionem sequerentur loca sphaeraruz secundū q̄ vna existit supra aliam sicut creditit hiza auenquinton z alij qui cum talibus rationibus nos impediuerunt. Ego vero dico q̄ si opera stellarū sunt sm naturam quomodo possunt scri propofitiones q̄druiuales qm radices harum ambaz sciētiaz diuerse sunt vna. s. ab alia. Amplius si omnia corpora celestia nō sunt alicuius cōplexionis: calide: humide: frigide: neqz sicce sicut probauit

**A**ristoteles quomodo potest Jouis complexio temperari eo quod sphaera sua existat inter illam martis et saturni. Nam si bene ad domum inspexeris Ptolemei inuenies non esse prout ipsi crediderunt. Et postquam docuit nos viam qua scirent virtutes stellarum ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod quoniam probauerimus modum operis quod operatur in aere nos circumdantes inuenimus quod est medianus inter magnam frigiditatem quam facit saturnus et magnam calorem quem facit mars: et hoc affirmat id quod dixit quod calefacit: et humectat. dicit Haly abenragel iupiter est planeta equalitatis: comitatus: bonitatis: melioramenti: intellectus: sensus: et pietatis: quoniam temperatus est qualis et fortuna per aspectum et corporalem coniunctionem significat bonitatem meliorationem legem simplicitatem et castitatem dirigit et non daturat: populat et non destruit: abhorret saturnum et eius naturas. Non deus in cepit creare mundum erat in domo ascendente lucet in arietate tauro et gemini: et minuitur lux sua in cancro leone et virgine. obscuratur in libra scorpione et sagittario: et minuitur eius obscuratio in capricorno aquario et piscibus. Dicit alfraganus quod corpus Jouis est. 95. tantum quantum terra.

**A**rs masculinus. Hic ponit nomen martis et patet in littera. dicit Ptolemeus mars proprie desiccatur et per vim nature sue comburit eo quod igneum habet colorem: et quia circa solem est et quoniam sphaera in qua sol consistit posita est sub eo. dicit Haly in commento Ptolemeus vult dicere quod opus virtutis martis. id est qui experimur inuenimus siccitatis magne. Ad id quod dixit quod virtus martis comburit eo quod igneum habet colorem. dico quod stelle sunt substantie simplices et non compositae ex naturis diuersorum elementorum: apparitio sui coloris est recta eo quod ibi non est aliquid quod mutet colorem convenientem eidem substantie. Ptolemeus autem docet nos per hoc dictum: regulam qua scimus virtutem stellarum quam per nos intelligere non possumus et possumus eam intelligere per colorem. In hoc enim dicto adest dubium quod nos solvere oportet. Nam multi credunt quod color non ostendat virtutem rei et hoc est veritas in terrenis propter compositionem elementorum que in eis est. tamen in celestibus non est ita: quia eorum substantia non est villo modo composita ex aliquo elemento. Et propter hoc rediit Ptolemeus ad probandum hanc virtutem alio modo dicens: et quia existit circa solem: et quia sphaera in qua est sol posita est sub eo vult dicere quod accidit: vult esse veritas res ista quia virtus martis comburit eo quod existit circa solem: et quia sol est sub eo et comiscetur virtus sua cum illa solis sit calidus multum et siccus: ita quod sine temperamento comburit. dicit Haly abenragel mars est planeta calidus et siccus igneus: destructor: iratus: victoriosus: diligens occidere et interfectiones: rixas: litigias: cito irascitur tra fornicatorium eorum suorum exponit in rebus suis agendis: prelia facit et destruit populationes. Exaltatio sua est in domo saturni: scilicet in capricorno qui significat clamores impedimenta et gentem stultam et guerrationes. Conuenit saturnus marti in infortunio: et resistit ei in frigiditate et tenebrositate. et inclinatur soli amore sui et defendit auxilio eius quoniam sol exaltatur in domo sua et gubernat eum de calore et siccitate quod recipit ab eodem: proprietatis et nam sua conuenit et appropinquat proprietati et nature solis. nescius est et obliuiosus modici intellectus et diminutus sensu nec considerat rerum fines: per eum et per ascensum et per descensum eius in circulo suo crescit et decre-

festi estatis calor z hyemis frigiditas omni anno. Dicit alfraganus qd mars continet quantitatem terre semel z dimidium z octauam partem eius.

**S**ol per aspectum fortuna. Hic ponit naturam solis z littera gloriata non indiget. Dicit Ptolemeus cognita res est qd opus substantie solis est calefacere z dare aliquantulum siccitatis z hec opera magis proprie sentiuntur z leuius scita sunt omnibus alijs propter magnitudinem solis z propter manifestaz. mutationem quam per tempora anni facit z quanto magis accedit ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit Haly abenragel scito qd sol est lumen z candela celi gubernator mundi factor temporu: per eum fiunt planete orientales z occidentales: z p eum fiunt apparentes z occultit: z per euz mouetur omnis res se mouens: per eu nascitur omnis res nascens: crefcit omne folium z maturatur omnis fructus. Ipse est spiritus celi magnus cu eo viuificant signa: quodlibet signu quando est in eo habet maiortate super alia signa. qm ipsum viuificat z illuminat z dat ei fortitudinem z calorem z applicat calorem z fortitudinem z virtutez illius signi terre: quia natura z facta sua apparent in omnibus rebus z in cunctis animatis z in animatis existentibus in terra. Et qn exiit de signo in quo est remanet illud signu in similitudine corporis defuncti. Est planeta magni domini potentie nobilitatis altitudinis z magnitudinis. est fortuna per aspectu z in fortuna per coniunctione corporale. Vides eniz qd aliquis planeta coniungitur sibi: coburit z vincit eu z extinguit lumen z lucez sua. Locus suus in celo est quartus. s. medius. 7. planetaru: sicut rex sapiens qui per sensum manutenet regnu suu z per consideratione ponit sede suam in medio regni sui vt per oia latera attingat. Dedit marti militia sua z qd esse dux militie sue: quia celum solis est sub celo martis z conuenit natura z calor suus cum natura z caloze illius. Dedit Ioui sua iudicia pp temperem honestatem saluatione z sue coplexionis salute: z quia non est in eo qualitas mala nec peccandi natura. Dedit regnu saturno quia omnes planete sua lumina mittunt ad eum z suas considerationes. Dedit veneri collectionem redditu z vendendi redditus z emendu: quia celu eius applicat suo z sunt vicini. Dedit mercurio scribaniam: quia status eius est sicut status scriptoris regis qui vadit qn ille vadit z sedet quando ille sedet. Dicit lune algazilaticum: quia est similis algazilo regis qui facit sua mandata z defert ea quocunqz precipit. Dicit alfraganus auctoritate Ptolemei quod corpus solis continet corpus terre centies sexagesies series z aliquantulum plus.

**V**enus fortuna femina nocturna. Hic ponit naturam venis z patet in littera quod dicit. Dicit Ptolemeus venus ipsamet opera Iouis facit propter temperamentum sue complexionis excepto quod est Ioui in re vna contraria: quia calefacit. parum eo quod existit circa solem z humectat secundu luna propter magnam lucez qz habet hic planeta eo quod attrahit ad se fumositatem que eleuatur ab humoribus terre. Dicit Haly in commento vult dicere quod eius calor est multum minor illo Iouis: z propter humiditatez qz facit dicimus qd est quodammodo frigida z plus humida. Quod autem dicit eo quod existit circa solem dixit eo qd virtus sua vo-

luntur cum illa solis. Et id quod dixit humectat sicut luna: vult dicere quod Venus facit humiditatem circa eam quod facit luna. Et id quod dixit per magnam lucem vult dicere quod modicus calor facit humores currere. Dicit Haly abenragel Venus est fortissima frigida et humida nocturna hilaris gaudiosa apparere bone limpida formosa: diligit inculcationes cantationes comestiones potationes et vitia: est mansueti et pauci motus. est mulierum significatrix et iaceti cum eis amoris amicitie et societatis. recipit maritum per naturam fornicationis et limpida mentem abhorret ipsam per contrarietatem nature sue que est caliditas et siccitas. Separat se ab eo et malum et infortunam suam repellit a se ipsa per mansuetudinem bona verba solatium bonum. et mansuetam loquelam. Concordat cum saturno in frigiditate et convenientia quam habet cum eo in libra: quia est domus unius et exaltatio alterius. Et discordat cum eo in moribus tristitiam et doloribus suis et eo quod saturnus est versus modici cum mulieribus. Status veneris cum statu solis est similis statui mulieris versus virum. Dicit alfraganus quod corpus veneris est vna pars. 37. partibus terre. *Veneris Mor*

**M**ercurius comixtus. *Hic ponit naz mercurij et patet in littera. Dicit Ptolemeus* siccitas vero et humiditas mercurij est per vnum equale: quoniam aliquando deficcit et effugit humores eo quod nunquam elongatur multum a calore solis etiam nullo tempore et aliquando humectat eo quod positus est super sphaeram lune que est circa terram magis quam omnes alie sphaere et mutatur ad hos duos status et facit ventos propter serotinas mutationes eius circumquaque solem. Dicit Haly in commento. Vult dicere quod opus mercurij non est vna res sola: quoniam aliquando deficcit et aliquando humectat. cum autem deficcit est quando soli applicat et est tunc opus suum in calefaciendo et siccatum circa istud solis. Humectare autem suum est propter vim suam que commiscetur cum illa lune que posita est sub eo et quod est opus suum sicut opus lune. Et Ptolemeus quando comparationem facit de opere mercurij cum illo solis inuenit quod aliquando faciebat opus tale quale sol. Et quando per comparationem facit cum opere lune: inuenit quod aliquando faciebat opus tale quale luna. Et experius fuit hoc multotiens et inuenit quod semper alterum duorum operum faciebat et scitum pro certo quod opus suum est secundum opus aliarum stellarum cum quibus inuoluntur: et opus proprium in se non habet. Dicit Haly abenragel. Mercurius est planeta maleficorum violentiarum documentorum scribante computationum scientiarum: calidus est et siccus forme et nature conuertibilis: masculus cum masculis: femineus cum femininis: fortuna cum fortunis: infortuna cum infortunis: bene rationis: bene loquens: ausus in loquendo: pulchre apparentie: compositae personae: diligit libros et computationes. Placent ei magisteria: res bene facte rationes verificari libri ac scientie: agilis est in motu et proprietatis ardentis: alacer et mobilis in omnibus rebus suis: et est vnus trium planetarum significantium pluuias et per eum et per mutationem suam de signo in signum: et per eum eius statum ac retrogradationem et directionem ipsius et per oppositiones et coniunctiones suas scientur motus ventorum et eius fortitudines scilicet si erunt fortes vel debiles in omnibus partibus illius anni: quoniam quando erit de vno signo et intrat aliud: vel quando est stationarius aut retrogradus significat ventos fortes humiditates et pluuiam et in aere accidentia de nubi

bus turbationes & his similia. Similiter quā est in oppositione lune existente luna in aliquo signorum aqueorum vel aereorum significat quod predictimus. In revolutione annorum mundi habet magnā & veridicā significationē super tenentes officia regum. Alfraganus dicit quod quantitas corporis mercurij est vna pars de .32. milibus partibus corporis terre.

**Una fortuna femina nocturna.** *Virtus lune*  
**U**na fortuna femina nocturna. *Hic po-*  
 ram lune. sententia littere patet. *nit natu-*  
 Picit **P**tolemeus maior virtus lune  
 est humectare: pro eo quod est multum circa terram & propter fumositatē frigidā  
 que per eam eleuatur. & propter hoc ad statum talem mutantur corpora mani  
 festa mutatione: quia facit mutari & putrescere corpora vt plurimū: & habet eti  
 am cū sole participationē modicā in calore pro eo quod recipit lumen ab eo. Al  
 bumazar redarguit. **P**tolemeū in cā naturarū planetarū & sunt verba sua istas  
 quā plures reges grecie fuerunt sapientes post Alexandrum filium **P**hilippi:  
 vocabaturque vnusquisque eorum **P**tolemeus: fueruntque numero decem. & vna  
 mulier: erantque regnantes in egypto: & fuerunt anni regni eorum. 275. fuerunt  
 vniuersi sapientes ex quibus fuit **P**tolemeus vnus qui edidit librum almage  
 sti super causam motus circuli & quicquid in eo est ex planetis. *Et quidam eo-*  
 rum edidit librum de iudicijs astrorum referens eum ad **P**tolemeū auctorem  
 libri almagesti. *Diciturque quod ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit librum*  
 almagesti: nesciturque veritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudicio  
 rum narravit in libro suo naturas planetarum & eorum causas. *Incepitque dicere*  
 quod sol calefacit in suauitate ac mora & quod opus eius sit in hoc euidētius & forti  
 us opere ceterorum planetarū propter magnitudinē eius & quanto magis ele  
 uatur ad zenith capitum nostrorum augetur nobis calor. *Et putauit quod natura lu*  
 ne sit humida propter proximitatē circuli eius a terra & propter receptionē va  
 porū. quia ad eā eleuantur ex ea. *Et putauit quod natura saturni sit frigida & sicca*  
 propter longitudinē circuli eius a calore solis & longitudinē eius ab humidi  
 tate vaporū terre. *Et putauit quod mars natura esset calida & sicca eo quod color eius*  
 similis est igni: & quod est prope solem & quia est sub eo erigiturque calor eius ad eū  
 & calefacit eum. *Et putauit quod Iupiter sit equalis complexionis: eo quod sit eius*  
 circulus inter circulos saturni & martis. *Et propter hanc causam est natura eius*  
 calida humida equalis & temperata. *Et putauit quod veneris natura sit calida hu*  
 mida equalis. calor autem eius ex propinquitate circuli eius a sole. *Humiditas*  
 vero ex vapore humido qui contingit eā ex terra. *Putauitque quod natura mercurij*  
 sit in quibusdā horis sicca & in quibusdā humida. *Siccitas eius propter ap*  
 propinquitatē eius a sole & quod non elongat ab eo elongatione maxima. *Humiditas*  
 vero eius propter proximitatē circuli eius circulo lune. *Hoc est quod putauit Ptole*  
 meus in naturis planetarū: & hec est ratio qua vsus est super hoc. *Sed nos di*  
 cemus nunc quod sit in eius dicitis pungendus id est reprehensione dignus. nam  
 quod putauit ex sole & calefactione rerum ab eo in suauitate & mora hoc inuenit  
 ex suo opere. quod autē dixit quod natura lune sit humida propter proximitatē circuli ei  
 a terra & receptione vaporum qui erigunt ex terra ad eam hoc repellitur a sa  
 pientibus eo quod spaciū quod est inter faciem terre & propinquiorē locū in quo  
 est luna sit. 1280 44. miliariorum fere ea mensura qua sit vnum miliarium. 3000.



diometri terre qd est. 542750. miliariorum. Et longitudo veneris longior que est propior longitudo solis est millesies et centies tm quantum dimidiuz diametri terre qd est. 3640000. miliariorum. Et longitudo solis longior que est propior longitudo martis est. 1220 tantum quantum semidiameter terre quod est. 3965000. miliariorum. Et longitudo martis longior que est longitudo iouis propior est. 8876. tm quantum semidiameter terre qd est. 28847000. miliariorum. Et longitudo iouis longior que est propior longitudo saturni est. 14405. Tm quantum semidiameter terre qd est. 46816250. miliariorum. Et longitudo saturni longior que est equalis longitudo stellaru fixaru et est quattitas dimidij diametri circuli signoru est. 20110. tm quantum semidiameter terre qd est. 6537500. miliario. Et cu duplicatum fuerit hoc proueniet quantitas totius diametri circuli signorum idest octaue sphaere que est. 130715000. miliariorum. Et cum multiplicatum fuerit hoc per. 3. et septimam vnus proueniet quattitas circumferentie circuli signorum vel cuiusq; alterius circuli maioris descripti in octaua sphaera que est. 410818570. miliariorum; eritq; mensura vni uscuusq; gradus circuli maioris. 1141160. miliaria.

**De ordine vero planetarum.** *Hic ponit ordinem planetaru*  
 In conceptionibus puerorum scilicet ordinem gubernando fetuz qd dicitur in vtero matris. Dicit qd saturnus gubernat ipsuz ab hora conceptionis vsq; ad finem vnus mensis. In secundo mense gubernat ipsuz iupiter. In tertio mars. In quarto sol. In quinto venus. In sexto mercurius. In septimo luna; et propter hoc vt dicitur puer in septimo mense petit exitum: quia opera omnium planetaru sunt in eo completa: et qui tunc nascuntur pnt viuere propter eandem cam. Deinde reuertitur gubernatio ad saturnu et gubernat ipsuz in octauo mense. et tunc qui nascuntur non viuunt pp malitiam saturni. Deinde gubernat ipsum iupiter in nono mense: et tunc comuniter nascuntur et viuunt propter bonitatem iouis. Deinde ponit ordinem planetarum in regimine corporis post natiuitatem quantum ad processum in etatibus: et dicit qd luna incipit natum regere ab ingressu eius in mundum: et regit ipsum quattuor annis qui sunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipsum decez annis. Deinde venus octo. Deinde sol nouez. Deinde mars. 15. post hoc iupiter. 12. Deinde saturnus vsq; ad finem vite.

**caput draconis.** *Hic ponit naturam capitis et caude draconis et patet.*

**Si autem fuerit aliqua dies.** *Hic ponit ordinem planetaruz*  
 quantum ad diu diuerz et horaru. Dicit qd aliqua dies fit alicuius planete. prima hora illius diei sm qd prima hora incipit ab ortu solis est illius mete et secunda hora est planete qui succedit in ordine celozum descendendo. et tertia tertij planete in ordine: et sic per ordinem vsq; ad finem. 12. horaru diei artificialis. Et ille planeta cuius est. 13. hora ille est dominus illius noctis: et cuius est. 25. hora: scilicet prima hora diei sequentis illius est dies sequens. et auctoz ponit exemplum in littera. ideo non est necesse vt ponaz. et sic completa est expositio secunde differentie huius libri.



ma per. 270. gradus. Et cū transuerit hunc numerū z meridionalis ascēdens quousq; reuertitur ad intersectionem primā vbi latitudo eius erit nulla. Nec est sententia littere de esse planetarum semetipfis.

**D**esse autem ipsorum adinuicēz tra-  
**ctemus.** Prius determinauit de esse planetarū in seipfis. **H**ic determinat de esse eorum adinuicēz. z primo de esse

quinq; planetarum respectu luminarium. Et diuiditur in quattuor partes fm quattuor esse que habent planete erga solem z lunam. Primum est visio faciei ad faciem. Secundum est securitas. Tertium est combustio. Quartum est orientalis z occidentalis. Primo ergo determinat de visione faciei ad facie. Secundo de securitate. Tertio de combustione. Quarto de orientaltate z occidentalitate. Prima pars est in principio. Secunda incipit ibi: z ex hoc ductoria. Tertia ibi: z omnis planeta. Quarta ibi: z ex quo altiores. **S**entētia prime partis est. **N**ā aliquis planeta fuerit occidentalis a sole. s. q. oriatur post solis ortum z fuerint inter ipsum z solem tot signa quot sunt inter domum illius planete z leonem qui est domus solis talis planeta dicitur esse in visione solis facie ad faciem. Verbi gratia: capricornus est domus saturni z est sextū signuz a domo solis: scilicet leone. cuz igitur fuerit saturnus in sexto signo a sole computando numerum signozū a sole versus saturnum secundū ordinem signozū. Aliter enim non esset occidentalis si non computaretur hoc modo tunc dicitur ipsum videre facie ad faciem. Et signum sagittarij est quintum a leone. cuz igitur Iupiter fuerit in quinto signo a sole incipiendo a sole versus iouem secundum ordinem signozū dicitur videre ipsum facie ad faciez z sic de alijs. Et quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna z fuerit inter ipsuz z lunaz secundum ordinem signozū tot signa quot sunt inter domū ipsius planete z domum lune: scilicet cancrum tunc dicitur esse in eius visione facie ad facie. Verbi gratia: cancer est signum sextum ab alia domo saturni: scilicet ab aquario: ideoq; cū fuerit luna a saturno in .6. signo est inter eos visio facie ad faciem. Et etiā cancer est signū quintum a domo iouis: scilicet a piscibus: ideoq; cū fuerit luna in .5. signo a ioue secundum ordinem signozū est inter eos visio facie ad faciem: z sic de alijs suo modo poteris exemplificare.

**Q**uod hoc ductoria planete. **H**ic determinat de .2. luminaria: scilicet de ductoria qđ idēz est qđ securitas. Et est sententia talis quādo aliquis planeta est in suo hāt z in aliquo angulozū ascendentis: scilicet in ascendente vel in .10. vel .7. vel .4. domo z aliquod luminariuz sit in aliquo angulozū ab ipso planeta ita qđ sit planeta in die orientalis a sole z in nocte occidentalis a luna. hoc est vt sit in die in .10. signo a sole. tunc enim est in angulo a sole z orientalis. vel in nocte in .4. signo a luna tunc enim est in angulo a luna z occidentalis tunc dicit esse in sua ductoria. Angulus autē oppositiōnis nō hz hic locū. Ratio est quia planeta existens in opposito solis vel lune nec est orientalis nec occidentalis. Postea dicit qđ omnis planeta a tēpore quo abscondit sub radijs solis vsq; ad tēpus quo incipit apparere dicitur cōbustus. Et incipit comburi qñ incipit intrare radios: z cuz venerit prope solem

infra. 12. gradus vocatur oppreffus: z cuz fuerit cuz sole in eodem gradu z fue-  
rit inter eos min<sup>o</sup> femidiametro solis z cum hoc latitudo planete fuerit minor  
femidiametro solis dicitur vninus vel in corporatus soli. Et cuz trá fuerit hác  
vnionem dicitur esse in conualescentia donec fit liberatus a radijs solis.

**Q**uo apparent altiores tres. **D**ic deter-  
minat de  
orientalitate z occidentalitate planetarum. Dicit qz tres planete supio-  
res quando exeunt de sub radijs solis z incipiunt apparere de mane ante ortuz  
solis quousqz veniant ad oppositum solis. hoc est qz sint propinquiores circu-  
lo horizontis orientalis qz occidentalis quando sol est in linea medie noctis  
tunc vocatur orientales z dextri. Vocantur oriétales eo qz oriunt ante solem;  
z vocantur dextri eo qz sunt in dexira parte celi a sole. Pars enim occidentalis  
est dexira z oriétales sinistra. Ponatur enim qz homo vertat faciem suam ver-  
sus meridiem patet qz oriens est sibi a sinistra z occidens a dextris. Et quádo  
aliquis trium superiorum planetaruz tren fuerit oppsitioem solis dicitur oc-  
cidentalis sinistre. dicitur occidentalis non qz sit in parte occidentali celi a so-  
le imo huius contrariuz est veruz. Sed dicitur occidentalis pro táto qz occidit  
post solem. Et dicitur sinister qz est in parte orientali celi a sole que est sinistra hinc  
qz dicitur est. Venus v<sup>o</sup> z mercur<sup>o</sup> glibet eoz infra ipsos quo circuit epicyclus  
suu cōiungit soli bis. vna vice p directionē. s. in superiori pte epicycli. Alia vice p  
retrogradationē. s. in inferiori pte epicycli. Igif quádo aliqs eoz separaf a cō-  
iunctioe solis in medio retrogradatōis. s. in inferiori pte epicycli recedit a sole  
versus pte occidentálē celi. Et qñ elongatus fuerit a sole tamen qz pōt videri  
videtur de mane ante ortū solis id tūc vocaf oriétales dextre donec cōburaf a  
sole. i. donec iūgaf soli in superiori pte epicycli per directionē. Et cū sepatus fue-  
rit a sole p directionem videt de vespere post occasum solis id tūc vocaf occi-  
dentalis sinistre donec iterū cōburaf. Et est dñia iter venerē z mercuriū z tres  
superiores. ven<sup>o</sup> enī z mercurius qñqz in recessu eoz a sole siue in exitu de sub ra-  
dijs sūt oriétales z qñqz in exitu eozuz de sub radijs sūt occidentales. Plane-  
te autē superiores semp cū exeūt de sub radijs solis sūt orientales. Et dicitur  
augmentari in fortitudine donec sint elongati a sole per. 30. gradus. z a. 30. usqz  
ad 60. dicitur fortes. Et postqz elongati fuerint a sole vltra. 60. gradus dicitur ori-  
entales eūtes ad debilitatē vsqz ad principiū retrogradatōis. Et a principio  
retrogradationis vsqz ad oppositionem solis dicunt oriétales retrogradi. Et  
ab oppositione vsqz ad directionem dicitur occidentales retrogradi. Et a di-  
rectione vsqz ad. 30. gra. post directionem dicunt occidentales fortes. Et a. 30.  
gra. post directionem quousqz veniant ad. 30. gra. ppe soles dicunt occiden-  
tales euntes ad debilitatem. Et postea dicitur occidentales debiles quousqz cō-  
burantur. Venus vero z Mercurius quádo separant a sole p retrogradatio-  
nem sūt oriétales z vocantur debiles quousqz veniant ad directionē: z a di-  
rectione donec sint elongati a sole tantum quātum solent elongari in pncipio  
retrogradationis dicitur orientales fortes. Deinde sūt debiles orientales z  
quousqz oppziant sub radijs solis: z postea dñr vniti cuz sole: deinde cōbusti  
eūtes ad apparitionē: z ab apparitioe eozū vsqz ad elongationē eoz a superiori  
parte epicycli per. 60. gra sūt occidentales fortes: z ab hoc loco vsqz ad retro

gradationem sunt occidentales euntes ad debilitatē: z postea vsq; coniunctio  
nem sunt occidentales debiles. Si vero non intelligeretur littera hoc modo  
esse falsa cum non sit possibile eos elongari a sole vsq; ad 60. gra. in zodiaco.  
Postea dicit quando aliquis planeta exit de sub radijs solis z nulli coniungi  
tur corpore vel aspectu est in suo lumine proprio.

**De illorum erga se inuicem.** Prius deter

minauit de  
his que accidūt planetis in semetipsis: z his que accidunt quinq; pla  
netis erga luminaria. **Hic determinat de his que accidunt 7 planetis ad se in  
uicem.** Et possunt diuidi in tot partes quot sunt modi accidentiū que accidūt  
planetis ad inuicē. Et p̄t̄ reduci ad 16. modus s̄m s̄m iam l̄re qui sunt isti: z iun  
ctio: vacuatio: cūsus: ferilitas: trāslatio luminis: reddi<sup>o</sup> luminis: phibitio: pulsa  
tio: receptio: redditus: nē: refrenatio siue p̄trarietas: frustratio: abscisio lu  
minis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio z odium. **Ista exponit auctor in  
littera per ordinem vsq; ad finē istius differēte.** **S̄n̄ia s̄m̄e partis est talis.** **Cō  
iunctio est cū fuerint duo planete in duobus signis que se aspiciūt aliquo aspe  
ctu: z ille q̄ fuerit leuior iter eos. i. velocior in motu trāsiuerit de suo signo pau  
ciores gradus q̄ p̄derosus. i. tardior in motu de suo signo. ita q̄ differētia ista sit  
6. g. v̄l ista: z tūc d̄z q̄ leuior vadit ad z iunctionē p̄derosioris. v̄bi gr̄a: pono q̄  
sol sit in ariete z trāsiuerit de ipso ariete 6. gra. z Mars sit in Leone z trāsiue  
rit de ipso. 12. gra. ita duo signa aspiciūt se aspectu trino. **Et sol qui est veloci  
or in motu q̄ mars trāsiuit pauciores grad<sup>o</sup> de ariete q̄ mars de leone: z sunt  
in differētia 6. gra. In proposito exemplo sol vadit ad z iunctionē martis de  
aspectu trino. Et si sol eēt in 12. gradu arietis: z mars in 12. gradu leonis: tunc  
esset cōiunctio compleat. Et si sol esset v̄ltra duodecimū gradū arietis marte  
existent in 12. Leonis: tūc esset inter eos separatio. Et hęc vocat z iunctio lōgi  
tudinis. **Coniunctio autē latitudinis est cū fuerint duo planete in vno signo  
coniuncti corporaliter z fuerint equalis latitudinis ab eclyptica ita quod latitu  
do vnius sit ascēdens in septentrione z alteri<sup>o</sup> descēdens in septentrione vel vni  
us ascēdēs i meridie z alterius descēdens in meridie. Vel si fuerit coniunctio  
ex aliquo aspectuum z alitudo vnius fuerit septentrionalis ascēdens: alterius  
meridiana ascēdēs. Verbi gr̄a: pono qd luna cōiungatur saturno in aliquo  
signo: z in aliquo gradu z minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzahar  
suū vadens ad septentrionē in alitudinē: z sit eius latitudo. 3. minutoz z luna  
appropinquet ad caudā draconis veniēs a septentrione minuēs latitudinē: z  
ita qd eius latitudo similiter sit. 3. minutoz hęc est cōiunctio verissima quātum  
ad longitudinē z latitudinem. Et in hoc casu luna eclypsaret saturnum nisi di  
uersitas aspectus lune eēt tanta qd impediret. **Tūc auctor dicit quādo latitu  
do vnius debeat esse ascēdens z alterius descēdens tamen videt m̄ibi q̄ in cō  
iunctione corporali in omni casu quo cōiungere poterit qd latitudines ambo  
rum sint eq̄les ad eandē partē. Volo dicere q̄ ambe latitudines sint septērio  
nales vel ambe meridionales erit cōiunctio latitudinūz veridica: z in aspectu  
opp̄sitionis si latitudines fuerint equalis in diuersis pubus ita q̄ vna sit meri  
dionalis z alia septentrionalis erit aspectus veridicus quātum ad latitudines.********

*Coniunctio*

**Q**uod si sepe at vnus planeta ab alio. *Dicit* quando aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore vel aspectu: z post separationem ab illo nō coniungitur alicui alteri corpore vel aspectu quādiu fuerit in illo signo tunc dicitur esse vacuus cursu. *Verbi gratia:* pono quod luna iungatur Iouis corporaliter in sagittario: z post separationem eius a ioue non sit aliqis planeta i sagittario cui possit coniungi: nec radij alicuius quez possit aspicere in hoc casu luna est vacua cursu donec exeat de sagittario z iungatur alicui corpore vel aspectu.

**Q**uod si fuerit planeta in aliquo signo. *Dicit* quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo vbi nullus alter planeta sit nec radij alicuius ille planeta quādiu fuerit in signo illo sic se habēte dicit esse feralis: siue siluestris in similitudine hominis non habentis locitatem cum aliquo.

**Et cum ferit separatus.** *Dicit* quando planeta velocioris motus separauerit se a planeta tardioris motus z in separando se ab eo iungatur alteri tunc trāffert naturam primi ad secundū. *Verbi gratia:* pono quod luna separetur a coniunctione corporalis iouis: z anteq̄ compleatur separatio coniungatur saturno aliquo aspectu: vel corporaliter luna transfert tūc naturā Iouis ad saturnum. *Sit* etiam alto modo translatio scilicet quando planeta leuis cōiungit ponderosior se: z ille ponderosus alteri adhuc ponderosiori se tunc medi<sup>9</sup> transfert naturam leuis ad ponderosiorē. *verbi gratia:* pono quod luna aspiciat iouē aliquo aspectu z iupiter aspiciat saturnum. Iupiter in hoc casu transfert naturam lune ad saturnum.

**Si autem non coniungitur.** *Dicit* quod quādo duo planete fuerint hoc modo dispositi quod vnus eorum nō iungitur alteri sed ambo iungūtur alicui tertio tunc si ille tertius aspiciat aliquē locum ex locis circuli p̄icit lumen illoz duoz ad illum locum. *Et* si aliquis planeta fuerint in loco radioz suoꝝ reddit illi lumen illoꝝ duoz. *Verbi gratia:* pono quod sol sit in capricorno z venus in piscibus: ita q̄ non aspiciant se. *Deinde* pono qd mars sit in cācro aspiciens solem de opposito z venerēz de tertio i hoc casu mars recipit lumē solis z veneris: z reddit lumina ipsoꝝ ad loca circuli in quibus sunt radij martis: z hoc vocat redditus luminis. *Sit* etiā alio modo redditus luminis quādo duo planete non aspiciunt se: sed tertius transfert lumen vnus ad alterum ita q̄ separetur ab vno z iungatur alteri: z tunc idem est q̄ translatio.

**Sequitur prohibitio.** *Dicit* quando tres planete fuerint in vno signo sed in diuersis gradibus z ille qui fuerit tardior motu transfuerit plures gradus illius signi quam aliquis alioꝝ duoz tunc medius eozum prohibet cōiunctionē leuioꝝ cum ponderoso. *verbi gratia:* pono quod saturnus sit in .12. gradu virginis: z pono qd mars sit i quinto gradu eiusdem virginis. in hoc casu mars petit cōiunctionē saturni. *Sed* pono quod luna sit in .8. gradu eiusdē virginis in hoc

*ferit*

*Translatio nris planetis vnus ab alio*

*prohibet lumen*

*prohibet*

*si*  
...dandum q̄ mare de  
...conuentionem.  
...signo: z leuioꝝ iungitur  
...sive eius  
...quod copulatur iungitur  
...illud fieri p̄ponitur  
...iungitur ponderosiorē  
...māre in .3. gradu virgini  
...gradu virgini  
...quod radij  
...aspiciat saturni  
...proprietate radioꝝ iouis  
...cum hoc possit  
...iungitur planet  
...aliquis planeta  
...domino z taliter  
...domini illi  
...capicorno  
...sterni z muni  
...loco vbi  
...aspiciat aliquo  
...vno dicitur leuis  
...tauro. i. in exalt  
...hoc casu luna  
...vbi dicitur  
...gratū pono q̄ luna  
...habeat saturni z aspiciat  
...ratione terminat  
...fuerint aliquo  
...ponderosiorē  
...aspiciat etiam  
...vtriusq̄ naturas  
...bi gratū pono q̄  
...marē aliquo  
...hanc naturam  
...iungatur q̄ in ferre  
...illa est melior  
...mare in leone  
...recepto in regre  
...reddim  
...radioꝝ  
...multoq̄

Planeta ab alio

quando aliquis planeta fuerit  
aratione in uno signo  
tunc illi signo tunc  
vngatur. Item copre  
si aliq planeta i signu  
spicere in hoc casu luna et  
non composit vel aspectu.

aliquo signo

quo signo vocalis alter  
erit in signo illo habet  
minus non habemus locu  
planis non add

quando planeta velo  
motus separaverit se a  
alteri tunc trahit  
separetur a coniun  
et coniungatur saturno  
ra. Iouis ad saturnum.  
leuis coniungit ponde  
si se tunc medii transferri  
quod luna aspiciat ioue  
hoc casu transferri natu

Dicit quado quado duo  
planete fuerint hoc mo  
do iungitur alieu ter  
ali pycit lumen illoz  
o radioz suoz redant  
fit in capite cono z ve  
d mars fit in lacro aspi  
mars recipit lumie solis  
dous sunt radij martis  
z lumen quado duo  
nus ad alterum us que  
nullato.

do tres planete fuerit  
o sed in diversis gradi  
adus illius signi quam  
et coniunctione leuione  
in 12 gradu virginis  
hoc casu mare panti co  
quidam virginis in hoc

casu non esset iudicandum qd mars coiungeretur saturno: quia luna est in me  
dio z prohibet eius coiunctionem. **Fit etia phibiti** o alio modo: ita qd duo pla  
nete sunt in vno signo z leuior iungitur ponderosiori z alter planeta aspiciat  
eundem ponderosiu z aspectus eius fit ita prope sicut coiunctio corporalis al  
terius: tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aspiciete ne aspiciat. **Et si**  
in hoc casu vnus illoz fuerit ppinquior qz alter ille qui fuerit propinquior ob  
tinet z dicitur iungi ponderosior. verbi gratia: pono quod saturnus sit in 12.  
gradu virginis: z mars in 8. gradu eiusdem. **Et pono quod iupiter proijciat**  
radios suos ad octauu gradu virginis in hoc casu mars prohibet aspectum  
iouis. **Sed si iupiter proijceret radios suos ad nonum gradum esset iudican**  
dum quod iupiter aspiceret saturnu: z eum hoc prohiberet coiunctione mar  
tis. **Et si iupiter proijceret radios suos ad .7. gradu esset iudicandū qd mars iu**  
geretur saturno z cum hoc prohiberet aspectum iouis. *Missa mars dicit*

**Et si iungitur planeta domino illius si**

gni. **Dicit** quando aliquis planeta iungitur per aspectum domino illius signi  
in quo fuerit vel domino exaltationis vel triplicitatis vel termini vel faciei di  
citur mittere natura domini illi dignitatis ad ipsum cui fuerit dignitas: vbi  
gratia pono qd sol fit in capricorno. aspiciens saturnu exitez in virgine. i hoc  
casu sol est in domo saturni z mittit naturam ipsius saturni saturno. **Et si leuis**  
planeta fuerit in aliquo loco vbi hz dignitatem aliqua. verbi gra: qd fit domus  
sua vel exaltatio zc. z aspiciat aliquē planetā pōderosiorē se z qui nullā habeat  
dignitatē in loco eius dicitur leuis mittere suā fortitudinē ponderoso: verbi  
gratia pono qd luna sit in tauro. s. in exaltatione sua z aspiciat saturnu existētē i  
virgine de trino. in hoc casu luna naturam suam sive virtutē mittit ipsi saturno  
licet saturnus nullā habeat dignitatē in loco lune. **Sed si saturno habeat digni**  
tatē in loco lune verbi gratia: pono qd luna sit in 24. gradu tauri in exaltatiōe  
sua z in termino z facie saturni z aspiciat saturnu mittit saturno naturam pro  
prium z naturam saturni ratione termini z faciei sue. *Exergno*

**Et quado fuerint aliqua dignitatū suaz.**

**Dicit** planeta leuior aspiciat ponderosiorē se z leuior habet dignitatem in lo  
co in quo est z ille quem aspiciat etiam habet ibidem aliquam dignitatem tūc  
leuis mittit ponderoso vtrasq; naturas. s. suam propriam: z illius quē aspiciat: z  
hec missio vocat receptio. vbi gra: pono qd sol fit i ariete in exaltatiōe sua z i do  
mo martis z aspiciat matrē aliquo aspiciat in hoc casu sol mittit ipsi saturno  
suam propriam z cū hoc naturam martis rōne domus sue. z mars recipit solē  
a domo sua. **Et si contingat qd in ferioz sit i dignitate superioris. z ecōtra supe**  
rior in dignitate inferioris illa est melior receptio qd esse pōt. verbi gra: sit sol i  
ariete in domo martis z mars in leone in domo solis z sol aspiciat martem  
aspectu tertio talis receptio in tegra z perfecta. *Reductio*

**Hinc sequitur redditus.**

**Dicit** quando inferior plane  
ta aspiciat superiorē. z ille quē  
aspiciat est combuitus sub radijs: vel retrogradus. in hoc casu superior reddit in  
ferioz virtutē quā sibi misit: qz pp debilitatem suā nō pōt retinere eam. **Et si i ta**

56  
li casu vterq; fuerint in angulo vel in succedenti tunc redditus fit cum pfecto. Et si inferior fuerit in angulo et superior non ita tunc superior recipiat inferiorem talis redditus etiam fit cum pfecto. Et si inferior fuerit cadens ab angulo et superior in angulo fit redditus cum pfecto. Et si ambo fuerint cadentes redditus fit cum detrimento. Vbi gratia: pono quod luna sit in tauro et aspiciat mercurium existente in capricorno combustum in hoc casu luna mittit mercurio naturam suam. Sed quia mercurius est combustus non potest retinere naturam sibi: misit igitur redditum illum quod recipit ab ea et si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficiuus et c.

**Deinde sequitur almenem.** Dicit quando planeta inferior vult coniungi superiori: sed antequam compleat coniunctionem inferiori sit retrogradus hoc vocat refrenatio verbi gratia: pono quod saturnus sit in 12. gradu virginis: et venus in principio virginis vadens ad coniunctionem saturni. Sed cum peruenit venus ad 8. gradum vel nonum. scilicet antequam contingat saturnum incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne coniungatur saturno: et idem intellige de aspectu si tunc ad aspectum: sed antequam aspectus compleretur inciperet retrocedere.

**Hanc sequitur alchorad. i. contrarietas.**

Dicit quod contrarietas est quando tres planete fuerint in uno signo quorum vnus sit ponderosus: et alii duo leues: et vnus duorum leuium transierit ponderosum et alter pateat coniunctionem ponderosi sed antequam coniungatur ponderoso: ille qui transierit ponderosum sit retrogradus: et coniungitur ponderoso per retrogradationem: et obuiat alteri leui: tunc retrogradus destruit coniunctionem illius cui obuiat cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod sit saturnus in 8. gradu virginis: et mars sit in 12. gradu eiusdem et iupiter sit in principio virginis petens coniunctionem saturni: sed antequam coniungatur sibi: mars incipiat retrogradari et coniungi saturno per retrogradationem et obuiet ioui in hoc casu mars destruit coniunctionem iouis cum saturno.

**Sequitur alphis id est frustratio.** Dicit quod frustratio

est quando planeta leuis petit coniunctionem ponderosi sed antequam compleatur coniunctio ponderosus intrat aliud signum et sint radii alicuius alterius planete in principio illius signi tunc quando leuis volens coniungi ponderoso intrat illud signum coniungitur radijs illius planete ibi aspicietis: et sic annullatur coniunctio prima: verbi gratia pono quod saturnus sit in 29. gradu leonis et mars sit in 24. gradu eiusdem petens coniunctionem saturni. Sed antequam coniungatur mars saturno saturnus intret virginem: et pono quod iupiter aspiciat primum gradum virginis. in hoc casu mars exiens de leone coniungitur radijs iouis: et sic annullatur coniunctio martis et saturni.

**Hanc quoque sequitur abscessio luminis.**

Dicit quod abscessio luminis est quando aliquis planeta leuis petit coniunctionem ponderosi et in secundo signo a signo ponderosi sit alter planeta sed antequam leuis iungatur ponderoso ille qui est in secundo signo sit retrogradus et iungitur ponderoso. in tali casu retrogradus abscedit lumen ponderosi a planeta qui volebat ei iungi. Et est quasi



in principio sagitarij & saturnus in principio virginis: in hoc casu saturnus  
 eleuatur super iouem: Virgo enim est decimū signum a sagitario. Infortunā  
 tur etiam quādo sunt in cōiunctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu  
 eius quarto. Etiam infortunantur quādo sunt in capitibus suorum genzhar  
 idest in interfectionibus deferentiū eorum cū egyptica siue in capite vel cau  
 da draconis eorum: vel ppe hec loca per .12. gradus vel infra maxime si in his  
 locis luna fuerit impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungatur eis in  
 his locis vel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autē quare ifortunant in his  
 locis est quia possunt ibi eclipsari. Infortunant etiā quādo distant a sole per  
 quattuor gradus ante vel retro. Et quādo fuerint inter corpa vel radios duo  
 rum malorum: ita qđ seperent ab vno malo corpore vel aspectu & iungantur  
 alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum & alter  
 malus vel radij eius in signo quod est post eum. tunc enim dicitur obsessus.  
 Verbi gratia: pono qđ iupiter sit in vrgine & in .11. gradu: & mars vel radij mar  
 tis sint in .10. gradu eiusdē & saturnus vel mars sint in .12. gra. eiusdē in hoc ca  
 su iupiter diceretur obsessus a duabus infortunis. Eodē mō dicit de signis qđ  
 sunt obsessa qñ vnus malus est in eius principio & alter in eius fine. Sed qñ sol  
 vel fortuna aspiciat planetā vel signū obsessum aspectu sextile: vel tertio ita qđ sit  
 aspectus ad .7. gradus prope vel infra: tunc per talem aspectū soluit obsessio.  
 Infortunantur et quādo sunt retrogradi vel combusti aut cadentes ab angu  
 lis. Et debilitant qñ sunt tardi cursus quod vadant min<sup>o</sup> medio motu eorum.  
 Et qñ sunt in statione pma euntes ad retrogradationem: aut qđ sint in gradib<sup>o</sup>  
 tenebrosis: aut planete masculini in signis vel gradibus femininis: & in die sub  
 terra & in nocte super terram: aut feminini in signis masculinis & in gradibus  
 masculinis & in die super terram & in nocte sub terra. Hoc .n. est contrariū ha  
 bitim idest similitudini eorum. Et debilitantur siue infortunant qñ sunt in locis  
 oppositis dignitatū suar: aut qđ sint in latitudine meridiana ab egyptica ma  
 xime si fuerint descēdētes in eadē latitudine: aut sint in via combusta. s. a medie  
 tate libre vsq; ad medium scorpionis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut ca  
 denti: aut quod non sint recepti. Et tres superiores. s. saturnus iupiter & mars  
 debilitantur cum fuerint occidentales a sole: aut in quartis femininis: & sol  
 debilitatur in signis & in quartis femininis: nisi fuerit in nona domo: qđ in il  
 la gaudet. Tres inferiores scilicet venus mercuri<sup>o</sup> & luna debilitant in signis  
 & in quartis masculinis. Et dicit de planetis quod sunt quidā eorū se inuicē  
 diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt se inuicem: & quidam habent  
 se odio: & patet in littera: & sic completa est expositio tertie differētie alchabicij  
 introductorij ad iudicium.

*Expono nomina huius libri:*

**O**fferentia quarta in expositione no  
 minum astrologicorum.

Completis tribus dif  
 ferentijs huius libri  
 in quibus auctor determinauit de esse circuli signorum essentiali & accidentali  
 in prima differentia: & de naturis septem planetarum in secunda differentia:  
 & de his que accidunt septē planetis in semetipsis: & ad inuicem. s. in tertia dif  
 ferentia. Sequitur quarta differentia in qua exponit nomina quibus vnus /

tur magistri iudicioꝝ z docet ea applicare ad opus. Et p̄t tota illa d̄ia diuidi  
 in .16. partes s̄m .16. capitula q̄ ponit in ea. In primo capitulo loquit de cōiun  
 ctionibus magnis cōnumerando eas. In s̄o capitulo docet inuestigare gradū  
 ascendēte alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locū vite in na  
 tiuitatibus. In quarto caplo docet eligere datore annoꝝ vite in natiuitatibus.  
 In .5. docet eligere planetā d̄iatore natiuitatis q̄ p̄ceit nato post hylech z alco  
 epodē. In .6. iractat de profectu annoꝝ natiuitatis z mundi. In .7. c. docet diri  
 gere significatoꝝ quelibet ad quelibet locū circuli. In .8. docet dirigere gradū  
 ascendēte in natiuitatibus. In .9. docet inuenire duodenarias planetaz z do  
 morū. In .10. docet inuenire nošenarias. In .11. docet inuenire decanū. In .12.  
 docet inuenire dñz orbis siue hore. In .13. docet inuenire annos frigidarie in  
 natiuitatibus. In .14. docet cognoscere quis planetaz eleuatur sup alterū. In .  
 15. docet inuenire qñ sit apertio portarū. In .16. loquit de horis fortunatis z in  
 fortunatis: vbi partes incipiāt patebit in p̄cessu. In primo ergo. c. loquit gene  
 raliter de magnis cōiunctionib⁹ z dicit q̄ p̄iunctiōes magne s̄nt res significan  
 tes distructiōes siue mutatiōes q̄ fiunt in hoc seculo: z sunt .6. in nūero. **C**ū  
 ma maior oib⁹ cōiunctionib⁹ est cōiunctio iouis z saturni in p̄n<sup>m</sup> artetis z hoc  
 fit in .960. annis semel. **S**c̄da p̄iunctio est mutatio iunctiōis iouis z saturni  
 de vna triplicitate ad aliā z hoc fit in 240. annis semel. Et qñ venit cōiunctio  
 eorū ad aliq̄ triplicitatē anteq̄ exeat illā duodecies cōiunguntur. Verbi gra  
 tia: cōiunctio iouis z saturni nunc est in triplicitate aerea z incipit in signo ge  
 minorū anno dñi .1325. ab illo tpe in .20. annis. Anno dñi 1345. cōiungent in  
 aquario z ab illo in .20. annis coniungentur in libra z postea in geminis: z ita  
 s̄m hunc ordinē donec in his tribus signis duodecies cōiungantur z si multi  
 plicaueris .20. per .12. inueniēs .240. annos post quos coniunctio mutabit se  
 z intrabit triplicitatē aquaticā z stabit ibi s̄m per .240. annos z sic de alijs tri  
 plicitatibus intelligas: z intelligas q̄ sicut dicit q̄ coniunctio maxima reuertit  
 tur in .960. annis ad principiū artetis. i. ad triplicitatē igneā: ita coniunctio in  
 trans p̄n<sup>m</sup> alicuius alterius triplicitatis nō reuertitur ad principiū eiusdē nisi  
 post .960. annos stabit igitur vt supra dēsi est in qualibet triplicitate. 240. an  
 nis triplicitates sunt quattuor: multiplica igitur .240. per quattuor: z iuentēs.  
 960. annos. **T**ertia cōiunctio est martis z saturni in cancro in q̄buslibet 30. an  
 nis. **Q**uarta cōiunctio est iouis z saturni quocūq̄ signo fuerit: z hoc fit in .20.  
 annis semel. **Q**uinta cōiunctio est introitus magni luminarias in primū minu  
 tū equinoxij vernalis. i. arietis. **S**exta cōiunctio est solis z lune z eorū opposi  
 tio. Et qñ dicitur ascendens cōiunctiōis magne intelligitur de ascendente. s.  
 introitus solis in arietē in illo anno in quo d̄z fieri illa coniunctio. Verbi gra:  
 coniunctio iouis z saturni fuit in geminis anno dñi .1325. Et ascendens introi  
 tus solis in arietē in illo anno fuit taurus. 20. gradus: taurus ergo est ascendens  
 illius cōiunctiōis. **S**ite cōiunctiōes que dicte sunt vocantur coniunctiōes  
 magne. **A**lie multe sunt cōiunctiōes in planetis quarū numerus est .120. s̄m  
 Ptolemeū in .50. propositiōe centuloquij. Dicit enīz ibi. nō obliuiscaris esse.  
 120. coniunctiōes que s̄nt i stellis erraticis. In illis enim est maior sc̄ia eorū  
 que sunt in hoc mundo suscipienti incrementū z decrementū. **D**aly: vbi in cō  
 mento numerat eas: z dicit qd̄ quedā sunt cōiunctiōes binarie z quedā trina

... in hoc capitulo saturnus  
 ... oppositio iouis saturni  
 ... in capitulo saturni  
 ... vel infra maxime in  
 luna vel solis  
 ... quare dicitur in  
 ... quando dicitur a sole per  
 ... cetera vel radios suo  
 ... vel aspectu z iunguntur  
 ... quod est eum cum alter  
 ... enim dicitur obiectus.  
 ... ad: mars vel iudicium  
 ... .12. gradus in hoc ca  
 ... dicitur de signis q̄  
 ... in eius s̄m. **S**c̄d qñ sol  
 ... vel tertio ita qñ  
 ... solis obiectio.  
 ... aut cadentes ab angu  
 ... medio motu eorum.  
 ... qñ s̄nt in gradib⁹  
 ... s̄m in die sub  
 ... masculinis z in gradibus  
 ... in gradibus  
 ... est contra ariū  
 ... qñ s̄nt in loca  
 ... ab ecliptica ma  
 ... combusta. **L**a medie  
 ... retrogradant ca  
 ... iupiter z mars  
 ... femininis: sol  
 ... homoꝝ in il  
 ... debilitant in signis  
 ... qñ d̄z eorū feminis  
 ... eadem habent  
 ... differēte aliquid  
 ... habet  
 ... ditione no  
 ... completi tribus dif  
 ... ferentis huius libel  
 ... essentiali z accidental  
 ... in secunda differētia  
 ... dimicem. **I**n tertia d̄  
 ... nomina quibus vnu

1  
 2  
 3  
 4  
 5  
 6  
 7  
 8  
 9  
 10  
 11  
 12  
 13  
 14  
 15  
 16

rie quedam quaternarie quedam quinarie quedam senarie quedam septenarie. **B**inaria autem coniunctio est quoniam duo planete in coniunguntur: et hoc potest 21. modis variari. **T**ernaria coniunctio est quoniam coniunguntur tres planete et hoc potest variari triginta quinque modis. **Q**uaternaria coniunctio est quoniam coniunguntur quatuor planete: et hoc potest variari similiter 35. modis. **Q**uinaria coniunctio est quando coniunguntur quinque planete: et hoc potest variari 21. modis. **S**enaria coniunctio est quando coniunguntur sex planete: et hoc potest variari 7. modis. **S**eptenaria non est nisi una scilicet coniunctio omnium septem planetarum. **E**t si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem inuenies 120. **Q**ui volunt singulas numerare inuenient eas numeratas in commento propositionis preallegate. *Ammodar*

**Q**uod **L**ex hoc animodar quod est. <sup>capitulum</sup> **I**n hoc lo auctor docet inuestigare gradum ascendentem alicuius natiuitatis supposito quod sciatur signum ascendens et ignozetur gradus: et hoc docet secundum sententiam **P**tolemei non secundum propriam intentionem. **D**icit enim **P**tolemeus in 34. propositione centiloquii **A**lmusteli super locum coniunctionis vel preuentiois est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa coniunctione vel preuentioe. **E**t omnis gradus qui non est similis gradui almutem super locum coniunctionis vel preuentiois non est angulus alicuius natiuitatis humane. **S**ententia littere talis est cum volueris inuenire gradum ascendentem natiuitatis alicuius considera coniunctionem solis et lune que precessit natiuitatem vel oppositionem si precessit opposito. **S**i precessit coniunctio natiuitas dicitur coniunctionalis: si precessit opposito siue preuentio quod idem est natiuitas vocatur preuentioalis. **S**i natiuitas fuerit coniunctionalis considera gradum in quo coniunguntur luminaria. scilicet gradus zodiaci in quo fuit coniunctio precedens illam natiuitatem. et vide quis planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum ille enim est almutem super locum coniunctionis. **E**qua ergo eum ad horam natiuitatis quo equato constitue ascendens ad horam natiuitatis secundum estimationem ita tamen quod si certus de signo ascendente. **S**i enim deficeret in signo hec regula non valeret tibi. **H**abito igitur signo ascendente hora natiuitatis: considera utrum locus planete quem equasti tali dispoite stante sit propinquior gradui ascendenti vel gradui decime domus et cui eorum fuerit propinquior hunc angulum facies similis gradui planete. hoc est: pone tot gradus signi existetis in angulo quot gradus pertransiuit planeta de signo in quo est. **E**t ut euidenter pateat sententia littere. pono in hoc exemplum. **P**ono quod in hora natiuitatis alicuius ascendens fuit libra sed nescio quis gradus eius: et pono quod natiuitas fuit coniunctio nalis et coniunctio precedens eam fuit in 6. gradu aquarii video quod saturnus est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnum ad horam natiuitatis et ponatur quod inueniam eum in 20. gradu virginis video quod saturnus in hoc casu est propinquior ascendenti quam medio celi secundum ascendens estimationem: factus ergo angulum ascendens ad similitudinem gradus saturni. hoc est ponatur vigesimum gradum libe in ascendente et si fuisset propinquior medio celi fecissem angulum medij celi vigesimum gradum signi ibidem existentis. **S**i au

tem natiuitas preuentionalis fuerit operaberis per gradum oppositionis sicut nunc tibi dixi de gradu coniunctionis id est considerabis planetam hñtem plures fortitudines in gradu oppositionis. Sed dubium est de gradu preuentio- nis cum in preuentione siue oppositione sol sit in vno gradu z luna in opposi- to quem ergo gradū accipiemus pro gradu preuentiois vtrum gradū solis vel gradū lune. Dicit auctor s'm intentionem Ptolemei q' gradū illius lumi- naris accipere debemus qd fuerit super terram. Sed adhuc restat dubiū. No- natur q' vnum luminare sit in ortu reliquū in occasu z sic neutrum erit super ter- ram nec sub terra. Dicit auctor q' quidā sapiens dixerunt q' debemus operari per gradū illius luminaris qd fuerit in orientem. Deinde dicit auctor q' Pto- lemeus dixit si plures planete conuenirent in dño loci coniunctionis vel preuen- tionis: scilicet q' duo planete vel tres in loco illo haberent equales fortitudi- nes videlicet q' vnus haberet ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus accipere illū qui fuerit in suo haim: z si quilibet eorum fuerit in suo haim tunc debemus accipere illum qui citius deberet mutari ad melius esse. i. illuz qui ci- tius intrabit signum in quo habet plures fortitudines qz in illo signo in quo est. Et si fuerint orientales a sole eligas euz qui fuerit z soli propinquior: dum modo nō sit cōbustus. **C**uxta istā partē notandū est q' alter est modus inuesti- gandi gradum ascēdēntis natiuitatis z ille modus accipitur a s'nia Ptolemei in .51. ppōne cēiloquiū vbi dicit. Locus lune in natiuitate est ipse gradus ascē- dens de circulo in hora casus spmatis in matricem z locus lune hora casus spmatis est gradus ascēdens hora natiuitatis. Est etiam inuelligendum ad cui- dentiam dicendorum q' moze infantum in vteris matrum nō sunt equales se- cundum q' dicit **H**aly in commēto propositiōis tam allegate. **M**oze autē sunt distincte in .3. scilicet maiorem mozam z in mediam z in minorem. **M**inor au- tem moza cōtinet. 258. dies. **M**edia moza continet. 273. **M**aior moza cōtinet. 288. dies. Et differētia inter maiorem z minorem sunt. 30. dies. **I**stud est intel- ligendum de his que nascuntur secūdum cursum naturalem. **D**e abortiuis au- tem z de his qui nascuntur in septimo mense hec regula non tenet. **Q**uantitas autem moze infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. **S**i enim in hora natiuitatis luna fuerit in principio septime domus super ter- ram: scilicet supra orizontem occidentalem tunc infans fuit in vtero matris per mozam minorem: scilicet per. 258. dies. **E**t si luna fuerit in hora natiuitatis in gra- du ascendente tunc infans fuit in vtero per mozā mediā. s. per. 273. dies. **E**t si luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui est ante gradū occidētis tunc infans fuit in vtero per mozam maiorem. s. 288. dies. **E**t nota q' cuz luna in natiui- tate est in parte occidentali prope orizontem si astronomus credit eam esse su- per terram quādo est sub terra vel e contra errabit in hora conceptionis per. 30. dies. **S**i vero luna fuerit super terraz elongata ab occidente id est inter ori- ens z occidens moza in vtero est maior minori moza z minor media. **D**ico q' est maior minori moza secundum quantitatem elongationis lune ab occiden- te. **E**t si luna fuerit sub terra elongata ab ascēdēte moza in vtero est maior me- dia z minor maiori z est maior media secundū quantitatem elongationis ab ascendente. **C**ū scdm hanc viam volueris gradū ascēdēntis natiuitatis alicuius inuestigare constitue ascēdens ad horam natiuitatis s'm estimationē pro



rum predictozum hinc modis dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta aspi-  
 ciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus per .5. gradus vel in-  
 fra: scilicet sub terra aut fuerit i .4. vel .5. domo erit aptus hylech. siue signa sint  
 masculina siue feminina. Et si fuerit in ascendente vel in .2. domo in signo ma-  
 sculino erit aptus hylech in feminino vero no. Si vero luminaria non fuerit  
 apta ut sint hylech aspiciemus virum coniunctio precessit natiuitatez vel oppo-  
 sito: qd si precessit coniunctio aspiciemus gradum coniunctionis: scilicet illum  
 gradum in quo luminaria fuerunt coniuncta ante natiuitatez: et si inuenimus ip-  
 sum gradum in aliquo quattuor angulorum vel in aliquo succedentium accipiemus  
 ipsum pro hylech. Et si non inuenimus ipsum in aliquo angulorum neq; succe-  
 dentium. Debemus aspiciere ad gradum partis fortune qui si fuerit in aliquo an-  
 gulozū vel succedentium debemus ipsū accipere pro hylech. Si vero non fuerit  
 in aliquo horū locozū debemus vltimo accipere gradum ascendentez natiuitatis.  
 Si autem oppositio precessit natiuitatez debemus aspiciere ad gradum opposita  
 sicut dictum est de gradu coniunctionis et postea ad partem fortune et vltimo ad  
 gradum ascendentez natiuitatis: nec oportet in gradu coniunctionis vel preven-  
 tionis vel partis fortune aspiciere virum signa sint masculina vel feminina. Et  
 sic patet qd sol potest esse hylech in die et nocte super terraz et sub terra in .11. lo-  
 cis. Potest enim esse super terram hylech in sex locis et sub terra in .5. Et luna  
 sicut potest esse hylech in .11. locis. Potest enim sub terra esse hylech in sex locis  
 et super terram in .5. Si autem luna in aliquo predictozū locozū fuerit combu-  
 sta sub radijs solis non erit apta hylech. Et cum fuerint domus equate secundum  
 doctrinam traditam in canonibus astrorabij et tabularum primi mobilis om-  
 nis planeta qui fuerit ante ascendens vel ante principium alicuius alterius do-  
 mus per quinq; gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que succe-  
 dit. Et omnis locus ex locis predictis non potest esse hylech nisi aspiciat eum  
 aliquis planeta habens dignitatez in loco illo: scilicet qd sit dominus domus vel do-  
 minus exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota sententia littere  
 potest reduci ad pauca verba. Quinq; sunt loca a quibus recipitur hylech id est  
 significatoz vite que sunt hec: sol: luna: gradus coniunctionis vel preventionis:  
 pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipien-  
 dum est a sole. Et si non fuerit in locis aptis secundum qd predictum est recipien-  
 da est luna. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus coniunctionis vel pre-  
 uentionis qui si non fuerit aptus recipienda est pars fortune. Et si non fuerit  
 apta recipiendus est gradus ascendens natiuitatis. Dicit Ptolemeus qd hy-  
 lech nunq; debeat accipi ab aliquo loco existente sub terra. Dicit enim et con-  
 uenit ut non operemur in re tam nobili sicut ista per id totum quod est sub terra  
 sed semper per id quod ascendit et apparet super terram. Nec conuenit nos  
 operari per signum quod ascendens non aspiciat nec per signum quod ascendit ante  
 ascendens quod dicitur domus laboris id est domus .12. quia est cadens ab angu-  
 lo et plus etiam: quoniam fumositates que eleuantur ab humoribus terre turbant vir-  
 tutem eius que venit ab ea ad terram cum spissitudine ac lugubritate sua: et dam-  
 nant eam propter quod apparent colores et magnitudines stellarum existentium in  
 hac domo alterius maneriet quod sint per naturam eorum. Paly Abenragel dicit fa-  
 pientes in hoc sunt plurimum discordant: tamen id in quo maior pars eorum con-  
 uenit

60.  
cordat est q̄ incipiunt p̄mitus in natiuitatibus diurnis a sole z incipiunt si est  
in aliquo anguloꝝ vel succedenti z in signo masculino z in q̄rta masculina z  
aspekerit aliquā dignitatū suarū erit ipse hylech: z si ita non fuerit nec aspeke-  
rit aliquam dignitatū suarū non erit ipse aptus pro hylech: z p̄quires tūc hy-  
lech: a luna z si eam inueneris in angulo vel in succedenti z in signo femini-  
no z in quarta feminina z aspekerit aliquam dignitatū suarū accipe eā pro  
hylech alioquin non erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit coniunctio-  
lis accipe hylech a gradu ascendente: z si dominus aliquis habens ibi aliquā  
dignitatem aspekerit gradum illum accipies eum pro hylech. Et si ascendens  
non fuerit aptum pergras hylech a parte fortune. Et si pars fortune non fue-  
rit apta perquiras hylech a loco cōiunctionis vel oppositionis precedētis na-  
tiuitatem. Et si non fuerint apti natiuitas non habebit hylech. Et oportebit te  
necessario reuerti ad dirigendum per athazir loca hylech ad loca fortunū  
z ad radios earū z ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna  
perquiras p̄mitus hylech a luna sicut incepisti p̄quirere de die a sole. Et si eā in-  
ueneris in angulo vel in succedenti in signo feminino z in q̄rta feminina z as-  
pexerit aliquam dignitatum suarū ipsa erit hylech. Alioquin perquiras hy-  
lech a sole z si eum inueneris in angulo vel in succedenti in signo masculino:  
z in quarta masculina z aspekerit eum habens dignitatem ibidez accipias eū  
pro hylech alioquin non erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit p̄uentiōalis per-  
quiras hylech a parte fortune sicut p̄quisuisti a luna z sole. Et si pars fortune  
non fuerit apta p̄quires hylech a gradu ascendente. Et si aliquis eoz non fue-  
rit aptus p̄ hylech perquiras hylech a gradu p̄iunctionis vel p̄uentiōis pre-  
cedētis natiuitatem. Et si fuerit in angulo vel in succedenti: z fuerit aspectus ab  
aliquo habente ibi aliquas ex quibz dignitatibus accipe eum p̄ hylech. Et quā-  
do sol fuerit hylech z non habuerit alcochodē pergras hylech a gradu lune.  
z si ille. i. gradus lune fuerit hylech z non habuerit alcochodē perquiras hy-  
lech a gradu ascendente si natiuitas fuerit cōiunctionalis: z si gradus ille fue-  
rit hylech z non habuerit alcochodē perquiras hylech a parte fortune. Tamē  
si natiuitas fuerit p̄uentiōalis incipe p̄mitus a parte fortune: z si fuerit hy-  
lech z non habuerit alcochoden aliquis eoz p̄quires hylech a gradu coniun-  
ctionis vel oppositionis antecedētis natiuitate: z si nullus eoz habuerit alco-  
choden quoniam natus non habuit hylech nec alcochodē est significatio vi-  
te hac durabilitatis modice. Et scias q̄ in hylech qui p̄quirat ab ascendente z  
a parte fortune z a gradu cōiunctionis vel p̄uentiōis nō aspiciunt masculini-  
tas nec femininitas signoz neq; quartaz. Et dicit maior pars sapientum q̄ lu-  
na in tertia domo apta est ut sit hylech: quia gaudet in ea z dicunt similiter q̄  
soli in nona domo conuenit esse hylech quia gaudet ibidem. *Debetur annorum*

**¶ De hoc alcochoden.** In hoc capitulo docet au-  
tor eligere alcochoden q̄  
est dator annorum vite. Sententia littere est talis cum uolueris scire  
quis planetarum est dator annorum vite debemus aspiciere quis planetarum  
habeat plures dignitates siue fortitudines in loco hylech. Verbi gratia: si sol  
fuerit hylech debemus respicere planetam fortiozem in loco solis. Et si luna  
fuerit hylech debemus respicere fortiozem in loco lune z sic de alijs locis in-



bus dat annos suos medios, z qñ in cadentibus dat annos suos minores nec  
dat melioramentū alicui succedentū super alium z est error. **Dicit haly aben**  
**ragel.** scias q̄ de secretis coopertis z signalibus celatis huius scientie est quā  
do alcohoden fuerit in gradu decime domus dat annos suos maiores. **Et**  
quando fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. **Et quan**  
do remouetur ab vno istorum duorum locorum z vadit ad aluz aspice quot  
gradus sunt ab vno ad alium z diuide per eos annos qui sunt inter annos  
maiores z annos medios. **Verbi gratia:** pono q̄ gradus. 10. domus sit ter  
tius gradus piscium: z pono q̄ venus sit alcohoden z sit in. 13. gradu piscium:  
est ergo elongata a puncto. 10. domus per. 10. gradus. z pono q̄ a principio.  
10. domus vsq; ad principium. 11. sunt. 30. gradus. **Scio** q̄ si esset in principio.  
10. domus daret annos maiores qui sunt. 82. **Et si esset in principio. 11. domus**  
daret annos suos medios qui sunt. 45. nunc autem in neutro horum duorum  
punctoꝝ est. subtraham ergo. 45. annos: scilicet medios ab annis maioribus  
scilicet. 82. z remanēt. 37. anni quos multiplicabo per distantia veneris a prin  
cipio decime domus z prouenient. 370. z diuidam per. 30. scilicet per longitu  
dinem inter decimam domus z vndecimā z exibunt. 12. anni z remanent post  
diuisionem. 10. que multiplicabo per. 12. z diuidam per. 30. z exibunt quattuor  
menses: subtraham ergo. 12. annos z quattuor menses ab annis maioribus ve  
neris z remanebunt. 69. anni. z. 8. menses: z erunt anni quos dat venus in tali  
casu. **Istud exemplum poteris applicare ad alios angulos z domos.** **Dicit ha**  
**ly abenragel** quando alcohoden fuerit combustus z ipse iens ad solem ita  
q̄ non appareat perdit totum datum suum. quia quando est in hoc statu non  
dat nisi dies vel horas vel res que nomen non habent. z terminus combustio  
nis est iste. **Postq̄ saturnus** fuerit occidentalis a sole z sol fuerit ad eum z fue  
rint inter eos. 15. gradus donec remāserit z orientalis fuerit z fuerint inter eos  
decem gradus completi. **Et iupiter** illud idem. **Mars** tamen postq̄ inter eum  
z solem in occidente fuerint. 15. gradus quousq; sit orientalis z inter eos sin  
nouem gradus. **Mercurius** tamen facit facta sua z dat dona sua completa q̄  
diu fuerit directus: dūmodo nō sit appropinquatus soli ad minus de septē gra  
dibus z a septem gradibus vsq; ad. s. dat. nō tamen complete. **Sed a principio**  
septē gradū donec transeat. solem per quinq; gradus perdit suum datum to  
tum. z a quinq; gradibus vsq; ad complementū septem graduum dat modicū:  
verum postq̄ transiit. 7. gradus dat suum datum cōpletū. z hoc idem facit ve  
nus excepto q̄ quando apparet visibiliter ad minus horum quinq; graduū  
dat tunc datum suum cōpletum. **Luna** tamen quādo aplicat soli eundo ad eū z  
fuerint inter eos. 15. gradus debilitatur eius factum z dat modicā rem: scilicet  
dies vel quod huic assimilatur. **Et quando applicauerit soli ad. 12. gradus** per  
dit totum eius datum donec transuerit gradus solis per. 10. gradus z tunc dat  
modicū datū dies: scilicet vel qd̄ ei assimilatur quousq; transuerit solē per. 12.  
gradus z tunc dabit totū eius datum completum. **Casus** autem planete qui  
est contrarius exaltationi aufert mediū dati. z terminus huius casus z ita sol  
cum fuerit in quinto gradu libre quousq; transeat. 25. gradus eiusdem est in ca  
su suo. residuum signi iudicabitur sicut detrimentū. **Saturnus** est in suo casu a  
principio duodecim gradus arietis donec transeat. 26. gradus eiusdem: z res

Anus signi pro detrimento iudicabit. **Jupiter** est in suo casu a quarto gradu ca  
 piteoni vsq; ad cōplementum. 20. graduū. & residuū signi iudicabit sicut detri  
 mentum. **Mars** est in suo casu a pncipio. 19. gradus cācti vsq; ad finē ipsius cā  
 cri. & in pncipio ipsius signi iudicaf sicut detrimento. **Et Venus** est in suo casu  
 postq; transiit terminū. **Jouis** vsq; ad. 21. graduū vrginis. Istud de venere qd  
 dicit non pōt stare nisi intelligas scdm terminos ptolemei. scdm enī terminos  
 illos. 14. gradus vrginis est finis termini iouis. Scdm vero terminos posi  
 tos in alchabicio. non est ita. ibi enim termin⁹ iouis finit in. 21. gradu vrginis.  
**Vel** igit lūera haly est corrupta vel non pōt dictū suum itelligi nisi scdm ter  
 minos ptolemei. **Et mercurius** est in suo casu a pncipio. 8. gradus pisciū vsq;  
 ad cōplētū. 19. graduū ipsius: & in residuo eiusdē signi iudicaf tanq; si esset  
 in detrimento suo. **Retrogradatio** triuz supiozū planetaz a pncipio sue retro  
 gradationis vsq; ad oppositionē solis. i. vsq; ad medium retrogradationis au  
 fert medietatem dati & alia medietas remanet. & qñ transiuerit oppositionem  
 solis aspice quot gradus & minuta ibit retrogradando ab oppositione solis &  
 quot fuerint aspice quam ptem pportioalem hñt ad oēs gradus quos hēt re  
 trogradari ab oppositione vsq; ad directionem & in addas medietati dati & di  
 rigas gradus illos recte cum sis minutis tali modi q; quādo planeta fuerit in  
 pncipio directionis recte dabit recte suū datuz cōpletum. **Dono** in hoc exēplū:  
 pono q; mars fuerit alcochoden & fuerit datum suū totū. 60. anni scdm ppor  
 tionem pū factam inter angulum & succedētem & ponat q; sit ipse retrograd⁹  
 inter medium retrogradatiōis amittit ergo in medio retrogradatiōis sue & añ  
 medium retrogradatiōis medietatē hoz ānoꝝ & remāserūt. 30. anni: & pono  
 q; inierit vltra mediuꝝ retrogradatiōis sue. i. oppōnem solis retrogradando  
 per duos gradus: & pono q; ab oppositiōe vsq; ad directionē debeat ire retro  
 gradando per. 10. gradus multiplicabo igit duos grad⁹ p medietatez dati qd  
 amittit. s. per. 30. ānos & proueniet. 60. q. 60. diuidā per. 10. & exhibūt. 6. āni quos  
 annos addaz medietati dati. s. 30. annis & puenient. 36. āni. hoc eēt datū maris  
 in casu pposito. **Enī Venus & mercuri⁹** postq; glibet eoz incipit retrogradari  
 pdit medietatem dati ei⁹ qd dat qñ est direct⁹. & postmodū aspice quot grad⁹ &  
 minuta sibi remanent vsq; ad occultationē suam recte q̄to plus poteris: q; ve  
 nus forte appēbit existendo iter eā & solē min⁹. 5. gradib⁹. **Et qñ** fuerit appens  
 dabit medium datū nisi apparuit existendo iter eā & solē min⁹. 5. gradib⁹ q; tūc  
 non pdest illi appitio illa in hoc statu. **Postmodū** dirigas illos gradus & mi  
 nuta postq; retrogradari incēpit quousq; occultauerit se subitū & recte & diui  
 das per hoc mediuꝝ dati qd remansit in mō pdicto. q; qñ occultaf totū pdit ei⁹  
 datum sicut pdixim⁹ q; nihil remanet ei. **Et pōt exemplificari** ad similitudinē exē  
 pli dati in retrogradatione triuz supiozū. **Dicit haly** q; iupiter & venus quādo  
 coniuncti fuerint corporaliter vel quādo aspiciunt alcochodē de tertio vel sex  
 tili addunt numero annozum quos dedit alcochoden scdm numerum anno  
 rum suozum numerozum annos vel menses vel dies vel horas iuxta vtutes  
 vel debilitates eozum: & in ambe infortune saturnus & mars qñ iungunt cor  
 poraliter cū alcochoden vel ipsum aspiciūt de opposito vel q̄to minuūt ei nu  
 merum annozum suoz & minorū. **Sed** qñ mercuri⁹ fuerit cum fortunis addenti  
 b⁹ alcochoden addit ipe similiter numeruz annoꝝ suozū minorū: & quādo fue

rit cum infortunis minuentibus alcohoden minuit etiam partem suam z qñ  
mars z saturnus aspexerint de tertio a signis breuiũ ascensionũ aut de sextili  
longarũ ascensionũ minuunt. Et dico qđ sol in quarta z oppositione minuit  
numerũ annorũ suorũ minorũ: z addit de 3. z sextili. Multi ex astrologis anti  
quis z modernis dicunt qđ luna fortunata addit de tertio vel sextili z oēs sapi  
entes huius scientie consentunt qđ qñ natus non habuerit hylech z habuerit  
aliquã duarum fortunarum in ascendente vel medio celi possibile est qđ viuet  
secundum quãtãtatem annorũ minorũ illius fortune que vitaz significauit ni  
si gradus ascendens z luna fuerint infortunati vel fuerit eadem fortuna domi  
na domus mortis: quia tunc significat modicam durabilitatem z vitam.

### **Almutem vero qui preest natiuitati.**

**A**lic auctor docet eligere almutẽ. i. planetã dñatorem in figura a quo  
excipitur esse nati post hylech z alcohoden. Sententia littere est ista planeta  
habens maius dñituz siue plures fortitudines in .s. locis predictis a gbus acci  
pitur hylech que sunt locus solis locus lune locus cõiunctionis vel puentio  
nis pars fortune gradus ascendens ille planeta est almutẽ. i. vincens. Et si ali  
quis habuerit dignitates in fa vel tertia vel pluribus locis ex locis pdictis ille  
est almutẽ. Verbi gra: pono qđ vnus planeta sit dñs ascendentis z dñs termini  
eiusdẽ ascendentis z cũ hoc dñs faciei eiusdẽ. talis planeta haberet in ascẽdente  
.8. fortitudines. z pono qđ alter planeta sit dñs exaltationis ascendentis z dñs  
domus loci solis z dñs triplicitatis partis fortune: talis planeta esset dignior  
almutẽ quam primus: quia habet plures fortitu. lines in locis predictis. Et vt  
abbrevietur sermo coligende sunt fortitudines cuiuslibet in .s. locis predictis:  
z ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinum ille erit almutem.

### **Quod Ter hoc profectio in annis natiuita tum atqz mun.**

**Q**uod Ter hoc profectio in annis natiuita tum atqz mun. In hoc. c. docet opus profectiois. idest  
mutationis annorum de vno signo ad  
aliud: z hoc dupliciter. Primo in annis natiuitatum. Secundo in annis ma  
gnarum coniunctionum. Opus in annis natiuitatum est facile z est sententia  
littere talis. cum volueris scire ad quod signuz applicat annus natiuitatis ali  
cuius: vide quot anni perfecti transferint nato z incipies a gradu ascendente  
natiuitatis: z dabis cuiuslibet anno vnum signum: z vbi finitus fuerit numerus  
ibi erit signum profectiois ab ascendente. Verbi gratia: ascendens alicuius  
natiuitatis fuit. 10. gra. arietis in fine primi anni venit profectio ad. 10. graduz  
tauri. In fine secundi anni ad. 10. gradum geminorum: z sic secunduz hunc or  
dinem dando cuiuslibet anno signum vnum vsqz ad complementum. 12. anno  
rum. tunc enim scilicet in fine. 12. annorum reuertitur ad locum radicis. Si au  
tem multi anni transferint nato subtrahẽ a toto numero annorum perfectorum  
qui transferunt nato. 12. quotiens poteris idest diuide per. 12. z numerum qui  
remanet infra. 12. projicte ab ascendente natiuitatis secundum modum prius  
dictum. Verbi gratia: ascendens cuiusdam natiuitatis fuit. 13. gradus virginis  
z transferunt nato. 32. anni solares completi. subtrahaz a. 32. annis. 12. bis z re  
manent. 8. anni completi: dabo ergo primum annum virgini: secundum libere;

tertium scorpionis: quartum sagittario: quintum capricorno: sextum aquario  
septimum piscibus: octauum arietis: veniet ergo profectio ad signum quod suc-  
cedit immediate: scilicet ad taurum ad consimilem gradus gradui radicis: scilicet  
ad. 13. eiusdem. Sicut dixi de gradu ascendente: ita faciendum est de gradu so-  
lis: et gradu lune: et gradu partis fortunæ: et vbi applicuerit annus dñs illius si-  
gni est dispositor illius anni. Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus se in-  
tromittet illo anno et fortuna et infortunia que accident sibi illo anno. Auctor  
ponit exempla in littera: ideo non est necesse multum insistere exemplis. Dein  
de dicit auctor cum profectio anni peruenerit ad aliquem gradum alicuius si-  
gni et fuerit aliquis planeta vel radij alicuius planete post ipsum gra. in eodem  
signo vel in eadem domo in figura et volueris scire quando peruenerit profe-  
ctio ad ipsum planetam vel radios eius: vide quot gradus et minuta sint inter  
gra. ad quem peruenerit annus et ipsum planetam vel radios eius et multiplica  
illos per. 2. et sextam vnus. hoc est dicere dabis cuilibet gradui. 12. dies et sex-  
tam partem vnus et proueniet tibi dies qui sunt a principio illius anni vsq;  
ad tempus in quo profectio peruenerit ad planetam vel eius radios. Ratio au-  
tem quare cuilibet gradui dantur. 12. dies: et. 6. vnus est: quia hoc modo in si-  
ne anni completur vnus signus. Si enim multiplicaueris. 30. gradus per. 12.  
et sextam vnus proueniet. 365. dies qui sunt dies vnus anni. Dicit Ptoleme-  
us in propositione. 236. parte quadrupartiti sui. et sciemus dispositione  
facti annorum accipiendo numerum annorum natiuitatis: et projiciemus eos  
a quolibet loco zodiaci secundum ordinationem signorum vnicius  
signo annum et accipiemus dispositorem signo in quo applicat numerus gra-  
duum. Idem Haly in commento dicit quod in hoc dicto vult narrare Ptole-  
meus quod quodlibet signum disponit in anno vno: et sic ibi signi reuolutio  
in quo est significator quibuslibet. 12. annis vna vice vsq; ad finem vite: et hoc  
sciunt in omnes astrologi.

**P**rofectio autē ex annis mundi. *Hic do-  
cet opus*  
profectionis in annis mundi. Sententia littere est talis. Cum volueris sci-  
re applicatione annorum alicuius secte vide quot transierint anni solares com-  
pleti a principio illius anni in quo fuit magna coniunctio que significauit illam  
sectam: et diuide illum numerum annorum per. 12. et numerum qui remanserit in-  
fra. 12. projice ab ascendente illius anni in quo fuit coniunctio et vbi applicue-  
rit numerus ibi est signum profectionis. Auctor ponit exemplum in littera de secta sar-  
racenorum. i. machometi: et dicit quod inter annum coniunctionis que significauit lege  
illa et annum apparitionis machometi. s. in quo incepit predicare fuerunt. 61. anni.  
Alia littera h3 52. anni. Ego credo quod debet esse. 52. anni: et. 57. dies alioquin non  
concordabit cum illo quod dicitur postea. et ascendens anni in quo fuit illa coniunctio fu-  
it signum geminorum et prouenit ille annus in quo incepit predicare ad signum vir-  
ginis: scilicet ad signum illius planete qui fuit dominus ascendens anni coniun-  
ctionis. Si enim subtrahantur a. 51. 12. quotiens poterit remanent. 3. detur ergo  
signo geminorum primus. scilicet cancro. tertius leoni. et sic annus in completus  
qui fuit positus in numero peruenerit ad signum virginis. Non est nobis ma-  
gna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vsq; ad primum an-



proijce a leone. vult dicere quod cōiunctio iouis & saturni in principio annorum  
 perferam fuit in triplicitate equatica & post principium annum p̄sazum per  
 quos ipsi computabant per. 176. annos mutauit se coniunctio ad triplicitatez  
 igneaz: id iubet subtrahere ab annis p̄saz. 176. annos & remanēt āni q̄ trāse  
 runt ab anno mutatiōis p̄uictiōis ad triplicitatem igneā & iubet eos ānos q̄ re  
 manent vertere in annos solares q̄ p̄fici nō h̄nt b̄xestū: & āni solares h̄nt: p̄fe  
 ctio aut̄ fit s̄m annos solares: & iubet p̄icere a leone: q̄ s̄m ipsum leo fuit ascē  
 dens in anno mutatiōis cōiunctiōis ad triplicitatem igneam. ex quo vide  
 tur quod auctor iste fuit & composuit hunc librum in tempore quo coniunctio  
 fuit in triplicitate ignea. nunc autem hęc coniunctio est in triplicitate aerea.  
 ideo ponam exemplum de triplicitate in qua nos sumus. Cum volueris scire  
 profectiōem ab anno mutatiōis coniunctiōis iouis & saturni ad triplicita  
 tem aeream subtrahē ab annis christi. 1324. annos & 71. dies & 20. horas tāiuz  
 enim tempus transiit a principio annorum x̄pi vsq; ad principium annorum  
 mutatiōis coniunctiōis ad triplicitatem in qua nos sumus: & residuum pro  
 iijce a 13. gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supradicti: & vbi perduxerit  
 te numerus ibi erit profectio anni. Verbi gratia: anni christi sunt numero.  
 1330. completi: & 22. dies ab illis subtraham. 1324. annos & 17. dies. & rema  
 nerit. 5. anni perfecti & 316. dies anni imperfecti: dabo primum annum tauro  
 incipiendo a 13. gradu eius s̄m signo geminorum incipiendo a 13. gra. eius  
 tertium cancro. quartum leoni incipiendo a 13. gradu eius. quintum virgini  
 incipiendo. a 13. gradu eius. venit ergo profectio. 6. āni mūdum perfecti ad li  
 bram ad 13. gradum. Et si volueris gradum in quo est profectio diei vltimi ex  
 diebus qui transierunt de anno imperfecto multiplica numerum dierum anni  
 perfecti per. 30. & productum diuide per. 365. & numerus quotiens erit gra  
 dus. Si autem aliquid remanserit post diuisionē multiplica illud p. 60. & diuide  
 p̄ idē quod prius & numerus quotiens erit minuta. verbi gratia. in p̄posito exē  
 plo remanserunt de anno imperfecto. 316. dies quos multiplicabo per. 30. &  
 proueniet. 9480. quem numerum diuidam per. 365. & exibunt. 25. gradus & re  
 manent post diuisionem. 355. que multiplicabo per. 60. & proueniet. 21300. &  
 diuidam per. 365. & exibunt. 58. minuta addam ergo super. 13. gradum libe. 15.  
 gradus & 58. minuta & proueniet numerus vsq; ad 8. gradus & 58. minuta scor  
 pionis: ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutatiōis coniunctio  
 nis ad triplicitatem aeream.

*Significator ad quolibet loco or*

**¶ Ter hoc directio.** In hoc capitulo auctor docet diri  
 gere significatorem quemlibet ad  
 quemlibet locum circuli. Intelligenduz est primo quod directio siue  
 dirigere significatorem ad quemlibet locum circuli nihil aliud est quam inue  
 nire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco significatoris vsq; ad locum  
 ad quem debet dirigi. Si locus significatoris fuerit in medio celi vel in angu  
 lo terre tunc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a lo  
 co significatoris vsq; ad locum quem debet dirigi in orizonte recto. Si autem  
 fuerit in ascendente vel in occidente tunc est inuenire illos gradus in orizon  
 te obliquo. Si autem non fuerit in aliquo horum locorum tunc accipiuntur

ascensiones mixtim scilicet miscendo ascensiones circuli directi cum ascensionibus regionis: proportionaliter tamen secundum distantiam loci significatoris ab angulis: et gradus directionis quandoque significant annos quandoque dies quicunque alia tempora. In natiuitatibus quilibet gradus significat annum. In reuolutionibus annorum mundi et natiuitatum quilibet gradus significat diem. Et quidam voluit quod in reuolutionibus annorum. 59. minuta et .8. scilicet motus solis in vno die significant vnum diem. In coniunctionibus solis et lune et in oppositionibus secundum quosdam quilibet. 13. gradus. 10. minuta scilicet quantum luna movetur in die per medium cursum significat dies. Cum ergo volueris significato rem aliquem dirigere ad quemcumque locum circuli si significator ille fuerit in gradu medij celi vel in angulo terre subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis dirigere et remanet gradus directionis. Si vero significator fuerit in ascendente aut occidente subtrahere ascensiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascensionibus circuli obliqui ad quem vis eum dirigere et remanet gradus directionis. Exemplum quando est in medio celi. Pono quod luna sit in medio celi in .5. gradu aquarii et pono quod radij oppositi saturni sint in .6. gradu piscium. Pono quod vellem dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quæsiui igitur ascensiones gradus lune in circulo directo et inveni. 37. gradus. 23. minuta. Quæsiui etiam ascensiones sexti gradus piscium ubi sunt radij oppositi saturni in eodem circulo directo et inveni. 67. gradus. 48. minuta. Deinde subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus radiorum saturni et remanserunt. 30. gradus. 25. minuta. illi essent gradus directionis in hoc casu. Exemplum quando est in ascendente. Pono quod luna sit in eodem .5. gradu aquarii et radij saturni in .6. piscium. Quæsiui ascensiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est. 48. graduum. et inveni. 330. gradus. 22. minuta. Quæsiui etiam ascensiones sexti gradus piscium et inveni. 348. gradus. 31. minuta. subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiorum saturni et remanserunt. 18. gradus. 9. minuta illi essent gradus directionis in hoc casu. hoc eodem modo dirigitur gradus ascendens ad quemlibet locum circuli. Si vero significator dirigendus fuerit sexta hec loca tunc si fuerit in ter medium celi et ascendens vide distantiam eius a medio celi subtrahendo ascensiones gradus medij. circuli in circulo directo ab ascensionibus gradus significatoris quam distantiam serua. Deinde scias medietatem arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiatiōibus et serua eam. Deinde subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis eum dirigere et quod remanserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo et quod remanserit est significator regionis. Deinde subtrahere significatorem minorem de maiori et diuam multiplicare per distantiam ab angulo medij celi et productum diuide per medietatem arcus diurni et pueniet pars proportionalis quæ adde super significatorem circuli directi si fuerit minor significatorem regionis: vel subtrahere si fuerit maior et quod puenit erit gradus directionis. Si autem velles dirigere contra successione signorum sicut dirigunt partes et planete retrogradi. scilicet procedendo ab ascendente versus medium celi tunc debes ac

cipere distantiam significatoris ab ascendente per ascensiones regionis et de-  
 bes addere partē proportionale dñe duoz significatorū sup significatorē regio-  
 nis: si ille erit minor significatore circuli directi aut subtrahere ab eo si eēt ma-  
 ior: in alio nō differt opus. Si aut significator dirigēdus fuerit iter ascēdēs et an-  
 gūlū terre: vide distantia gradus signōris ab ascēdēte subtrahendo ascēdētes  
 grad⁹ ascēdēns regionis ab ascēdētib⁹ grad⁹ significatoris regionis et serua  
 distantia. Deinde scias medietatē arcus nocturni grad⁹ significatoris p modū di-  
 ctū in ope radiationū quā ēt serua. Deinde subtrahē ascēdētes gradus signifi-  
 catoris in circulo obliquo ab ascensionib⁹ loci ad quē vis eū dirigere in eodē  
 circulo obliquo et quod remāserit est significator regionis quē serua. Deinde subtra-  
 hē ascēdētes gradus significatoris circuli directi ab ascēdētib⁹ circuli directi  
 loci ad quē vis eū dirigere et quod remāserit erit significator circuli directi. Deinde  
 subtrahē minozē de maiori et remanebit dñia duozū significatorū: quā multipli-  
 ca distantia gradus significatoris ab ascēdēte et pductū diuide p medietatē ar-  
 cus nocturni grad⁹ signōris et proueniet pars proportionalis quā adde signōri  
 regionis si fuerit minor signōre circuli directi: vel subtrahē a signōre regionis  
 si fuerit maior signōre circuli directi: et post additionē: vel subtractionē prouene-  
 rit sunt gradus directionis. Si vero uolueris dirigere cōtra successionē signo-  
 rus: procedēdo ab angulo terre versus ascēdēns: tunc debes accipere distā-  
 tias signōris ab angulo terre per ascēdētes circuli directi et multiplicare illā p  
 dñias duozū significatorū et diuidere p medietatē arcus diurni ut prius dictū est  
 et partē proportionale debes addere ad significatorē circuli directi si fuerit mi-  
 nor signōre ragionis. Vel subtrahere si fuerit maior in alio nō differt opus. Si  
 aut significator dirigendus fuerit inter angulū terre et gradū occidentis ope-  
 rari debes cū gradu opposito significatoris et eū gradu opposito loci ad quem  
 vis eū dirigere et p distantia gra. oppositi significatoris a medio celi: et p medie-  
 tates arcus diurnū gra. oppositi significatoris gra. enim oppositus signifi-  
 catoris tñ distat a linea meridiana quātū gra. significatoris ab angulo terre: et me-  
 dietas arcus diurni gra. oppositi est tanta q̄sta est medietas arcus nocturni si-  
 gnificatoris. et est tunc idē opus quod fuit inter mediū celi et ascendens. Si vero  
 signōr dirigendus fuerit iter angulū occidentis et mediū celi debes operari sicut  
 p gradū oppositū significatoris et p distantia eiusdē ab ascēdēte et p medietatē  
 arcus nocturni eiusdē gradus oppositi et p gradū oppositū loci significatoris  
 ad quē dirigendus est: et est eiusdē operatio sicut fit inter ascendens et angulū  
 terre. Si vero cōtingat quod significator dirigendus sit in vna quadra et locus ad  
 quem debet dirigi sit in alia quadra. Verbi gratia: significator sit inter mediū  
 celi et ascendens: et locus ad quē debet dirigi sit inter ascendens et angulū ter-  
 re: tunc debes dirigere vsq; ad angulū et postea dirigere angulū vsq; ad lo-  
 cum ad quem debet dirigi et iungere has directiones in simul. Diriges autem  
 significatorem prius dictum: ita quod accipias distantiam significatoris ab angu-  
 lo qui est retro ipsum in ordine signozum sicut si fuerit inter angulū mediū ce-  
 li et ascendens accipies distantiam eius ab angulo mediū celi. Et si fuerit in-  
 ter ascendens et angulū terre accipies distantiam eius ab ascendente ac-  
 cipies etiam medietatem arcus diurni vel nocturni gradus signifi-  
 catoris vel eius oppositi per modum prius dictum: et angulū ad quem vis di-



65

nalis que fuit. 2. gradus. 25. minuta. 38. ſa quam partem proportionalem etiam  
 ſubtraxi a ſignificatore circuli directi quia fuit maior ſignificatore regionis z re  
 manſerunt gra. directionis qui fuerunt. 27. gradus. 32. minuta. 21. ſcdo. accepti  
 pro quolibet gradu vnum annum z pro quibuslibet minutis 5. reſiduis vnum  
 menſem. z pro quolibet minuto. 6. diebus: z p quolibet ſcdo. 6. minuta diez cum  
 completum fuerit hoc tempus a tempore natiuitatis cui<sup>9</sup> figura fuerit hoc mō  
 diſpoſita morietur natus. **Quando vero ſignificator eſt inter aſcendens z an  
 gulum terre operaberis cum diſtancia ab aſcendente et cum medietate arcus  
 nocturni: z non diſert in alio. **Quum volueris dirigere contra ſucceſſionem ſi  
 gnorum ſi ſignificator fuerit inter mediū celi z aſcendens operaberis cū diſtā  
 tia ab aſcendente z cum medietate arcus diurni. **Si ſignificator fuerit inter an  
 gulum terre z gradum occidentis operaberis cum oppoſito gradus ſignifica  
 toris z gradu oppoſito loci ad quem vis dirigere: z tunc eſt opus tuum inter  
 medium celi z aſcendens. **Et ſi ſignificator fuerit inter gradum occidentis z  
 medium celi operaberis ſimiliter cū gradibus oppoſitis: z tunc eſt opus tuuz  
 inter aſcendens z angulum terre. **Nota tamen q<sup>d</sup> ſecundum modum dictuz  
 diriguntur ſignificatores quando nō habent latitudinem. **Quādo autēz ſigni  
 ficatores habent latitudinem difficilius eſt modus: z propter hoc factum fuit  
 inſtrumentum ad dirigendum planetas habentes latitudinem z illud inſtru  
 mentum vocatur directorium. **videbatur compoſitori ſeu inuentori illius in  
 ſtrumenti q<sup>d</sup> ſignificator habens latitudinem non poſſet dirigi per tabulas  
 aſcenſionum: vel non ſine magna difficultate. **Ego autē dico q<sup>d</sup> inſtrumentum  
 ſum non eſt ſufficiens: niſi ſit maxime quantitatis ita q<sup>d</sup> poſſit recipere minuta  
 tale autem vix poſteſt fieri. **In directionibus enim vt plurimum accipis p quo  
 libet gradus vnus annus. modo ſi in directionib<sup>9</sup> inſtrumentū non ſit diuiſuz  
 niſi per gradus vix inuenietur in eo certitudo vſq<sup>z</sup> ad annuz: z hoc ſi inſtrumē  
 tum ſit bene factum ita q<sup>d</sup> non ſit error indiuidēdo: hoc autē nō ſufficit. **Ergo  
 dico tibi q<sup>d</sup> ſignificator habens latitudinem poſteſt dirigi ad locū hūtem latitu  
 dinem per tabulas aſcenſionum: z nō vidi modū expoſitū in aliquo libro. **Mo  
 dus autē eſt iſte cum volueris dirigere ſignificatorem hūtez latitudinē ab ecly  
 ptica ad corpus alicui<sup>9</sup> planete et hūtis latitudinē vel ad radios alicui<sup>9</sup> hūtis  
 latitudinem. quere primo gradū cū quo ſignificator mediat celū ſm doctrinaz  
 canonum primi mobilis. **Deinde quere gradum cum quo mediat celū loc<sup>9</sup> ad  
 quem vis dirigere ſm eandem doctrinam: z accipies gradum cum quo ſigni  
 ficator mediat celum pro loco ſignificatoris: z per hunc ſcetes diſtanciam ſigni  
 ficatoris a medio celi vel ab aſcendente per modum prius dictum nec plus  
 nec minus: z accipies locum cum quo mediat celum locus ad quem debet di  
 rigi pro loco ad quem debet dirigi: z cum iſtis duobus queres ſignificatorem  
 circuli directi per modum prius dictum. **deinde quere gradum cum quo oriſ  
 ſignificator in regione ſua ſm doctrinam canonum primi mobilis: quere etiā  
 gradum cum quo oriſ locus ad quem debes dirigi ſm eodem canones. **Dein  
 de cum gradu cu<sup>z</sup> quo oriur ſignificator queres medietatem arcus diurni vel  
 nocturni per modum prius dictum: z queres ſignificatorem regionis cū iſtis duo  
 bus gradibus. ſ. cū gradu cum quo oriſ ſignificator z cū gradu cū quo oriſ loc<sup>9</sup>  
 ad quem debet dirigi in alio nō diſfert opus. **Dico tibi et z breuiter oportet q<sup>d</sup>******************************



ascendens z considera finem illius termini. Deinde quere ascensiones grad<sup>o</sup> ascendentis in circulo obliquo per tabulam tue regiois z serua eas: quere etiã ascensiones finis illius termini per eandem tabulam a quibus subtrahæ ascensiones gra. ascendentis z gra. qui remanserint sunt gra. directiois. accipe pro quolibet gradu annum vnum. z p quibuslibet quinq; minutis vnũ mēsez: z p quolibet minuto 6. dies z pro quolibet secundo duas horas z. 24. minuta hora: z planeta qui est dñs termini est dispositoz annozũ siue diuifoz. Postea cõsidera finẽ termini: imediate sequentis z subtrahæ ascēfiones finis termini precedentis ab ascensionibus finis termini illius: z remanebunt gradus directiois accipe sicut primus pro quolibet gra. annum vnum z cetera. z dñs illius termini est dispositoz siue diuifoz z isto modo facies ad finem cuiuslibet signi s̄m ord. nem signozum vsq; ad finem vite. Et si fuerit in aliquo termino aliquis planeta vel radij alicuius plenete illa planeta erit particeps in diuisione. Explũ in hoc pono qd ascendens alicuius natiuitatis fuit quart<sup>o</sup> gradus virginis cõpletus ad dirigēduz gradũ istũ cõsidera pmo in cuius planere termino est iste gradus. z patet pmo qd in termino mercurij z durat termin<sup>o</sup> vsq; ad finẽ 7. gradus virginis. que sūt ascēfiones grad<sup>o</sup> ascēdentis in orizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus z inueni. 144. gradus. 27. minuta que sūt ascēfiones finis termini. f. finis. 7. gradus virginis z inueni. 148. grad<sup>o</sup> 33. minuta. subtraxi ascēfiones grad<sup>o</sup> ascēdentis ab ascensionib<sup>o</sup> finis termini z remaserunt. 4. gradus. 6. minuta. dedi cuiuslibet gradui annũ z quibuslibet. 5. minutis vnuz mēsez z cuiuslibet minuto. 6. dies: z fuerũt quattuor añi idẽ mēsis. 26. dies. z mercurius dominus termini fuit dispositoz istozum annozum. Deinde considerauit terminum imediate sequentem qui est veneris z durat vsq; ad finem. 17. gradus virginis. que sūt ascensiones finis termini illius scilicet veneris z inueni. 162. gradus. 15. minuta. a quibus subtraxi ascensiones finis termini precedentis mercurij: z remanserunt. 13 grad<sup>o</sup>. 44. minuta. qui fecerunt. 13. annos. 8. mēsez. 12. dies. z venus disposuit hos años. in fine istius termini fuit etas nati. 17. anni. 9. mēsez. 18. dies. Deinde sequitur terminus Jouis qui durat vsq; ad 21. gradum virginis cõpletũ. que sūt ascēfiones eius z inueni. 167. gradus. 93. minuta. a quibus subtraxi ascensiones finis termini precedentis: z remanserunt quinq; grad<sup>o</sup>. 28. minuta que fuerũt quinq; años. 9. mēsez. 18. dies: z Jupiter fuit dispositoz istoz annozum. Factaq; est etas nati in fine istozum anno. z. 23. añi. tres mēsez. sex dies. Deinde sequit termin<sup>o</sup> maris z faciendum est: vt prius: z s̄m istum ordinem est directio cõtinuanda vsq; ad finem vite: z quotiens directio peruenit ad corpus vel radios infortune veniet nato infirmitas vel impedimentum in corpore suo scdm naturam illius infortune nisi fortune aspererint ipsum locum. tunc enim minuent malum.

**¶ De hoc duodenaria planetarum z domozum.**

In hoc capitulo auctor docet inuenire dominuz duodenarie. Intelligenduz est ad euidētia istius caputli qd quodlibet signum itelligitur diuidi in duodecim partes: z quelibet pars est de duobus gradibus z. 30. minutis. Hispanensis ponit hoc capitulum: z duo capitula sequentia inter dignitates planetarum: z dominuz pme duodenarie est dominuz illius signi.

gradum quo mediat celum lo  
poni quere significatore circuli  
significatiois regionis. Cũ gradu  
in quo conuenit signator si fuit  
et equitatis motu uel si fuit  
Si aut significator fuerit  
fama significatiois ad ascen  
eodem medietatem arcus nomi  
patus dicit. Est etiã vnus alius  
significator: locus ad que debet  
i. dicitur conuenire qd signi  
uenit ad lineã meridianã  
sunt in eodẽ gradu in eĩpota.  
no eodẽ modo quo dicit. Si signi  
gradu ad mediu celum que non  
os ponit pro significatore co  
nis accipiendo ascensionē  
vsq; ad locũ cũ quo conue  
ngente multiplicabis p dñs  
p medietate arcus diurni  
tenebis pro gradib<sup>o</sup> directio  
is qd durat vsq; ad finem  
z significatiois circuli directi  
vnde p medietate arcus dur  
ã in omne pro gradib<sup>o</sup> dire  
ctiois mediõ dno cõcedit in  
stantiã in qua patet vtrũ  
hodie: z ponas iũ alicuius  
si hec de opere dorecãniã  
volueris scire locum istũ  
super ascensionē circuli  
redio celi vel in angulo ter  
re voi per dicitur nũme  
z dicitur locus diuifiois  
ato: fuerit in ascēdente add  
radus significatiois redio  
digerit nũmeros in circulo  
milli illius loci est vnus. Et  
radiõ pmo quando fuerit  
quandẽ locum ad quem z  
prie cõsiderandũ

natiuitatibus.  
radiõ ascēdente in natiuit  
planete termino in gradu

*Dñs duode  
maris*

secunde duodenarie est planeta succedens descendendo z sic secundum ordinem. Verbi gratia: dominus prime duodenarie arietis est mars. secunde sol. tertie venus. quarte mercurius. quinte luna. sexte saturnus. septime Jupiter. octave iterum mars: z sic secundum ordinem. Sententia auctoris est talis. Cū uolueris scire duodenarias planetarum vel domorum vide quātum transiuit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est z numerum illorum. graduuz multiplica per duodecim: z super numerum productum adde numeruz graduuz quos multiplicasti. z quod collectum fuerit proiece ab initio signi in quo est planeta dando unicuiq; signo. 30. z ubi finitus fuerit numerus ibi erit duodenaria.

**Et ex hoc anaubarach.** *Hic docet inuenire dominū nouenarie.* Sententia enim est talis. Cū uolueris scire nouenariam siue dominum nouenarie alicuius planetæ vide quod gradus pertransiuit planeta de signo in quo est: vel de domino in qua est. z diuide totum illud signum in. 9. diuisiones. z erit quilibet diuisio ex tribus gradibus. 20. minutis. Deinde uide in qua parte illius diuisionis est planeta. z dabis primam diuisionem domino signi mobilis eiusdem triplicitatis. z secundam diuisionem domino signi sequentis: z sic eundo secundum ordinem signozum quousq; uentus ad illam nouenariam in qua est planeta cuius queris dñm nouenarie. Verbi gratia: pono quod sol in. 24. gra. aqua / rii. ad sciendum dominū nouenarie gradus solis dedi primo tres gradus aq rii z. 20. minuta domino signi mobilis eiusdem triplicitatis. est autem aquarius de triplicitate aerea. Signum mobile illius triplicitatis est libra: dominus eius est venus. est ergo venus domina prime nouarie aquarij. s. primo z trium graduuz z. 20. minutoz. Deinde dedi scdam nouenariā marti dño signi sequentis. s. scorpionis z completi tunc fuerunt a principio aq rii. 6. gradus. 40. minuta. Deinde tertiaz nouenariā dedi Joui. s. dño sagittarij qui succedit scorpionis z completi fuerunt tunc a principio aquarij. 10. gradus. Bedi quartam nouenariam saturno domino capricorni qui succedit sagittario: z completi fuerunt a principio signi. 13. gra. z. 20. minuta Bedi quintam nouenariam saturno domino aquarij: z completi fuerunt. 16. gradus z. 40. minuta. Bedi sextam nouenariam loqui domino piscium z cōpleti fuerunt a principio signi aquarij. 20. gradus. Bedi septimam nouenariam marti domino arietis: z completi fuerūt a principio signi. 23. gradus: z. 20. minuta. Bedi octauam nouenariam ueniri dño tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis i casu proposito: z completi fuerunt tunc gradus. 26. z minuta. 40. aquarij. Quando ergo inuenies in libris iudiciorum de domino anaubarach luminarium si fuerit in die intelligitur de domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lune. Alia que auctor dicit patet legendo litteram.

**Et ex hoc adoringen.** *Hic docet inuenire decanum.* Sententia eius est talis. Diuide signum ascendens in tres partes: z quelibet diuisio erit ex decem gradibus. dabisq; primaz diuisionem domino ascendenti. secundam domino secundi signi: z tertiam domino tertij signi. Cūlt dicere qd prima diuisio est domini eiusdem signi qd ascendit. Et secunda diuisio est domini signi sequentis eiusdem triplicitatis.

tertia diuisio est domini tertij signi illius triplicitatis. ita q̄ tres decani sunt do-  
 mini trium signorum vnus triplicitatis. Auctor ponit exemplum tale in litte-  
 ra. **Posito** q̄ prima facies arietis sit ascendens eius decanus est mars. **Si se-**  
 cunda facies est ascendens eius decanus est sol dominus leonis secundi signi  
 eiusdem triplicitatis: z si tertia facies sit ascendens eius decanus est iupiter do-  
 minus sagittarij quod est tertium signum illius triplicitatis. **Et si** prima facies  
 leonis sit ascendens eius decanus est sol dominus eiusdem signi. **Si** secunda  
 facies sit ascendens eius decanus est iupiter dominus signi quod succedit leo-  
 ni in eadez triplicitate. **Si** tertia facies sit ascendens eius decanus est mars do-  
 minus tertij signi a leone in eadem triplicitate: scilicet arietis. z secunduz hunc  
 modum intellige de alijs triplicitatibus.

*Dni horarum*

**¶ Ter hoc dominus orbis.** In hoc capitulo po-  
 nit ordinem in dño horarum in natiuitatibus. **Snia** littere est talis. **Aspice** in qua hora  
 natus egreditur vterum z dñm illius hore: da primo anno natiuitatis z per il-  
 lum signi natus esse nati in eodem anno quātum ad sanitates vel infirmitates  
 corporis nati sicut per dñm ascendens. **Et** dabis dñm hore sequentis secun-  
 do anno. z per eum significatur esse substantie in eodem anno sicut per dñz do-  
 mus substantie. **Dabis** dñm tertie hore tertio anno ab hora natiuitatis. z per  
 eum significatur esse fratruz in illo anno sicut per dñm tertie domus. z isto mo-  
 do facies de alijs dominis horarum eundo secunduz ordinem horarum z do-  
 moruz vsq; ad finem vite. z planum est in littera quod dicit. **Exempluz** in hoc  
 ponatur q̄ quidam natus fuit in die solis hora quarta que hora quarta est ho-  
 ra lune. erit luna domina primi anni. z ab ea accipitur esse corporis. **Hora** se-  
 quens est saturni. erit ergo saturnus dominus secundi anni. z ab eo accipitur  
 esse substantie in illo anno. z sic per ordinem.

*fridarie*

**¶ Ter hoc dispositio darie.** In hoc capitulo auctor do-  
 cet ordinare annos fridarie z gubernationis planetarū in natiuitatib⁹. **Snia** lre talis est si natiuitas fue-  
 rit in die incipit fridaria a sole z gubernat ipsuz natū sol sm quātitatē annozuz  
 sue fridarie qui sunt decē. **Post** solē gubernat ipm ven⁹ hz quātitatē annoz frid-  
 darie eius qui sunt octo. **Post** venerē gubernat mercurius p. 13. annos. deinde  
 luna p nouē annos. deinde saturnus per. 11. deinde iupiter per. 12. annos. dein-  
 de mars per. 7. annos. deinde caput draconis per tres annos. deinde cauda  
 draconis per duos annos. deinde reuertit dispositio ad solē z vadit p ordinēz  
 planetarū sicut prius: numerus autē oīuz annozū est. 75. z qui transit hunc nume-  
 rozū annozū reuertitur ad dispōnē primā sm q̄ possibile est. **Si** autē natiuitas  
 est in nocte incipit fridaria a luna z disposuit luna annos suos. deinde saturnus.  
 deinde iupiter. deinde mars. deinde sol. deinde venus: postea mercurius. dein-  
 de reuertitur ad lunā z vadit sm ordinem planetarū sicut prius. **Et** qñ aliquis  
 planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse septimā partēz illorū anno-  
 rum solus. **In** secunda autē septima participat ei planeta frequens qui ei succe-  
 dit. **In** tertia autē participat ei planeta tertius. **In** quarta quartus. **Et** in quinta  
 quintus. z sic vsq; ad septem septimas z septez planetas. **Verbi** gratia: pono q̄  
 natus fuit quis in die: incipit ergo fridaria a sole z gubernat ipsum sol secun-

dum q̄ntitatem annozuz fridarie sue qui sunt. 10. anni. z gubernauit ipse sol so-  
lus septimam partem istoꝝum decem annozum. s. per vnum annuz solarē z. 156  
dies z. 12. horas. **H**ec est enim septima pars decē annozū. **I**n scda septima par-  
te hozum decem annozum habuit venus p̄icipationem cum sole in fridarie z i  
spositione per vnum annum z. 156. dies. z. 12. hozas. z transferunt tūc nato duo  
anni. 313. dies completi. deinde habuit participationē cuz sole in dispositione  
fridarie mercurius per vnum annum. z. 156. dies. z. 12. hozas z in fine huius di-  
uisionis trāsierū nato q̄tuoꝝ anni solares. 104. dies. 6. hozas. deinde habuit par-  
ticipationem cum sole luna per eandē septimā. 10. ānoꝝū. z in fine hui⁹ diuio-  
nis trāsierunt nato. 5. anni. 260. dies. 18. hozas. deinde habuit participationē cū  
sole saturnus per septimā partem. 10. ānoꝝū. z in fine huius diuisionis transe-  
runt nato septem anni. 52. dies completi. deinde habuit participationem cum  
sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimam. z in fine huius di-  
uisionis transferunt nato. 8. anni solares. 208. dies. 12. hozas. deinde habuit par-  
ticipationem cum sole in dispositione fridarie mars in vltima septima pte de-  
cem annozum. z in fine huius diuisionis transferunt nato. 10. anni c̄ completi.  
s̄m hunc modum est faciendum in fridarijs omniū planetarum. **C**aput autem  
draconis z caudam quilibet eozum disponit per se ānos fridarie sue siue parti-  
cipationem planetarum. **N**arrare autem euentus contingentes nato in quali-  
bet harum diuisionū esset nimis longū. **H**aly autē abenragel in suo libro ma-  
gno complete posuit omnes diuisiones z iudicia cuiuslibet diuisionis. ideo qui  
volunt hec iudicia legant librum illum.

**De hoc almanar.** *planeta elevatus super alterū*  
**I**ntentio sua est q̄ planeta qui fuit altioꝝ in circulo suo breui. scilicet  
in epicyclo dicitur elevatus super alterum elevatione de qua hic loquitur. z  
hoc est quod dicit **P**tolemeus in. 63. propositione centiloquij. **D**icit enī opz  
aspicere in coniunctione. **S**aturni z iouis in eodem minuto ad elevationem  
vnius super alterum z iudicia cum fortitudine nature eius in hoc mundo. **E**t  
similiter fac in. 21. coniunctiōibus residuis. **H**aly ibidē dicit in cōmento eleva-  
tio planete super planetam est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis. z  
ille dicitur elevatus super alterum. **A**uctor autem in littera iubet aspicere me-  
dium locum planete z verum locuz planete. z si verus locus planete fuerit mi-  
nor medio motu planete est descendens a sup̄tiori parte epicycli versus infe-  
riorem partem. **S**i vero verus locus planete maior medio motu fuerit plane-  
ta est ascendens ab inferiori parte epicycli versus superiorem partē. z vt breui-  
ter dicat si argumentū equatuz planete fuerit minus sex signis cōmuni bus est  
descendens. z si plus est ascendens. deinde iubet auctor subtrahere mediū mo-  
tum planete de vero motu eiusdem si medius motus fuerit minor vero: vel eō  
tra si fuerit maior ita videlicet. q̄ minor subtrahatur a maiori z residuuz iubet  
multiplicare per septem. z numerum provententem iubet dividere per. 22. z  
numerum quotientem iubet tenere pro elevatione quādo ascendit vel pro de-  
pressionē quando descendit. **D**e venere z mercurio iubet respicere differenti-  
am inter locum cuiuslibet eozum z locuz solis z iubet facere sicut in alijs. **D**o-  
dus prius dicitur sc̄dm sentētiam **P**tolemei videtur mihi melioꝝ z certioꝝ. deiu

de dicit auctor qd fortior significatio planetarum est cum vnus eorum fuerit eleuatus super alterum in coniunctione. In oppositione autem z in quarto aspectu erit significatio minus apprens. z si vnus planeta fuerit ascendens z alter descendens. ille qui fuerit ascendens vadit supra descendentem. z si vterq; fuerit ascendens ille vadit super alium: qui fuerit maioris ascensionis. z si vterq; fuerit descendens: ille vadit super aliu. qui fuerit minoris descensionis. Dicitur etiam alio modo planeta eleuari super planetam q̄ntum ad altitudinem qz septentrionalis vadit super meridianum. Et si fuerit ambo septentrionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui fuerit minus septentrionalis. Si vero fuerit ambo medionales ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super illum qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliquis planetarum in eclipica carens latitudine tunc planeta septentrionalis vadit super eum z ipse carens latitudine vadit super meridianum.

**A**peritio portarum. Dicit qd aperitio portarū dicitur quando inferior iungitur superiori z cum hoc fuerit eorum domus opposite. Verbi gratia. quando luna coniungitur cum saturno vel cum aspici tunc est aperitio portarum. Similiter quando sol coniungitur saturno. domus entz solis z lune sunt opposite domibus saturni. Similiter fit aperitio portarum quādo mercurius coniungit Joui. qz ambe domus viriusq; sunt opposite. Similiter quādo iungitur venus marti fit aperitio portarū qz eorum domus sunt opposite. Dicit hyspalensis qd venus significat humiditatem. Mercurius significat ventos. saturnus nebulas z frigus. mars ventos a dextro. i. a meridie z calorem. iupiter temperiem z ventos a sinistro. i. a septentrione. Dicit idem hyspalensis qn luna separata a coniunctione alicuius planete vel ab eius aspectu z iungitur alteri planete z sint illozum planetarū domus opposite. hoc est aperitio magnarum valuarum in qua necesse est venire ventos vel pluuias vt est ex natura illozum planetarum. verbi gratia: luna qn separādo a venere cōiungitur marti aut separando a mercurio cōiungitur Joui: aut separando a sole coniungitur saturno. hoc est aperitio magnarum valuarum.

**E**t hoc albutem. Sic loquitur de horis fortunatis z ifortunatis. dicit qd indi inuenerāt. 12. horas post coniunctionem solis z lune z dant eas soli: z diuidunt eas in tres partes z iudicant sup p̄mas q̄tuor horas fm iudiciū p̄mi dñi triplicitatis loci solis. z iudicant sup q̄tuor sc̄das fm iudiciū sc̄di dñi triplicitatis loci solis. z sup q̄tuor vltimas fm iudiciū tertij dñi triplicitatis loci solis hora iunctionis. Do stea dant veneri. 12. horas sequētes z diuidūt eas s̄lr in tres pres z iudicāt sup q̄libet q̄tuor fm iudiciū dñoz triplicitatis loci veneris hora iunctionis. Do stea faciunt s̄lr cuz mercurio z luna z cū ceteris planetis fm ordinē planetarū donec reuertatur orbis ad solem post. 84. horas. z tunc recipiūt a sole fm eundē ordinē. z hoc p̄nuāt vsq; ad iunctionē sc̄dam. Et qdaz dicunt qd post coniunctionē sunt. 12. hore que vocant cōbuste in quibus nō est bonum incipere aliquod opus: z post has. 12. combustas sunt. 72. hore incōbuste in quibus vtilis est inceptio operum: z post has. 72. incombusas iterum sunt duodecim combuste. z iterum post illas. 72. incombusas z post eas. 12. combuste z sic vsq;

*Aperitio portarum*

*hanc formam*

quod ad coniunctionem sequentem. Et ut breuiter dicatur omnes .12. hore que dantur soli secundum ordinem planetarum sunt combusse et .72. que sunt aliorum planetarum sunt incombuste. Deinde dicit auctor et diuidunt has .12. horas combustas in tres diuisiones et quelibet diuisio erit ex quattuor horis. Et dicunt quidam quod qui inceperit bellum in quattuor primis horis combustis timenda est perditio anime sue. Auctor non intelligit perditionem anime post vitam istam ita quod post separationem anime a corpore rapiant eam diaboli et deducant ad inferos. Sed intelligit anime perditionem id est amissionem vite presentis et hoc modo intelligitur in omnibus locis iudiciorum astronomie. De ista enim perditione pertinet ad eos loqui. De prima autem perditione pertinet teologis. Et qui inceperit bellum in secundis quattuor horis timendum est detrimentum sui corporis. scilicet absque perditione vite et qui inceperit bellum in vltimis quattuor timenda est perditio omnium que possidet et timeatur perditio illorum que pertinent ad ipsum et sic completa expone quarte differentie alfabeticum introductorij ad magisterium iudiciorum astrozorum. *Proventus*

## **O**fferentia quinta in commemoratione vniuersarum partium. *Ista est quinta*

istius libri in qua auctor docet protectionem partium et potest diuidi in duas partes quoniam in prima parte ponit partes que cadunt in natiuitatibus. Et in secunda parte ponit partes que cadunt in revolutionibus annorum mundi. Secunda pars incipit ibi et quia auxiliante deo. Prima pars diuiditur in duas partes: quoniam in prima parte dat modum protectionis partium in generali et exemplificat de parte fortune. In secunda parte ponit in speciali partes. .12. domorum. Secunda pars incipit ibi. incipiamus itaque post partem fortune. Senia prime partis est talis. Modus in protectionibus partium est quod accipiuntur gradus equales qui sunt inter unum locum et alium et numerus ille projicitur ab ascendente vel alio loco. vel adduntur super gradus equales qui fuerunt inter ambo loca gradus qui sunt ab initio signi ascendentes et productum computatur ab initio signi ascendentes dando cuilibet signo. 30. gradus. et vbi finitus fuerit numerus ibi est pars fortune. Verbi gratia: pono quod sit sol in fine sexti gradus piscium et luna sit in fine. 14. gradus geminorum et gradus ascendens sit. 10. gradus arietis. subtraham verum locum solis a vero loco lune et remanent. 98. gradus super quos addam. 10. gradus qui sunt a principio arietis vsque ad gradum ascendente et proueniunt. 108. gradus incipiam projicere ab initio arietis dando cuilibet signo. 30. gradus: et terminatur numerus iste in. 28. gradu cancri. ibi ergo est pars fortune in exemplo preposito. *Proventus ordo*

**I**ncipiamus itaque. In hac parte ponit protectionis partium secundum ordinem. .12. domorum ponendo in qualibet domo partes ad illam pertinentes. Et potest diuidi in tot partes quot sunt domus vbi partes incipiunt patet in littera. Primo ponit partes prime domus et sunt sex. Prima est pars vite. Secunda est pars hylech. Tertia est pars futurorum siue pars diuinationis. Quarta est pars dilectionis et concordie. Quinta est pars stabilitatis et durationis. Sexta est pars animositatis et audacie. Dicitur littera cum volueris scire partem vite accipe gradus

qui sunt a Jove vsq; ad saturnum in die z in nocte gradus qui sunt a saturno vsq; ad Jove z projice ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductorio magno qd hec pars significat vitam naturalem z esse corporis ac victus que si fuerit boni esse significat prolixitatem vite z sanitatem corpori z gaudium anime. Si vero fuerit impedita significat paucitatem vite z multitudinem infirmitatum animiq; merorem ac tristitiam. Deinde dicit auctor pars hylech accipitur a gradu cōiunctiōis que precessit natiuitatē si natiuitas fuerit cōiunctioalis vel a gradu puentiōis. i. oppositiōis si natiuitas fuerit preventiōalis vsq; ad gradum lune z projicitur ab ascendente natiuitatis vbi finit<sup>o</sup> fuerit numer<sup>o</sup> ibi est pars hylech. albumazar dicit qd hec pars dirigit<sup>r</sup> queadmodū dirigitur hylech per gradus z ducit ei<sup>o</sup> pfectio per signa queadmodū fit de hylech. cū q; puenit eius directio vel pfectio ad malos significat impedimētū z periculum. Et erant multi sapientū astrologozū cū inuenirent hominē patientē pericula maxima in quibusdāz tēporib<sup>z</sup> z nō inuenirent in eodē tēpore suū hylech peruenisse ad loca malozū. nec inuenirēt idē impedimētō patiem significatiōem in reuoluntione eiusdem anni nesciebāt causāz huius rei. Et ideo latebat eos hoc: q; nō dirigebāt hanc ptem z si direxissent eā inuenissent hoc maluz accidere in eodē tempore quo peruenisset hec pars ad loca quedā significātia ipsum periculum. Pars futurorū accipit<sup>r</sup> in die a luna vsq; ad solē: z in nocte ecōtra z p̄iicit ab ascēdēte z pprietates isti<sup>o</sup> partis scdm Albumazar est significare animā z corpus z esse eoz. z significat fidem z pphetiam z regionē z dei cultum z secreta z cogitationes atq; intentiones z res occultas z celatas: z omne quod absens est ex rebus per hunc modum applicabis iudicia in alijs z a quo loco in quez accipitur quelibet z a quo loco projiciatur patet in littera.

**Secunda domus.** Dic ponit partes secunde domus z sunt tres. Prima est pars substantie. Secunda est pars paupertatis z paruitatis ingenij. Tertia est pars beatitudinis triumphj z victorie. Albumazar dicit qd pars substantie significat profectum z victum ac cibum quibus sustentantur corpora que si fuerit i bono loco significat bonum esse in substantia cibo z victu. Et si fuerit impedita significat malum esse in his que diximus. Leteras autē species fortune apparentes ex substantia scilicet que thesaurizatur z seruatur ac acquiritur significāt ceteri significatores substantie z pars fortune.

**Tertia domus.** Dic ponit partes tertie dom<sup>o</sup> z sunt due. Prima est pars fratrum. Secunda est pars benivolentie fratrum. Dicit Albumazar quod pars fratrum z dominus eius. idest dominus signi in quo ceciderit significant esse fratru z cōcordiam eozum atq; dilectionem peregrinationemq; eozum z absentiam. Post hec aspice si hec pars z dominus eius ceciderint in signis multozum filiozū multiplicabuntur fratres. z si ceciderint in signis paucorū filiozū erunt pauci. Et si volueris scire numerum eozum accipe numerum signozū que fuerunt inter partem z dñm domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dñm z partem z pone vnicuiq; signo vnum. Et si fuerit inter eos signum cōe duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam partem z dñm domus in qua ceciderit aliquis planeta accipere et etiā vnum. Albumazar etiā ponit par

rem vnam in hac domo que vocatur pars mortis fratrum: z dicit qđ accipitur in die a sole in gradum medij celi z in nocte econtra. z augentur de super gradus ascendentis z projicitur ab ascendente. z quotienscunq; perueneru hec pars fm directionem ad significatores fratrum z sorozuz dando vnicuiq; gradui vnu annum aut per profectioñe dando cuilibet signo annu eueniet fratribus z sorozibus aliquid horribile. aut aliquis eozum morietur. *part 4 domus*

**Quarta domus.** Hic ponit partes quarte domus z sunt sex. Prima est pars patrum. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annorum. Quarta est pars hereditatum z possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit filius illi cui imponitur vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat esse patris z eius nobilitatis atq; generis. z si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dñs domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali esset erit laboriosus. A secunda parte huius domus que est pars mortis patris accipitur causa mortis: z quotienscunq; profectio anni peruenierit ad hanc partem vel ad domnum eius significat periculum patri. z similiter cum peruenierit aliquis eozum ad significatores patris.

**Quinta domus.** Hic ponit partes quarte domus z sunt septem. Prima est pars filioz. Secunda est pars tepozis in quo debent haberi filij. Tertia est pars propter qua scitur masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per qua scitur de nato de quo fit interrogatio viru sit masculus vel femina. Quinta est pars ad qua cu peruenierit iupiter est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiozum. Septima est pars scientie filiozum. Dicit Albumazar si pars filioz ceciderit in signo multozum filiozum habebit multos filios. Si vero ceciderit in signo sterili non habebit alique filium. Si vero ceciderit in signo paucozum filioz habebit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios z fuerit fortunata filij viuent: z si infortunata morientur. *part 5 domus*

**Sexta domus.** Hic ponit partes sexte domus z sunt due. Prima est pars azemena id est debilitatis inseparabilis alicuius mebru. Secda est pars seruozi. Si pars azemena fuerit cōiuncta cu fortunis erit natus sanus in mebris suis. Si vero fuerit cōiuncta in fortunis habebit morbos inseparabiles in mebris. z loca in quibus erunt he egritudines sciuntur a locis infortunarum significantium eas.

**Septima domus.** Hic ponit partes septime domus z sunt quattuor. Prima est pars desponsationis virozuz. Secunda est pars desponsationis mulierum. z hec accipitur duobus modis. Tertia est delectationis z voluptatis. Quarta est pars nuptiaruz. An pars desponsationis peruenierit per directione ad Ioue vel venerem est significatio desponsationis. Et ego inueni in vna nativitate tempus desponsationis qñ dñs partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuilibet gradui annum vnum. *part 7 do.*

**Octava domus.** Hic ponit partes octave domus z sunt quattuor. Prima est pars mortis. Secda



71

coniunctionis in gradum coniunctionis. intelligendo a gradu ascendente reuolutionis anni in quo est coniunctio vsq; ad locum in quo planete coniunguntur. z nisi hoc modo intelligatur impossibile est. **S**upponitur enim quod homo sciat gradum ascendente in hora coniunctionis planetarum superiorum. **H**oc autem est impossibile secundum qd dicit **Abraham Auenezre**: dicit enim si possemus scire diem in qua coniungi debeant: esset hec res magna. **S**it etiam pars alio modo videlicet accipitur a gradu medij celi reuolutionis illius anni in quo fuit coniunctio vsq; in solem z projicitur a gradu iouis. **S**ecunda pars per quam scitur quantum debeat durare rex regno. **H**ic accipitur hora electionis regis a sole in .15. gradū signi leonis. **E**t projicitur a luna. accipitur et a luna in .15. gradū cæcri z projicitur a sole. 3<sup>a</sup> pars est de tēpore electionis regis. hic accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnuz z in nocte e contra z projicitur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexit rex. **E**t si iupiter fuerit in signo cōi z reuolutio fuerit diurna z cū hoc fuerit iupiter cadens ab angulo tunc accipitur a saturno in iouē z addunt de sup. 30. gradus: z projicitur ab ascendente. **S**i vero iupiter z saturnus fuerint sibi oppositi z ambo fuerint cadentes ab ascendente accipitur medietas graduuz qui sunt inter eos z projicitur ab ascendente. **E**t si fuerit iupiter in exaltatione sua z fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in saturnū z projicitur ab ascendente. **D**einde dicit auctor qd due sunt partes maxime ex quibus extrahitur tps electionis regis z eius durationis. **P**rima earum est vt aspicias horā electionis regis z aspicias vbi prouenit profectio anni a cōiunctione triplicitatis que significat uit illā sectā in qua est illud regnum s̄m qd datur oibus. 30. gradibus annus z oibus duobus gradibus cū dimidio mensis. z sic s̄m istā proportionē vsq; ad horā electionis. z cū scueris in quo gradu signi sit serua illū gradū: quia ab eo equabis primā partē. **E**t cū volueris equare eā aptabis ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus. **P**ostea respice saturnuz z iouem z quis eorum fuerit orientalis a sole accipe ab illo vsq; in gradum equationis partis prime quam seruasti: z projicie ab ascendente reuolutionis z quo peruenerit numerus ipse est locus prime partis. **C**hota qd auctor dicit accipe a planeta orientali a sole z saturno vel ioue z nō dicit qd sit faciendū qn ambo sunt orientales. ego credo qd tunc debet accipi ab eo qui soli fuerit propinquitus. **I**tez nō dicit quid debeat fieri qn nullus eorum est orientalis vt breuiter dicam nescio quid fieri debeat quia nō vidi istas duas partes per hunc modū positas in ali quo alio libro. **S**ecunda pars scitur hoc modo. **A**spice coniunctione iouis z saturni in qua surrexit rex vel cepit regnū ad qd signū z gradū peruenit profectio anni dando cuilibet anno. 30. gra. z cuilibet mēsi. 2. gra. cū dimidio vsq; ad diem in qua surrexit rex z ipse est locus equationis partis secunde serua euz. **P**ost hoc accipe a saturno vel ioue quis eorū orientalis fuerit vsq; ad locū partis secunde z projicie ab ascendente reuolutionis anni z quo peruenerit numerus ipse est locus partis secunde. **D**e sunt partes que significant fortitudinem regis z eius durationem. **D**icit **haly abenragel**. aspicias in reuolutione 3<sup>a</sup> annorū mūdi pro intronizatione ironizati. **P**rimo a saturno que est prima pars. z a ioue que est secunda. z quot gra. z quot minuta fuerint inter eos z nota hoc. **P**ostmodū cōsidera in quo signo est dñs medij celi z reduces illos

71  
 gra. ad ascensiones illius signi in quo fuerit z q̄ inde exiuerit erit id quod du-  
 rant anni vel menses aut dies. Et si fuerit in domibus vel in exaltationibus su-  
 is erunt anni z si fuerint peregrini in succedentibus erunt menses: alioquin  
 erunt dies. Similiter quando sol applicuerit marti z mars fuerit, cursu vacu-  
 us non applicans saturno significat q̄ milites mouebuntur contra ipsum in-  
 tronizatum z venient super ipsum erecti. z propter hoc accident ei tristitie z  
 anxietates z forte capient euz. Tamen si mars cū hoc applicuerit saturno ipso  
 rum nature coniunguntur z nullus mouebitur contra eum.

**Item sunt alie partes.** Hic auctor ponit partes que exer-  
 centur in reuolutionibus anno-  
 rum mundi per quas scitur que res erunt chare z que viles. Sententia littere  
 est talis. Cum volueris scire vtrum aliqua res erit chara vel vilis multum vel  
 parū cōsidera partem illius rei z vide in cuius planete domo vel exaltatione  
 vel termino siue triplicitate cadat ipsas pars. qui planeta si fuerit cōbustus vel  
 retrogradus aut in aliquo loco maligno vilescit res illa z erit parui precij. Si  
 vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo z maxime z in medio celi graua-  
 bitur res illa z erit maioris precij. z si peruenerit dñs domus illius ad locum  
 descensionis sue vilescit res illa. Vult dicere si planeta habens plures fortitu-  
 dines in loco partis fuerit in aliqua dignitatū suarū z maxime in sua exaltatio-  
 ne. aut fuerit in aliquo angulo z maxime i medio celi res illa erit chara. z si  
 quātitate fortitudinis planete in suis dignitatibus aut in angulis vel succeden-  
 tibus erit quātitas carissime. Si vero planeta ipse fuerit in casu a domo vel exal-  
 tatione sua vel fuerit in domo cadente ab angulo vilescet res illa z erit parui  
 precij. Aspice sibi aspectum fortunarū z infortunarū ad eā. s. partes z ad lunā z  
 dñm eius quis sit z qualiter aspiciat illā partē. Si aut fortuna z luna aspiciant  
 ipsam partē multiplicabitur eadem res in precio. z si aspexerint eaz in fortune  
 detrimentū patietur res illa z erit vilis z parui precij. Ego dico tibi q̄ si plane-  
 ta hñs plures fortitudines in loco partis in reuolutione anni retrogradus fue-  
 rit z cū hoc fuerit in aliqua dignitatū suarum vel in angulo significat q̄ res il-  
 la erit chara sed nō in principio anni quādiu dñs partis est retrogradus. z qñ  
 ille planeta incipiet dirigi tunc res illa incipiet esse chara. Eodē mō si planeta  
 dñs partis fuerit in casu z fuerit directus significat vilitatem rei sed illa vilitas  
 erit maxima qñ planeta incipiet esse retrogradus. Deinde ponit protectiones  
 z incipit a parte tritici z dicit q̄ pars tritici accipitur a sole in martē z projicit  
 ab ascendente: a quibus locis accipiantur z a quibus locis projiciantur patet  
 in littera. Et vt melius pateat modus ponaz exemplū de parte tritici in figura  
 coniunctionis precedentis introitū solis in arietem z enī in figura reuolutio-  
 nis anni istius. s. 1331. dico q̄ parisius sibi veritatē tabularū alfonsij in hora cō-  
 iunctionis solis z lune precedentis introitum solis in arietem erit ascendens  
 primus gra. cancri. locus solis illa hora erit. s. signa alfonsi. 56. gradus. 42. mi-  
 nuta. 36. scda verus locus martis fuit vnū signū. 44. gra. 17. minuta. 28. scda vi-  
 debo quātū est inter solem z martē subrahendo locuz solis a loco martis z in-  
 uento. i. signū. 47. gra. 34. minuta. 52. scda quē numerū cōputabo ab ascenden-  
 te z terminatur numerus in libra. 18. gra. 10. minuto. 6. secundo. Deinde vide-  
 bo quis est ibi fortior z inuenio saturnū in illo loco fortiorē quia est exaltatio

sua noie cuius hēt ibi quattuor fortitudines. z est triplicitas sua rōne cuius hz tres fortitudines. est etiā facies sua rōne cuius hz vnā fortitudinē: hz ergo saturnus in loco partis tritici. 8. fortitudines. Post saturnū est venus qz est domus sua z hz ibi. 5. fortitudines. z iupiter hz ibi terminū. Aspiciā statū cuiuslibet istorum in figura z fm statū eorū videbo de sorte tritici. Aspiciā pmo ad saturnū quē statū ipse hz in figura: z inuenio ipsū in angulo terre nō distantē ab angulo p. 4. gra significat hoc qz triticū dz esse charū nō tñ multū qz angulus nō est fortis fortior enim angulorū quātum ad hoc est mediū celi: deinde ascendens postea angulus terre z vltimo angulus occidentalis tñ quia saturnus est retro gradus z in loco suo peregrinus nulla hñs in loco suo dignitatem sīgt qz triticum in principio anni erit parui precij. Et qñ saturnus incipiet dirigi ascēdet precij eius z erit magis charū. hec est significatio saturni. Deinde aspiciā ad statūz veneris z inuenio eam in domo. II sua propria domo significat hoc sītr qz triticum erit altquantulū charum. Prospiciā etiā eandē partē in figura reuolutionis anni eiusdz. Dico quod ascendens reuolutionis secundū tabulas predictas erit quartus gradus. 15. minuta. 16. secunda libze. Distantia inter solem z mariē erit. i. signū. 45. gradus. 3. minuta. 59. secunda. Cōputabo hunc numerum ab ascendente: z terminatur numerus in capricorno. 19. gra 19 minuta. 25. secūdo mars hz in loco istius partis exaltationē z triplicitatē hz ergo ibi septem fortitudines saturnus habet ibi domuz z facien: habet ergo ibi sex fortitudines. mars est fortior in loco z ipse in angulo mediū celi significat hoc qz triticum debet esse charum: sed quia mars est in casu ab exaltatione sua nō erit charum donec extuerit casum suum.

CSinitur scriptū sup alchabiticum ordinatum p Joānē de saxonia in villa parisiensi. anno. 1331. Correctū partiuz z medicine doctorē magistrū Bartholomeuz de altē z nusia. Impressum Venetijs per Joānē z Gregoriū de gregorijs fratres. anno natiuitatis dñi. 1503. die. 10. Augusti.

## Tabula foliorum huius operis.

**a**  
**L**ibellus isagogicus  
 De diuisione  
 Tabula domorum  
 Ubi preponuntur

**b**  
**D**ifferentia secunda  
 z alaozmes  
 ac mundiciam  
 Luna fortuna

**c**  
**V**ero natiuitas  
 di dixit  
 numeruz annorum  
 fridarie eius

**d**  
**n**etur. **S**ecunda  
 iactant de ea:  
 de confirmatione  
 toz. 16. aquila

**e**  
**1**47. gradus  
 ante angulum.  
 facies autem  
 ab oriente

**f**  
**q**uod diuinitie  
 quarte domus  
 z planetas  
 hoc fuerit

**g**  
**r**es intelligendum  
 scit estatis  
 bus turbationes  
 diametri terre

**h**  
**t**ur magistrū  
 tem natiuitas  
 rum predictorū  
 intelligendum est.

**i**  
**n**alis que  
 ascendens z  
 tertia diuifio  
 de dicit

f. att. ro.